

ગુજરાતી આર્થ ઈક્સપ્રેસ ભાગ ૬ સંપૂર્ણ.

મંત્ર, તંત્ર, હાથ ચાલાકી, અહુના ઘેલ, તાવીત,
જ્યોતિષ, વૈદ્ય, રસાયન, ઇત્તર.
રચનાવચાર, સાસુદ્રિક વિગેરેના સમાસ સહિત.
આર્થ વિધાની ખુખી દર્શાવનાર પુસ્તક.

၁၅၄

પા. એસ. મારકીયા.
માંચીની પાળ-અમૃતા ૧૯૮૫.

ਮੁਖ ਕਰਨਾਰ

મહાદેવ રામચંદ્ર જગુણે, બુક્સેલર.
તણુ દરવાજા - અમદાવાદ.

શ્રી લાગ્યોદય પ્રીન્ટિંગ પ્રેસમાં કેઠાલાચ દેવાંડર
દુંગે છાપ્યું. આડીના—અમદાવાદ.

મંવત ૧૯૭૪

५१ ३००

માર્ગ મંડપ

આવૃત્તિ ૨ છ

—
ਕੀਮਤ ਰੇ ਰੂਪਿਯਾ।

ગુજરાત વિધાન સભા
ગુજરાત રાષ્ટ્ર-સંગ્રહ

૧૯૮૮

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌણ્સિરાબિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૩૮૮.૪ વર્ગાંક

પુસ્તકલંઘ નામ ૨૧૨૮૮૫

વિષય ૮૮૮

श्री गणेशायनमः

ગुજરાતી આર્ય ઇંડ્રજાલ.

ભાગ ૧ લો—મંત્રો.

નજર ઉતારવાનો મંત્ર.

ओમ् નમો યુહ આદેશ ॥ તારા નામે ભૂત
પલે ॥ પ્રેત પલે ॥ ખવીશ પલે ॥ સવ પલે ॥ અ-
રિષ્ટ પલે ॥ ન પલે તો યુલ્કી ગોરખનાથકી બીદ
મહી ચલે ॥ યુલ્કી સંગતી મેરી ભક્તિ ચલે મંત્ર
ઇશ્વરી વાચા ॥

વિધિ.

આ મંત્રને વિશુદ્ધી લાવી સાત વાર મંત્રવી, તે
નજર લાગી હશે તે મટી આરામ થશે, જથી શક્તિ
પરમાર્થ.

હેડકી આવતી હોય તેનો મંત્ર.

ओમ् નમો સારકી છરી ધારકાવાન હીક ન
ચલે રે સુહમ્મદા જુવાનકી આણ ॥

વિધિ.

કાળીચૈદશ: અગર અહિથને હિવસે નહી થા તળાવમાં
અધુ કરું મર અરાધર પાણીમાં ઉલા રહી હાથમાં કુય કરવે

ने भेटे थी आ भंगने पाठ १०८ वर्षों के अटले भंग सिद्धि थये। जे भाष्यकारने हेडकी आवती होय ते जगाए अीज भाष्यकारने होयावी राखी छरी टोह जमीनपर भंग पढता न तु, ने लाटा करवा। ऐकी रीने ऐकवीश वर्षन पढवुं अटले आराम थहर जशे। पछ अटवुं याह राखवुं के जे भाष्यकारने आराम थाय तेनी पासे तेनी शज्जि प्रभाषे परमार्थ करावनुं।

विंछी उतारखानो मंत्र १.

ओम् सुरहगाय परबद परजाय सुरः चडै
सुकौ घमंडा सुरहगायने गोबर कीयो जामें उपजा
वींछी सात ॥ कालोके कलवाल्यो मांप सरपनी
घोलौ हरे ऊनी । लैपिलो ऊनारे तोड तामं नहीं
गरुड मोरको हंकारु ॥

विध.

आ भंगने शाणीचादश अगर यहुएनो दिवसे भूप
रात्रीचे १०८ वर्षन जपवो। बोआननो ३५ करो, अटले
सिद्धि थये। जे भाष्यकारने वींछी करडो होय तेने उपरना
भंगथी सात वर्षन पाखी भंगी आपवुं ते पाखी चीरो
अटले वींछीनुं जेर ऊतरी जशे। जया शज्जि प्रभाषे पर-
मार्थ करावनुं।

विंछीनो मंत्र २.

ओम् वड बे वड पाताळूरां जड ॥ जड
हे जाडी मांह वसे वींछण काढी ॥ वींछण का-

लीने अढार दीकरा ॥ छ काळा छ काबरा छ
राता ॥ आ गया मोर खा गया चोर ऊतर वींछी
डंख छोड ॥

विधि:

કाणीच्यादशने हीवसे रात्रे आ मंत्रने १०८ लभत
४५ करवे। अने लोगाननें ४५ करवे। एटवे मंत्र सिद्ध
थरो. जेणु वींछी उतारवे। डाय तेणु डाथमां विभुती लह
आ मंत्र पढता जवुं अने विभुती धसता जवुं. एवी रीते
एकवीस लभत करवाथी वींछी उतरी जशे. जथाशक्ति परमार्थ.

विंछीनो मंत्र ३.

ओम् कठण धनुष रामकुं वाण उतर वींछी
हनुमानकी आण सीतारामजीकी आण ॥

विधि:

६५२ मुजभ.

सर्प उतारवानो मंत्र.

ओम् धर्म युह महेश्वर ॥ सिसि अवकायकी
पाणी ॥ पियाले अब कोइहो ऊनि वीष ॥ न
होय बोलीकाहार ॥ आग्या युह गोविंदकार ॥
कोटी आज्ञा युरुकी शक्ति मेरी भक्ति चलो मंत्र
हथरी वाचा ॥

વિધિ:

આ મંત્રને કાળીચૈદ્યને રવિવાર અગર સોમવારી અમાસ ને અહેણું એ એ દિવસે મધ્ય રાત્રીએ તગાવ અગર નહીંએ જઈ કુમર બરાબર પાણીમાં જીસા રહી ૧૦૮ વખત જપવો અને હાથમાં લોાભાનનો ધુપ કર્યા જવો એટલે મંત્ર સિદ્ધ થશે. જે માણુસને સર્પ કરડયો હોય તેને જ્યારે પોતાની પાસે લાવે ત્યારે પોતે નહાછ સ્વર્ણ કપડાં પહેરી કોરા કુંભમાં જળ ભરી મંગાવી તેમાંથી એક ઘાંઠી ભરી લઈ આ મંત્રથી એકવીસ વખત મંત્રી તેના શરીર ઉપર છાંટવું. એ પ્રમાણે એકવીસ વખત કરવાથી સર્પનું તેર જિતરી જશે. મંત્ર સાધન કર્યા પછી વ્યલિચાર બિવકુલ થવો ન જોઈએ, એ યાદ રાખવું. જ્યાશક્તિ પરમાર્થ કરાવવું.

આધારીશીનો મંત્ર ૩.

ઓમ નમો દુઘય તોવનમે બસૈતિપદા
બસૈકવાય શીશ પકડી કરી ચાલીયે આધારીશી
જાય ॥

વિધિ.

કાળીચૈદ્ય અગર અહેણું દિવસે રાત્રે એકસો આઠ વખત જપવો અને લોાભાનનો ધુપ કરવો. એટલે મંત્ર સિદ્ધ થશે.

જેને આધારીશી ચઢી હોય તેની પાસે સ્વર્ણ પાણીનો લોટો ભરી મંગાવી હથેળીમાં પાણી લઈ ઉપરના મંત્રથી સાત વખત મંત્રી આંખ ઉપર છાંટવું એવી રીતે ચૈદ વખત કરવું તેથી આધારીશી જિતરી આરામ થશે. જ્યાશક્તિ પરમાર્થ.

आधाशीशनिं मंत्र २.

ओम् काळी चकली चक चके धोळी चकली
वासे ॥ हनुमानजीकी हाक पडे तो आधा
शीशी नासे ॥

विधि.

કाळी चैदश अथवा शहशुने द्विसे रात्रीमें भधराने
१०८ वर्खत जपते। अने लोभाननो धुप करते। ऐसे
मंत्र सिद्ध थશે.

જે ભાણુસને આધાશીશી ઉતારવી હોય ત્યારે વિલુતી
હાથમાં લઈ કપાળ ઉપર ઘસવી ને મંત્ર સાત વર્ખત
પડતે। એસે ઉતારી જશે। જ્યાશછિત પરમાર્થ.

દાઢ દુસ્તી મટાડવાનો મંત્ર.

ओમ् નમો કામરુદેશ કામાક્ષ દેવી જહાં
વસે ઇસમાયલ યોગી ઇસમાયલ યોગી પાલી
ગાય નિત્ય ઉઠી વનમાં ચરવા જાય વનમાં ચરે
સુફો બુમડ જાગાકને ગોવર કીયો જોમે કીડા
ઉપજ્યા સાત સુત સતાલા પુંછ પુંછાલા । ધડ
પીઠ મોં કાલ દાડ દાંત ગાલે મસુદા ગાલે
મસુદૈ પીડા કરે તો યુહ ગોરખનાથકી દુહાઇ
ફીરે ॥

विधि.

કાળીचैદશ અગર શહશુને દ્વિસે પહોર રાત્રી જથા
પછી १०८ વર્ખત આ મંત્ર જપતે। લોભાનનો ધુપ કરતે

તેથી સિદ્ધ થશે. જેની દાઢ હુખલી હોય તેની પાસે કો-
દાના ભીતા સાત મંગાવવા અને એ પ્રમાણે દરરોજ એક
ખીલો લઈ સાત વખત મંત્રો તેને ઝડપમાં ઠોકવાને માટે
કહેવું. એ પ્રમાણે હીન સાત કરવું એટલે આરામ થશે.
જ્યાશક્તિ પરમાર્થો.

નજરનો મંત્ર.

ઓમ બાંધું બાંધું નજર બાંધું દુર્શમનકી આંખ
બાંધું આંખકી કમાન બાંધું જાવેજા ઉત્તરજા લગી
નજરસો નિકલજા વાચા ચુકેતો વીર હતુમાનકી
ગમ લક્ષ્મણ ગુરુ ગોરખનાથકી આણ ફિરે પુરા
મંત્ર ઇશ્વરી વાચા ॥

વિધિ.

શનીવારને દિવસે પ્રાતઃકાળમાં ડાઈ સ્નાન કરી
સ્વચ્છ લુગડાં પહેરી કપાસનાં પુલ ૧૦૮ અને સાકરના
કાંકડા ૧૦૮ લેઇ હતુમાન પાસે જવું. અને તેથી સિંહદર-
શુઙ્ગ કરી ચઢાવવું અને પછી એક ચિત્તથી મંત્રનો જ્યુ
કરી એક પુલ અને સાકરનો એક કાંકડો હતુમાનને ચઢા-
વાયો. એ પ્રમાણે ૧૦૮ વખત કરવું તો તેથી મંત્ર સિદ્ધ
થશે. હવે જે માણુસને દૃષ્ટિ લાગી હોય તેને, ચોતે નહૂાં
સ્વચ્છ થઈ ભલુતી લઈ સિદ્ધ કરેલો. મંત્ર ૨૧ વખત
પદ્ધવો. અને તે મંત્ર પદ્ધતાં ભલુતી ભમર ઉપર લગાવીને
દૃષ્ટિ આવવી એ પ્રમાણે દિવસ રાશુ કરવાથી આરામ થધ
જશે. જ્યાશક્તિ પરમાર્થો.

चोर शोधवानो मंत्र.

ओम् नमः चक्रेश्वरी चक्र धारिणी चक्रवेगेन
करोति भामय चोर ग्रहण स्वाहा: ॥
विधि.

આ મંત્રનું ચોખાના દાખું એકવીસ મંત્રીને જેના
ઉપર શક આવતો હોય તે માણુસને ચવરાવવા. પછી
શુંકાવલું અને જેના મોઢામાંથી લોહી નીકળે તે માણુસને
ચોર જાણવો. જ્યાશક્તિ પરમાર્થ.

તાવના દોરાનો મંત્ર.

ओમ् ભજરિ બજકુમાર ॥ બજરે બાંધું દશે
દ્વાર ॥ જો બજરી માથે ઘાલે વાત ॥ હાકે હનુમંત
મારે વિસા હનુમંત મારે વીર: ॥ ત્રણે એકાંતરીઆ
ત્રણે દાડીઆ ॥ ત્રણે તરીયા ॥ તાપજ આવેનો
સજા ॥ બીરકી પિંડ કાચા શબ્દ સાચા જાણ
ગોરા પાખતંકી જાણ પુરો મંત્ર ઇશ્વરી વાચા
સ્વાહા: ॥

વિધિ.

કુંવારી કન્યા પાંચ કંતાવેદું સુતર લઈ સવા ગાંધી,
એવા સાત તાંત્રણું એકઠા કરી પછી માં લાણુના
જલું અને એક ગાંઢ વાળની. એવી રીતે એકવીસ ગાંઢ
વાળની. પછી તેને ગુગળ અગર લોખાનનો ધુપ દઈ જમણું
હાથ બાંધવો એટલે તાવ જાય. જ્યાશક્તિ પરમાર્થ.

झेर उतारवानो मंत्र.

ओम् गंगा गौरी दोऊ राणी टांकण मारी
करो विष पाणी गंगा बांटे गौरी खाई अठारा भार
विष निर्विष हो जाई गुरुकी शक्ति मेरी भक्ति
स्फुरो मंत्र इश्वरी वाचा ॥

विधि.

આ मंत्र કાળીચિંહશને દિવસે રાત્રે સ્વર્ણ થઈ ૧૦૮
વખત જપવો અને લોખાનનો ધુપ કરતા જવો, એવું
સિદ્ધ થશે.

ઉપરના મંત્રે શુદ્ધ પાણી સાત વખત મંત્રી પાવાથી
ઓર ઉતરી જશે. જથાશક્તિ પરમાર્થ.

હડખાયા કુતરાના કરડવાના ઝેર ઉતારવાનો મંત્ર

ओમ् નમः નારસિંહાય વશિષ્ઠાય વામદેવાય
યુધિષ્ઠિરાય કૃષ્ણ કૃષ્ણાય વાસુદેવાય નમોનમः

विधि.

કાળીચિંહશ અગર બ્રહ્મલુને દિવસે રાત્રીએ નહી કાંઈ
આ મંત્રનો જ્યુ ૧૦૮ વખત કરવો ને લોખાનનો ધુપ
કરવો, એવું મંત્ર સિદ્ધ થશે. પછી સ્નાન કરી વગર
ઓલે ઘેર આવલું.

ને માણુસને કુતરા કરડેલો હોય તેને, વિભુતી લઈ
કરડેલી જગાએ મંત્ર પઢતા જવું અને વિભુતી લગાવવી
એવી રીતે એકનીસ વખત પઢવો એ પ્રમાણે દીન સાત
કરવાથી ઓર ઉતરી જશે. જથાશક્તિ પરમાર્થ.

शूलनो^६ मंत्र.

ओम् नमो समुद्र माहे वटबट तेल बट ॥
 तेलकुं पोवो पना पंच शूल ते कोण कोण ॥ अग्नि
 शूल वायू शूल पुष्टी शूल पान शूल ॥ मेरी भक्ति
 गुरुकी शक्ति पुरो मंत्र इश्वरी वाचा ॥

विधि.

काणीचैदश अगर अहुषुने दिवसे रात्रे शुद्ध थध
 घोऽमेहुं वस्त्र पडेरी अक्सेआठ वर्षत मंत्रनो ७५ करवो
 अने लोआननो ८५ करता ज्वुं, एट्डे मंत्र सिद्ध थशे.

जे भाष्युसने शुण आढतुं हेय तेने आ मंत्रथी
 पाणी सात वर्षत मंत्रीने आपतुं, ते पाणी पी जवाथी
 शुण भटी ज्वेशे. ज्याशक्ति परमार्थ.

सभा मोहिनीनो मंत्र.

ओम् नमः काळुं मुख धोये करुं सलाम
 मेरी आंखोमें सुरमा वसेजो देखे सो पायन पडे
 दुहाई गौसुल आदम मेरी भक्ति गुरुकी शक्ति
 पुरो मंत्र इश्वरी वाचा ॥

विधि.

सवाकाख घडिना दाया वष्टुओवे लेठ मंत्र पढता
 ज्वुं ने इणता ज्वुं, ऐ प्रभाणे आटो तड्यार करीने तेमां
 धी साकर भेणवी कंसार अनापवो. कंसार करती वर्षत
 अष्टु मंत्र ज्वपता ज्वुं, तेमांधी चेण्या हिस्सो ७मीननी
 अंदर छाटवो ने पछी ते ज्वां उपर ऐसी चेते आझी

રહેલો કંસાર જમવો, બીજી ડોઇને આપવો નહિ. મંત્ર પદ્ધતી વખત જનાઈનનો ધુપ કરવો. એવી રીતે ૧૦૮ વખત મંત્ર મંગળવારને દિવસે મધ્ય રાત્રીએ જપવો. એવી રીતે ૨૧ મંગળવાર સુધી કરવું. જ્યાશક્તિ પરમાર્થ.

રાજ દરખાર વશ કરવાનો મંત્ર.

ઓમ् નમઃ ઓમ् નંમો ભાસ્કરાય ત્રિલોકાત્મને
અમુકું મહીપતે મેવસ્યં કુરુ કુરુ સ્વાહા ॥

વિધિ.

લવિંગતું પુલ રવિવારને દિવસે વષુ બોડે લાવી તેને ઉપરના મંત્રથી ૧૦૮ વખત પદ્ધતું ને લોભાનનો ધુપ કરવો. પછી તે પુલ રાજુદરખારને અવરાવવું એટલે તે વશ થશે. જ્યાશક્તિ પરમાર્થ.

અમલદારને વશ કરવાનો મંત્ર.

ઓમ् નમઃ વિસ્મિલાહ દાના કુલુહ અલ્લાહ
યગાના દિલહ સસ્તતુ મહો દાના હમારે વીચ
ફલાનેકો કરો દિવાના ॥

વિધિ.

રમજન મહીનાના ૨૧ મા રૈઝને દીવસે ગનરપની તસ્થીર લઈને ૧૦૨૧ મંત્ર પઢીને ચંપાતું પુલ મંત્રવું પછી તે રાજાના અમલદારને આપવું તેથી તે વશ થશે. પણ મંત્ર જપતી વખત ધુપ બતી કરવી ને પીરને મહીદેશ શેર પ આપવો. જ્યાશક્તિ પરમાર્થ.

भुत प्रेत बोलाववानो मंत्र.

ओम् नमो हनुमंत वीर वज्रधारी डाकिनी
शाकिनी घेरी मारी गंगा जुमना हमारां वाण
बोले बोले नहितो राजा रामचंद्र लक्ष्मणकी मार
जती हनुमानकी आण ॥

विधि.

अभिलीनां कुल अथवा अत्तर लावी उपरना मंत्रथी
मंत्री रु वज्रत अवी रीते हिन उ सुधी करे तो डाकिनी
शाकिनी घेरे. पछु तेमां अट्टुं याद राख्युं के ने मा-
खुस बोलावनार ते व्यक्तियारी न होइ जेहुचे. ज्या-
शक्ति परमार्थी.

मंत्र जंजीरानो.

ओम् नमो विस्मिल्ला हिंहिमानी रहिम
गजनी सौं चली महमदा पीर चल्या सवाशेखका
तोसा खाय असी कासका वावा जाय स्वेत घोडा
स्वेत पळान जिहपर चढ़या महमदा जवान तौ
कुतका पाछैका चलै कांधो पाछै भात डाला ध्या-
या चलै चालि चालिरे महमदा पीर भौतालिया
सिलार हमारा चौरको लाव. पखतसो लाव ब्रह्मा-
के ब्रेद सौ लाव. जाव जहा होय त्यांसे लाव.

गढ पखतसो लाव, कोठीसो किलासो लाव, चौ-
हयसो लाव, सेतखानासो मोहोलैं, चोहोलीसो
नालाप्त्र नालासो बगीचासो कुवासो बरासों सोह-
लकुं सिवारीसों बतसि, आभरनसो काजलकज
रोटीसों मटीका मोटसो रोली मोटी साहाटी बाजा-
रसों खाटमें पायामें नौ नाडी बहुतर कोठकी
बूमती बलावकुं ल्याव हाजरी करि हाड २ चाम-
चाम नखरोम सैल्यावरे ताई पासिलार जिंद पीर
मारतौ पीठनौ तोडतौ पिछाडतौ हाथमां हाथकडी
पायामें बेढी गलामें तोष उल्य कबजा चढाय
सुख बुलाय सीस खिलाय ॥

विधि.

अडहना सात दाष्टु २३ वर्षत मंत्री भाथामां राखवा
ज्यथाशज्जि परमार्थ.

देह रक्षक मंत्र.

ओम परिव्रक्ष परमात्मने मम शरीरे पाही
पाही कुरु कुरु स्वाहा: ॥

विधि.

आपणु ७५२ डॉर्थ भाष्यस सुठ चोट भारवानो स-
लन लागे ते: ते अगाऊ आपणी ढेहरक्षकनो मंत्र स्वरूप
थै १०८ वर्षत ७५नो डे केथी करीने सुठ चोट लागणे

नहिं अबी रीते हमेशां हीन २१ प्रातःकाणमां करवुं
ज्याशक्ति परमार्थ.

इंद्रजाळनो मंत्र

ओम् नमो नारायणाय विश्वभराय इंद्रजाळ-
को तुकान दर्शय दर्शय कुरु सिद्धि कुरु स्वाहाः॥
विधि.

इंद्रजाळनो गमे ते भव साधवो छाय तो प्रथम आ
मंत्रनो ४५ १०८ वर्खत ४२३०। ज्याशक्ति परमार्थ.

धंधो रोजगार वधारनार मंत्र.

ओम् काली कंकाली महाकाली ॥ सर्व सुंदरी
जिये ब्हाली ॥ चार वीर भैरुं चोराशी ॥ तत्त्वते
पुञ्ज पान मिठाई ॥ अब बोलो कालिकी दुहाई ॥

विधि.

६२२४४ प्रातःकाणमां छी स्तान करी शुद्ध कृपां
पहरी आ मंत्रनो १०८ वर्खत ४५ करे तेनो धंधो रोज-
गार सारो चाले, ज्याशक्ति परमार्थ.

रोगनी शान्तीनो मंत्र.

ओम् नमो शुरु आदेश शुरुकु ॥ बाल रखे
बालनी कपाल रखे जोगिनी ॥ मुख रखे कुंभकर्ण

॥ पीठ रखे विभीषण ॥ नख रखे नरसिंह ॥ क-
लेजा रखे काली भवानी ॥ कंबर रखे कुवारका
देव ॥ पिंड रखे गोरखनाथ ॥ पीडा प्राण सात
रखे युहके पास ॥ युरुकी शक्ति मेरी भक्ति ॥ च-
लो मंत्र ईश्वरी वाचा ॥

विधि.

આ મંત્રને સિદ્ધ કરીને પછી વિલુતી લઇને સાત
વખત ભાંતી શરીરે લગાવવી તેથી રોગની શાન્તિ થશે.
જથાશક્તિ પરમાર્થ.

आધારીશીનો મંત્ર ૩ જો

ओમ નમો આદેશ યુરુકી કલી ચલી કરકર
ઠેલી ॥ ચેલી વોહ હનુમાનજીકી હાક વાગે ॥
અર્ધરીશી નાસે ॥ યુરુકી શક्ति મેરી ભક्ति ॥
ચલો મંત્ર ઈશ્વરી વાચા ॥

વિધિ.

આ મંત્રને સિદ્ધ કરી લભુતી લઇ ચ્યપટી કપાળે
ચ્યાળવી એ પ્રમાણે સાત વખત કરવાથી આધારીશી ઉત્તરી
જશે. જથાશક્તિ પરમાર્થ.

જંજીરાનો મંત્ર ૨ જો.

ओમ નમો સાત સમુદ્રકે બીच અલ્લા સલે-
માન પેગમ્બર બેઠા સલેમાન પેગમ્બરકી ચારિ મ-

वकिल तारिया सारिया जारिया जमारिया एक
मवकील पूर्वकी ध्याया, देव दानवकुं धोवलाया,
दुरा मवकील पश्चिमकुं ध्याया भूत प्रेत बांधी
बांधी लाया, तीसरा मवकील उत्तरको ध्याया अ-
युत पितृको बांधी लाया, चौथा मवकील दक्षिण-
कुं ध्याया, डाकिनी शाकिनीकुं पकड लाया,
चारी मवकीला चहु दिस ध्यावे. छल छिद्र कोऊ
रहन न पावे.

विधि.

अङ्गना सात दाष्टा २१ वर्षत मंत्री भाथाथां राखवा.
ज्यथाशक्ति परमार्थ.

विंछीनो मंत्र ४ थो.

काळो विंछी करकर आओ ॥ मांहे पदम
सांकली आओ ॥ खा गया खड अगी गया मोरा।
उतर विंछी ढंख छोड ॥ मारो ऊतार्यो ना ऊतरे
तो तेत्रीम क्रोड देवतानी आण ॥ जो तुं ए पंडने
पिडा करे तो चामडीआ कुंडमां पडे.

विधि:

काणीच्याहशने हिवसे लोभाननो धुप दृष्ट आ मंत्र
१०८ वार ज्यथाशक्ति परमार्थ.

विंचीनो मंत्र ५ मो.

काळा विंची कांकरी आळा ॥ श्री पंख सो-
नानो नाग मारु ॥ नागणी मारु विंचाको रांधुं
खीर ॥ चडे तो मारु अहमद पीरकी दुवाई ॥
विधि.

કालीचैदश अग्न शुद्धवारे आ मंत्र १०८ वर्खत
अे प्रभाषे १६ वर्खत जपवे अने देवाननों धुप ढेवो.
विंची उतारवानी रीत-जे जप्याए करडये। डाय ते
जगाए राख नांझी हाथपती उतारता जुँ, जथा-
शक्ति परभार्थ.

सापनुं झेर उतारवानो मंत्र २ जो.

ओम् काळो नाग वख भर्यो ॥ वखे बांधी पाळ
॥ त्रांबा डंख ओगाळ पजाई लंका पजाई मूल-
ककुं खाया शुन खेत हनमाननी आण उतर
विख पिआला ना उतरे तो राजा अजेपालनी
आणः आण चूके तो उभो सूके फले मंत्र
ईश्वरी वाचा.

आकाशकी जोगणी पातालका नाग चपटी
धूल मारु फलाणेके हाडहाड र्जई लागे बेडेबेगे
ना आवे तो हनमान केरी आण वाचाथी चुकेतो
धोबीना कुडमां पडे गुरुके स्कमारी फले मंत्र
ईश्वरी वाचा.

વિધિ.

ટોપડાં, ખાંડ, ધી, ગોણ, સમગ્રી એ સર્વે એકઢાં કરી ધુપ કરવો. કાળીચીદાનને હિન્સે ૨૧ માણા ફેરવવી એટલે મંત્ર સિદ્ધ થશે.

આ મંત્ર જાણુનારે મોગરી, વંત્યાડ, પંડોળું, અડાની દાળ વીજેદે કાળી ચીજ ખાની નહિ. અને કદાપિ આશે તો મંત્ર જુઠા પડશે.

કોરા માટીના ઘડામાં પાણું મંગાવી તે પાણું મંત્રી આંખમાં છાંટે તો સર્પનું ઓર ઉતારે. જ્યાશક્તિ પરમાર્થ.

મુઠનો મંત્ર. ૧ લો.

ઓમ નમો સતસંદકી નદી, નવસંડકા
મણા અધારે ચલો લોઝ કહુ ચલે અવરણ જાતકું
નહિ યુરુ સતી સાધીકી આણ દસ્તી આપી આ-
હાર કરે મકરા ભાઈ બહનકી સેજા ચડે ગૌહત્યા
ચાલહત્યા સ્ત્રીહત્યા બ્રહ્મહત્યા એ ચાર હત્યા મારે
માથે ચડે જો મારી મુઠ પાછી પડે તો છુણી ચ-
મારકા કુંડમાં પડે યુરુકી શક્ત મારી લમ્બ.

વિધિ:

સમયાનમાં જઈ નવખા થઈ લોખાનનો ધુપ દઈ
આ મંત્રની માણા ૨૫ વખત જ્યપવી એટલે સિદ્ધ થશે.
જ્યાશક્તિ પરમાર્થ.

आगीआनो मंत्र. १ ले.

ओम् नमो आदेस युरुकु आगीआ वीर वै-
ताळ पाताळ सवासण लोहकी डाळ लोहकी सा-
कर वजरका गोळा राखे ठाकारनाथ बाढ़ा भोळा
बलना घेरघेर घोर अंधारा लंकासा कोट समुद्रकी
खाई ना जले तो बीर वैताळकी दुवाई ठिंग लाइ
दुवाई चलो मंत्र फट स्वाहा.

विधि.

हररोज प्रातःकाणभां स्नान करी १०८ वर्षत मंत्र
जपवे। ने हररोज एक टांड हात छामवे। अने सवा
पाशेर वडा छामवां अने एकवीसमे हिवसे सवाशेर वडां
तथा सवा शेर हात छामवे। ने ते कुंठ अनावीने तेमां
छामवे। ज्याशक्ति परमार्थ।

सभा मोहनी मंत्र. २ जो.

ओम् संखा होली नमेवो देख माहादेव पाख-
तीकी बोली, शीरपर बेठी चोरे जाय राजा पर
जो लागे पाय राजा बांधुं राणी बांधुं धाट बांधुं
चोरे बेठी सभा बांधुं अलवंता बलवंता पीर क-
रता फलो मंत्र ईश्वरी वाचा वाचा चूके तो उभो
सुके.

विधि:

सबाशोरनी कुलेर, नागरवेलना पान पांच, अने दोआननो छुप डाणी चैद्यने हिवसे करवा, १०८ वर्खत जपवो. पुइं थर्ड रह्या पछी कुलेर तथा पान आई जवां एटडे मंत्र सिद्ध थशे.

सबामां ज्यारे ज्वुं पडे त्यारे सात वर्खत मंत्र लाष्टी पान आईने ज्वुं. ज्याशक्ति परमार्थ.

स्त्री वश करवानो मंत्र १ लो.

नारी सोपारी कामणगारी में मंत्री छे आ-
दितवारी ॥ मारा हाथकी सोपारी खावे सो वर्षकी
प्रीत बंधावे, मरे तो मसाणमां लोटे जीवे तो
पगनी तल्ही चाटे चलो मंत्र ईश्वरी वाचा वाचा
चुके तो उभी सुके.

विधि.

रविवारे आ मंत्रगी साधना करवी. साधना करती
वर्खते भधुपाननो आवो पासे राखवो. १०८ वर्खत
जपवो. तेलनो दीवो करवो ते दीवे मेश पाडवी ते मेश
सालाना चालवे वगराईये तो वश आय. साधना पुरी
थयेथी भधुपाननो आवो तरु रस्ताना चक्के वगर आवे
सुकी आववो. ज्याशक्ति परमार्थ.

व्हेर मंत्र १ लो

से सलतान हमीद कबीर मास अला हाल
मुनी शीखर फोई.

विधि.

हथराने हिवसे लोभाननो हुप हुध साधना. जेने
छरी सोया वागेरे शरीरमां भारे होतेने उपरनो मंत्र
बोली धार अष्टी मंत्रवुं. ज्याथकिं परमार्थ.

आंचोई (पीचोटी) नो मंत्र १ लो

पप भीमकी गदा अर्जुनका बाण पीडा
करुं तो तारा उरुनी आण.

विधि.

काणीचौहथने हिवसे लोभाननो हुप हुध साधवे.
जेने अंगेई टणी छाय ; तेने पोताना पेट उपर हाथ
हेरववो अने मंत्र लाष्टुवो अने भटे त्यारे ज्याथकिं
परमार्थ.

कमळानो मंत्र १ लो.

पाळ उपर पाळ तेनी उपर पींपळानुं पानुं.
पानुं खरे ने कमळो झरे.

विधि.

काणीचौहथ अगर अहशुने हिवसे लोभाननो हुप
हुध १०८ वर्षत जपवो. पाणीमां सोये। बोली कमळा-
वाणा भाष्टुसने मंत्र लाष्टी धसवो अने ते सोये। पाणीमां
रडेवा हवो। तेथी पाणी सवारे भीगुं थुध जये। ओवी
चीते हीन सात करुं. ज्याथकिं परमार्थ.

धुतारण मंत्र ૧ લો
તુ વારુળી તુ તારુણી શન્તુ મૌ જન વશ
કરણી ઢંઢ સ્વાહા.

વિધિ.

ઉમરડનું ભૂગ લાખીને ગાયના દુધમાં નવરાવી
કુંવાડી કન્યા પાસે કંતાવેલું સુતર તેને વીઠિબું. રવિવારને
દ્વિવસે એ મંત્ર ૧૦૮ વખત જપવો. ધુપ શુગળનો કરવો.
પછી એ સુળ પાસે રાખી સુકલું. જ્યારે ગામ જલું હોય
ત્યારે શુગળનો ધુપ દ્ધ મંત્ર લખ્યું બારસાખની જમણી
ખાલુંએ જોશીને જવું. તેથી જે મળે તે વશ થાય.
જ્યાથાચ્કિતિ પરમાર્થ.

મુઠનો મંત્ર ૨ જો

કાળી કાળી મહાકાળી લોહી માંસકી
કરે દીવાળી ઇંદ્રકી બેટી બ્રહ્માકી સાળી ચલો
મંત્રી ઇશ્વરી વાચા.

વિધિ.

કણીચૈદશની રાતે નખું ચકદાને રસ્તે જેથી ૧૦૮
વખત જપવા. કરશુનાં પુલ, લીંબુ, ટોડા સંગથે, શુગળ-
નો ધુપ ચકડે સુકરો, અને જપ કરવો. એ મંત્ર લખ્યું
જેના ઉપર અડઢા ફાલ્યું નાંખે તે મરી જાય જ્યાથાચ્કિતિ
પરમાર્થ.

મુઠ વાલ્ઘવાનો મંત્ર ૧ લો

હૌનમે આદેશ શુલ્કી બાદી ચલે અમિ પર

जले वलो इश्वरी वाचा युरुकी संगत मेरी
भगत.

विधि.

१०८ वर्खत आ मंत्रनो जप करवो, सवाशेरनी
सुखहीने शुगणनो धुप करवो, आ मंत्रथी तांआनुं कुं
मंत्री हाथे धाकवाथी मुठ भटी जशे, जथाशक्ति परमार्थ.

तावनो मंत्र. २ जो.

बीसमल्ला रहेमान रहीम फीरी इमानी
दीलमाँ कलाया अला महमद रसुल लीललाहा
हकबर.

विधि.

द्वाषाननो धुप करी हारे सात गाडो मंत्र लष्णीने
वाणवी, जथाशक्ति परमार्थ.

बलानो मंत्र १ लो

मानसरोवर भयाँ ते उपर ऊग्यो बावळीओ
बावळीए बांधी बळद मुत्रे ने वलो उतरे.

विधि.

काणीचैद्दशे शुगणनो धुप हृ १०८ वर्खत आ
मंत्रनो जप करवो, जथाशक्ति परमार्थ.

आंखमाँ फुल पडेलुं ते ऊंजवानो मंत्र.

ऊंची मेडी तेनी उपर मेडी ते मेडानी पांख

तोडुं आवतानी झांख ऊतारुं रुपुं गासे ने झुल्लुं
नासे.

विधि

काणीचैहशने दिवसे हाबानने। धुप दृष्टि १०८ वर्खता
भंत्रने। ७५ करवे। ये भंत्र लाणी इपानी वीटी आंभ
उपर धसी कुल जिंज्वुं एट्वे आराम थशे। जथाशक्ति
परमार्थ.

भूतादिक दोष निवारणनो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुको हनुमंत वीर वीर-
न के वीर तिहारे तरकसमें नौ लख तीर सिंण-
वायो सिंण दाहिने कबहु आगे होइ धनी युसाइ
सें सेवता अमुकेकी काया भंगन होइ इंद्रासन
दो लोकमें बाहर देखे मसाण हमारीया अमुकी
की देही छळ छिद्र व्यापे तो जती हनुमंतकी
आण मेरी भक्ति युरुकी शक्ति फुरो मंत्र इश्वरी
चाचा स्वाहा.

विधि.

भोरना पीछांवडे सात वर्खत जिंज्वुं हेतो खुत,
प्रेत, खवीस, लुंद, गशाखादिक देख लय. आजकने
भीपणाना पान उपर भंत्र लाणी गो आंधवे। जथा-
शक्ति परमार्थ.

कोइए कंई कर्यु होय तेनी रक्षानो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुकी नुनाच मागी जग-
तकी वीजुरी मोती हेल चमके अमुकेके पिंडमे
ज्यान करे विज्यान करे तो ऊस लंडीके ऊपर
पारो दुहाई तरहा सुलेमान पेगम्बरकी मेरी भक्ति
युरुकी शक्ति फुरो मंत्र इश्वरी वाचा स्वाहा.

विधि.

भारना भीछा १३ मंत्र लखुता ज्युं ने २१ वर्खत
जिंजिथी देवी. ज्याशक्ति परमार्थ.

सर्व सुखदाता मंत्र.

ओम् राम मंत्र उत्तम महा जाणे सौ सं-
सार ॥ लिखे लिखे गोली बांधकर नदी मंज्ञार
डार ॥ श्री आदिजी अंतमे लखे प्रीति उरधार ॥
भोग मोक्ष बेऊ मळे उत्तम मतो विचार ॥ केशर
कस्तुरी वीशे चंदन रक्त मिलाय ॥ शाखा लावी
अनारकी सुंदर कलम बनाय ॥ लखे दिन चाली-
समें सवा लाख परमान ॥ होमादिक हू कीजिये
ऋग्म भोजन दान ॥

विधि.

दरीआ डीनारे चाणीश दिवस मुधी जेसीने थं-
ठन, कर्तुरी, क्षुर, धुप, हीप हरी आ मंत्र हरैराम

१०१ वार पढ़ ते। सर्व कार्य सिद्ध थाय ज्याशक्ति
परमार्थ।

सर्व मंत्र तंत्र सिद्धि कस्वानी विधि।

ओम् परब्रह्म परमात्मने नमः जगदुत्पत्ति
स्थिति प्रलय कराय ब्रह्म हरिहराय त्रियुणात्मने
सर्व कौतुक निर्दर्शय दत्तात्रयाय नमः तंत्रान सि-
द्धि कुरु कुरु स्वाहा ॥

विधि।

धीनो धीवो करी धुप करवो। अंहन, पुण्य नैवेद्य
चढाववुं। भंत्रनो ज्य १०८ वर्षत सारा भुखरतथी धीन
२१ करवो तेथी सिद्ध थशे। पछी जे तंत्र करवो छाय
ते। आ भंत्र करीने करवो। ज्याशक्ति परमार्थ।

नजरनो मंत्र ३ जो।

डावे हाथे रण शिल्ल भिल्ल। वीर दष्ट बांधु।
नदी बांधु। नावा बांधु। करणी कौटाल बांधु।
साती अस्ता बांधु। भैसा सुर बाधु दो दंडी
दुश्मनकी नजर बांधु। भूत प्रेतकी नजर बांधु।
मेरी भक्ति युरुकी शक्ति स्फुरो मंत्र इश्वरी वाचा।
सत्य युरुका मंत्र साचा।

विधि।

आ भंत्रने अल्पती लघु ७ वर्षत भंत्री कपाले
धसवी ओटवे नजर उतरी जशे। अगर काले। होरो सात्क

વખત મંત્રી સાત ગાંડ વળવી પછી લોબાનનો ધુપ
દેવો. પુરુષ જાત હોય તો જમણું હાથે બાંધવો ને જી
જતી હોય તો અથે હાથે બાંધવો તો જરૂર લાગશે
નહિ. જથા શક્તિ પરમાર્થ.

ભુતાદિક કાઢવાનો મંત્ર.

ઓમ્ નમો ઉ જ્હાં જ્હીં જ્હું નમો ભુત નાયક
સમસ્ત ભુવન ભુતાનિ સાધ્ય સાધ્ય હું હું હું
સ્ફુરો મંત્ર ઈશ્વરી વાચા વાચા, ચુકે ઉભો સુકે ॥

વિધિ:

શનીવારથી સાત હિવસ સુધી દરરોજ રાત્રીએ
નહાઈ ઘેાએલું કપડું પહેરી ઘીનો દીવો કરવો. પુલ
ખતાસાં આગળ ધરવાં અને શુગળનો ધુપ કરવો. ૧૪૪
વખત રાત્રી પઠવાથી સિદ્ધ થશે. જેને ભુતાદિક હોય
તેને ચા મંત્ર લણી મારના પીછા વડે ઉંજણી નાંખવી.
સાતવાર એટલે ભુતાદિકનો હોષ હુર થશે. જથાશક્તિ
પરમાર્થ.

ભુતાદિક વળગાડ કાઢવાનો મંત્ર.

ઓમ્ નમો આદેશ યુરુકોં હનુમતં વીર બજ-
રંગી બજ્રધાર ડાકીની શાકીની ભૂત પ્રેત જિન્દ
ખવીશકોં ઠોક ઠોક માર માર નહીં મારે તો નિ-
ર્જન નિરાકારકી દુહાર્દ. યુરુકી શક્તિ મેરી ભક્તિ
સ્ફુરો મંત્ર ઈશ્વરી વાચા ॥

विधि.

शनीवारस्थी २१ दिवस सुधी लाग लागट विधि पूर्वक हनुमानतुं पुजन करवुं अने १२१ वर्षत मंत्रनो ४५ दरदैज करवो. तो मंत्र सिद्ध होय. हवे जेने लुताडिक होय होय तेने, वरीना चोभा अगर अडहना दाणु मंत्रीने लुताडिक होयवाणा भाणुसने भारवा तेथी आराम थंशे. अवी रीते दिन त्रिष्टुं करवुं. ज्याशक्ति परमार्थ.

मनवांच्छित सिद्धि मंत्र.

ओम् नमो श्री सुर्याय सहस्र किरणाय ॥
सिद्धि सिद्धि कराय मनवांच्छित पुरयं ॥ कष्ट
चुरयं चुरयं ॥ अं न्हीं श्री सुर्यायनमः

विधि.

दरदैज प्रातःकाळमां उठी स्नान करी आ मंत्रनो, धीनो, दीवो तथा धुप करी १०८ वर्षत ४५ करे तो मनवांच्छित इणने पाभे. ज्याशक्ति परमार्थ.

रस्ते चालतां थाके नाहि तेनो मंत्र.

ओम् नमो विचंडाय हनुमंत वीराय पवन पुत्राय हुं फट्.

विधि.

वांशकुर, सहेद भांगरो, बकरीतुं हुध ए सर्वने पुष्पनक्षत्रमां सिद्ध करी ले. ४५ अं सुधी नक्षत्र रहे त्यांसुधी मंत्रनो ४५ करे, धीनो, दीवो अने लोआननो. धुप हे.

बायारे कंडी जवुं थाय लारे पगने तणीचे लगावे; सुकाई
बाय त्यारे चाले तो थाके नहिं. जथाशक्ति परमार्थ.

रस्तामां साप चोर नाहरनो डर न लागवानो मंत्र.

ओम फरीद चले परदेशकुं कुत्तक जीके भाव॥
सापां चोरां नाहरा तीनो दांत बंधाव ॥

विधि.

जे जगाचे सुवे अगर ऐसे त्यां सात वार मंत्र
बाले ने ताणी ठाके. तेथी ३२ गिळकुल रहेशे नहिं. जथा-
शक्ति परमार्थ.

मार्गमां वाघ मळे तो ते चाल्या जाय तेनो मंत्र.

ओम नमो वाघ बांधु वधाई बांधुं वाघको
सातों बचा बांधुं राह बाट मैदान बांधुं दुहाई
वासुदेवकी दुहाई लोना चमारीकी उरुकु शक्ति
मेरी भक्ति स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

सात मंगળवार आ मंग्नो २१ वार जप ले, हुप
हीप करे, तो सिद्ध थाय. रस्तामां वाघ भगे तो आ मंत्र
पढीने त्रिषु पुऱ्य भारे. जथाशक्ति परमार्थ.

**मंत्र रोजी मळवानो सुसलमानी
या इश्वा फील व हक्क या अलाहो.**

विधि.

सवापाशेर अडहना दोटने पाणीमां लीलावी तेना

એક અગર એ રોટલા કરવા-પોતાના હાથથી, ને સહેદ
કુમારમાં રાખવા. તેમાંથી ચાંદી હિસ્સે, તેની ચણીઓએ
જેવડી ૧૦૧ ગોળી બનાવે. એક ગોળી ૧૧ વખત પછી
દરીઆમાં જે ડેકાણે માછલીઓ હોય ત્યાં નાંખે એ પ્રમાણે
બંધી ગોળી તથા બાકી રહેલો રોટલો દરીઆમાં નાંખી હો
તો સવા મહીનામાં કામ ધંધે ભલે. જ્યાશક્તિ પરમાર્થ.

મંત્ર તંત્ર સર્વોપર સિદ્ધિ કરવાનો મંત્ર^૧
ઓમ् નમો નારાયણાય વિશ્વભરાય ઇન્દ્રજાળ
કૌતુક નિદરશય ૨ સિદ્ધિ કુરુ કુરુ સ્વાહાઃ ॥
વિધિ:

આ મંત્રથી ધૂર્બળગના મંત્રની વિધી કરે. પ્રથમ આ
મંત્રનો હંમેશાં ૨૧ વખત પાઠ કરવો. એટલે પછી બીજા
મંત્ર કરવાથી સર્વ કાર્ય સિદ્ધ થશે. જ્યાશક્તિ પરમાર્થ.

મંત્ર રસાયણનો

ઓમ् નમો હરિહરાય રસાયણ સિદ્ધિ કુરુ
કુરુ સ્વાહા. યુરુકી શક્તિ મેરી ભક્તિ સ્ફુરો મંત્ર
ઇશ્વરી વાચા.

વિધિ.

આ મંત્રનો પાઠ ૨૧ હિસ્સ સુધી દરરોજ ૧૦૮ વ-
ખત કરે ને ધીનો ધીવો તથા લોણાનનો ધુપ કરે, તે સિદ્ધ
થાય. જ્યાશક્તિ પરમાર્થ.

દાણાનો ઢગલો ઊડાવવાનો મંત્ર.
ઓમ् નમો આદેશ યુરુકો હુંકાલુ ૬૪ જો-

गणी हुंकालुं ५२ वीर कात्तिक अर्जुन वीर बुलाउं
 आगे ६४ पीर जलबंध बलबंध आकाश बंध प-
 वन बंध दीन देशकी दिशा बंध उत्तरे तो अर्जुन
 राजा दक्षिणे तो कातिक वीर्य राजा असमान
 भोयपूर वीर गाजे नीचे ६४ जोगिनी विराजें
 पीरतो पासि चाल्याये छपन्या मैरुं राशि उडवे
 एक बंध आश्मानमें लगाया दुजा बंध राशि घर-
 में ल्याया शब्द साचा पिंड काचा स्फुरो मंत्र इ-
 श्री वाचा सत्य नाम स्वाहा: ॥

विधि.

કાળીચૈદશની રતે આ મંત્રનો ૭૪ ૧૦૮ વખત
 કરવો. દોષાનનો ધુપ, ધીનો ધીવો ખાળવો. અને દીવાળી-
 ની રાત્રીએ ૭ંગલમાં ૭૪ દુષ્કર [સુહર]ની લીંડીએ લાવે.
 તેને ૨૧ વખત મંત્રી દાણાના ટગલા ઉપર સુકી ઘેર આવે
 તો દાણાનો ટગલો ઘેર આવે. જથાશક્તિ પરમાર્થ.

દાઢ દુખતી મટવાનો મંત્ર.

ओમ् નમો કામરુદેશ, કામારવ્યા દેવી, જહાં
 વસે ઇસમાયલ જોગી ઇસમાયલ જોગી પાલી ગાય,
 નિત્ય ઉઠી બનમેં ચસ્વા જાય, બનમેં ચરી સુકો
 ઘમુઢ, જો ગાયને ગોબર કીયો, જામેં નીપજા કીડા
 સપ્ત સુત સુતાલા પુછ પુછાલા ધડ પીલા સુંહ

काला, दाढ़ गात गालै मसूदा गालै मसूदा पीलै
करे तो युरु गोरखनाथकी दुहाई फिरै. स्फुरो मंत्र
ईश्वरी वाचा.

विधि.

आ मंत्रथी लोटानी चुड़ै। नष्टु सात सात वर्खत
मंत्री लाउडामां डेङ्की हे तो दाढ़ फुखती बंध थाय.
ज्याशक्ति परमार्थी.

देह स्क्षानो मंत्र १.

ओम् नमो ओम् हनुमंत बचका कोठा
जिसमें पिंड हमारा रवैठह इश्वर कुंची ब्रह्मावाला
स्फुरो मंत्र इश्वर वाचा.

विधि.

भैरवनी पीछी वडे नष्टु वर्खत जिंज्याई देवी. ज्याशक्ति
परमार्थी.

देह स्क्षानो मंत्र २.

ओम् नमो धरती माता धरती पिता धरती
धरैन्न धीर, बाजै शींगी वाजे तरतरी आया गोर-
खराय. मीनका पुत, मंजूकाछ्डा, लोहका कडा
हमारी पीठ पीछै जती हनुमंत रहा खडा. युरुकी
शक्ति मेरी भक्ति स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

भैरवनी बींधी वडे उ वार मंत्र पढ़ी ज्ञानधृती
नांभवी. ज्याशक्ति परमार्थ.

तखारनी धार बांधवानो मंत्र.

ओम् नमो धार धार अधर धार धार बांधौ
सातवार अनी बांधौ तीन वार कहै रुसन भीजै
चीर खांडाकी धारकों लेगया, जती हनुमंत वीर
स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

रस्तानी रेती लड़ने तखारनी धार उपर लगाने तो
धार बंध थाय. ज्याशक्ति परमार्थ.

नजर बांधवानो मंत्र.

ओम् नमो भेरु बुगर वाल्य हाथ खडग
फुलकी माला काय पर ज्या ध्यावे तौही सबकी
दृष्टि बांधी दे मोहिमें पुज्यौं तुमको नीति ध्याय
राजा परजा मेरे पाय लगाय भरी अर्थाई सुमीरो
तोही तेरा कीया सब कुछ होय देखुं भैरुं तैर
मंत्रकी शक्ति चले स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

रविवारने दिवसे एक अपटी राख भशाष्यमांडीथी
लाली २१ वर्षत मंत्री लेरवतुं पुर्जन विधिपुर्वक ५२वुं
पछी सभामां अपटी सभ कुंक भारी उडाली हो तो नमस्क

अंध थाय अने के काम करे ते क्लाइना जेवाभां आवे
नहीं, जथाशक्ति परमार्थ.

मशाण जगाडवानो मंत्र.

ओम् नमो आठका ठकिला कुडि मुजवनी
करका वा मूवा सुरदा बोले नहीं तो महावीरकी
आण गुरुकी शक्ति मेरी भक्ति स्फुरो मंत्र ईश्वरी
वाचा.

विधि.

हाइ शेर १, अंबेलीना कुल, देवाभाननो ४५, ४६,
४७ डीवी, लर्विंग, कपुरडायली वीगेर चीजे लर्ड मशाण्युभां
जाय ने ४५ करे, मशाण्युभां मशाण्यु भरडें देघे, मशाण्यु
जागे अने हाहाकार थाय. जथाशक्ति परमार्थ.

मोहनी मंत्र.

ओम् नमो जळकी जोगणी पातालका नाग
जाकर जोगणी छुगाईकुं लाव, एसीकुं लाव मुख
देखी हसे ओर पुरुषका मुख देखे तो रुए सुतां
सुख नहीं खातां जंप नहीं जीवतां जग भमाङ्गं
मरी मसाणथी बोलाऊं मारी बोलाई पीछी फिरे
हठीला हनुमानकी आज्ञा फिरे तेथी पिछी मेरी
भक्ति स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

વિધિ.

કાળીચૈદશ અગર ગૃહણુને દિવસે રાત્રીએ ભશાણુમાં જઈ લોબાનનો ધૂપ કરી આ મંત્રનો ૧૦૮ વખત જરૂર કરવો, પછી તાંડુળના સાત દાણા મંત્રી પોતાની પાસે જ્યારે જરૂર પડે તે વખતે રાખવા, તેથી કામ સિદ્ધ થશે. જથાશક્તિ પરમાર્થ.

આંખો દુઃखતી સારી થવાનો મંત્ર.

ઓમ् નમો ઝલમલ ઝેર ભરી તલાઈ અસ્તા ચલ પર્વત તૈં ફુટૈ વ પાકૈ કરેન પીડા જતી હનુમંત રાખે હીડા ગુરુકી શક્તિ મેરી ભક્તિ સ્ફુરો મંત્ર ઈશ્વરી વાચા.

વિધિ.

લીંબડાના પાંદડાની સળીએ લઈ ઉ વાર મંત્ર ભણી જાંજણી ઢે એવી રીતે હીન ઉ કરવાથી આંખો સારી થશે. જથાશક્તિ પરમાર્થ.

આધારીશીનો મંત્ર.

ઓમ् નમો વનમે વ્યાની વાનરીકા ચાવન ફલ ખાય હંકારન હનુમાનજી ભડક આધારીશી જાય. ગુરુકી શક્તિ મેરી ભક્તિ સ્ફુરો મંત્ર ઈશ્વરી વાચા.

વિધિ.

રાખોડીથી મંત્ર પઠતા જરૂર અને ડપાળ નીચે ચોળતા

જવું. એવી શીત સાત વાર કરવાથી આધારીશી ભટી જશે.
જથાશક્તિ પરમાર્થ.

હીકનો મંત્ર.

ओમ् નમો સારકી છરી ધારકા વાન હીક
ન ચલેર મહમદા જવાનકી આણ સ્ફુરો મંત્ર ઇ-
શ્વરી વાચા.

વિધિ.

કેને હીક આવતી હોય તે જગતે હથાવી રાખે અને
છરીને શુદ્ધ કરી, નામ દેઈ, મંત્ર લખુને સાત વખત
સાંઠો કાપે તે આરામ થાય. જથાશક્તિ પરમાર્થ.

કંઠમાળાનો મંત્ર.

ଓમ् નમો આદેશ યુસુકો કંઠવેલ તુદુમ
દુમાલી શિરપરજ જકડી બુજુકી તાલી ગૌરસ્વરાય
ગાનતા આયા બઢતી બેલકો તુરત ઘટાયા ઘરી
ગર્દી બેલી બઢૈન પાવે ફુટે પીડા કરે તો યુસુ ગોર-
સ્ખનાથકી દુહાર્દી ફિર સ્ફુરો મંત્ર ઇશ્વરી વાચા.

વિધિ.

મેરની પીઠી વડે મંત્ર લખુની સાત વખત ડોંજથુની
નાંખે આરામ થાય. જથાશક્તિ પરમાર્થ.

આંબોર્ડ (પીચોટી) નો મંત્ર.

ଓમ् નમો આદેશ યુસુકો નાડી નાડી નવસેં
નાડી બોતેર કોઠા ચલે, આગડી ડીગેન કોઠા

चले, नव नवसें नाड़ी रक्षा करे जती हनुमंतकी
आण स्फुरो मंत्र इश्वरी वाचा.

विधि.

नव गांठनी वांसनी लाडली लई हुंटी उपर राखवी
अने मंत्र सात वर्षत भयी कुंक भारवी तेथी अंषोध
तुरत ठेकाणे आवशे. ज्याशक्ति परमार्थ.

आधाशीशीनो मंत्र

ओम् नमो आदेश युरुको दुघटानो वनमे
वसे तिपटा वसे कवाय सीस पकडी करी चालिये
आधाशीशी मीट जाय.

विधि.

रविवार अगर भंगणवारने हिंसे सवारमां शुद्ध थध
हुथेणीमां पाणी लई सात वर्षत मंत्री आंखमां छाटे तो
साझे थाय. ज्याशक्ति परमार्थ.

कढाई बांधवानो मंत्र.

ओम् नमो जल बांधुं जल बाह्ली बाधुं
तवा ताइ नौसें गामका वीर बोलाऊं रुहुरे
कढाई जती हनुमंतकी दुहाई युरुकी शक्ति मेरी
भक्ति स्फुरो मंत्र इश्वरी वाचा.

विधि.

रस्तानी कांडरीच्यो सात एकवीस वर्षत मंत्री कढाई
पर हैंडी कुंक भारे तो कढाई बांध थाय. ज्याशक्ति
परमार्थ.

दोरने जीवडा पड़ग्या होय तेनो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुको कीडारे तुं कुंड
कुंडाला लाल पुंछ तेरा म्हो काला में तोही पुल्हु
कहांते आया तोडी मांस तें सबकुं खाया युरु
गोरखनाथ करे सहाया स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

लींभडाना पांडानी सणीच्याथी सात वर्खत मंत्र
अष्टु जंजण्टु नांगे अवी रीते दीन सात कृतुं. ज्याशक्ति
परमार्थ.

सोय मंत्र (कान बींधवानो).

ओम् नमो चड चड चुना लोहा सारकोहक
पात्र घडे लुहार मोडि मोडिके कीया पानी जोर
लोहभस्म हुआ रामवीर तो लाया माटी लक्ष्मण
बीर मुदे घाव पाके फुटे पिडा करे तो लक्ष्मण राजा
रामजी रक्षा करे स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

राजेदीनी चपटी लई सोयने सात वर्खत मंत्री
आणकना कान बींधे तो हुणे नहीं. ज्याशक्ति परमार्थ.

मोरली (वांसवी शरणाइ) बंध करवानो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुको वादी आया वाद
करता कुं बेठा वादी वड पीपलकी छाया रहुरे

वादी वाद न कीजे बांधुं तेरा कंठ अरु काया बांधुं
 पुंगी अरु नाद बांधुं जोगी अरु साध बांधुं कठकी
 पुंगी अरु मसानकी वानी अवतो रहेरे पुंगी
 सुजान तलै बांधे नरसिंह उपर हनुमंत गाजे मेरी
 बांधी पुंगी बाजे तो युह गोरखनाथ लाजे स्फूरो
 मंत्र ईश्वरी वाचा-

विधि.

सात वर्षत तथा कांडी भारी भारी तो भेरली वागती
 वर्ध थाय. अथाशक्ति परभार्थ.

वीर विभिनो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुको देवलोक दिव्या
 देवी जहा वसे ईस्मायल योगी छपन्न भैरु हनु-
 मंत वीर भुत प्रेत दैत्यको मारी भगावे परामें
 माया लावे लाङु पेंडा बरफी सेव सिहाडा पाक
 पतासा मिश्री घेबर चालुसाई लब्बींग ढोडा इला-
 यची दाणा तक्के देवी काळिका ऊपर हनुमंत गाजें
 एती वस्तुमें चाही वस्तु न लावे तो तेत्रीस कोटी
 देवता लाजे मिस्त्री जावंत्री जायफळ हरडे जंगी
 हरडे बदाम छुहारा मुर्केर समवीर तो बतावे बस्ताद
 लक्ष्मण वीर पकडावे हात भुतप्रेतके चलावे हाथे

हनुमंत बीरको सबको ऊमावे सो कासाकी वस्तु
लावे न लावे तो एक लाख ऐसी हजार पीर
पेगाम्बर लजावे स्फुरे मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

आम अहार जंगलमां कुवें छाय त्यां जटि हनुमान-
जूनी मुर्ति ऐसाडे, मुर्तिनी सामै चेते भ्रसे, धुप दीवां
करे. मंत्र २७ वर्खत लघुवें. पछी हनुमानजूने सवा
पाशेर लोट धी खांड भधने। लोग धरावे. आचमन करी
पछी चेते जमे. आ प्रभाषे दीन उष मंत्र करे तो
अदृश्य वाल्मी थाय अने जे भागे ते भणे. ज्याथकित
परमार्थ.

पाणी उपर चालवानो मंत्र.

ओम् नमो आदेश गुरुको काळ्य भैरु कालि-
काका पूत पगा खडाऊ हाथ गुरग चलाऊ मन
प्रभान आकतुं अमसुंभरा तेरा न्यौ त्यौ मंजहा
करु पुज्यो तुम मन चिता कारज करी ते मोहि
कुमकुम केसरीका कस्तुरी पुजा करु तुमारी
भोर मन चिन्त्यो मेरा कारज करहु गोरखनाथ
गुरुकी वाचा स्फुरे गुरुकी शक्ति मेरी भक्ति ईश्वरी
वाचा.

विधि.

पुर्ण नक्षत्रने दिवसे शुक्र सुहृतमां स्वच्छ धूप
भणे। आडें नेतरव्वे अने दिवार अने सेमवारे विधि

ચુક્તા પુલ કરવી. પછી તેની ચાખડીઓ કરાવી ચગમાં
પહેરા પાણીમાં ચાલે તો પગને પાણી અડે નહિ, જથા-
શક્તિ પરમાર્થ.

अन्नपूर्णा देवीનो मंत्र.

ओम् नमो आदेश गुरुको अन्नपूर्णा अन्न
પुરे धृત पुरे गणेश देवता पाणी पुरे ब्रह્મा विष्णु
महेश તीनो देवता મेरી ભક्ति गुरुકी શક्ति હુસ
ગોરखનાથકી વાचા સ્ફુરો મંત્ર ઈશ્વરી વાચા.

वિધિ.

सવાલાખ મંત્ર જપવા, પછી જ્યારે પ્રાણણુ જમા-
દ્વા હોય ત્યારે રસોઈ તૈયાર થયેથી આમન્યા કાઢી અન્ન-
પુર્ણી દેવીને એક ભાગ આપે અને એક ભાગ કુવામાં નાપે
અને એક હાથે તાંબાના લોટામાં પાણી ભરી લાવે પછી
જે ટેકાણે રસોઈ રાખી હોય ત્યાં ધીનો હીવો કરી અન્ન-
પુર્ણી દેવી અને વર્ણ દેવતા બેઠનું સ્થાપન કરી વિધિ
ચુક્તા પુજન કરવું. પછી મંત્રની એક ભાગ એટલે ૧૦૮
વખત જપ કરવો. પછી પ્રાણણુને જમાડે તો રસોઈ ખુટે
નહિ. જથાશક્તિ પરમાર્થ.

ભુતાદિક દોષ નિવારણનો મંત્ર.

ओમ् નમો आदेश गुरुको हारे बांये हरि दा-
हિને हरि हावो विस्तार आगे पीछे हरि खडे
રસે સરજનહાર ચમકત वीજલી ગાંંત શ્રી

नृसिंह फटत संभ आवता काल राखि राखि चार
 चक्रले श्री नृसिंहके आगे मेलुं इतनासि दुरि-
 जाय पडे परात काळ कंटक छल छिद्र खेचरी
 भूचरा भूत दाना नाटक चेटक मारि मारि लँडी-
 का तीनसो आठ उलटंत नृसिंहजी पलटंत काया
 भक्ति हेत श्री नृसिंहजी आया कपिलके सऊदर
 रूप श्री नृसिंह वली सदा सहाय श्री उरु गोविंद
 के चर्णाविंद नमस्ते मेरी भक्ति गुरुकी शक्ति सुरो
 मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

रविवार अने भंगणनारना हिसे भारनी पीछी बडे
 १४ वर्षत जांजधी नामे. ज्याथकित परमार्थ.

देह रक्षानो मंत्र.

ओम् नमो छोटी मोटी थमंत वारको वार
 बांधे पारको पार बांधे मराघ मंसाण बांधे जाङु
 वीर बांधे टौनाटंवर बांधे दीठ मूढ बांधे चोरी छार
 बांधे भिडिया ओर वाघ बांधे लखुरी शियाल बांधे
 वीलु ओर साप बांधे लालाहका कोट इलिलाह-
 की रवाई महम्मद रुलिलाहकी चोकी हजरत
 अलीकी दुवाई.

विधि.

जंगल अथवा धरमां ज्यां सुअे त्यां सात वर्खत
अंत्र पढ़ी हीयथु उपर ताणी हे. जेटकी जगामां रहे
तेटकी जगामां कोइपथु जातने। ३२ रहे नहिं. जथाशक्ति
परमार्थ.

वरसाद वरसतो बंध करखानो मंत्र.

ओम नमो भगवते रुद्राय जब्स्तंभय २
ठः ठः स्वाहा ऊळकी शक्ति मेरी भक्ति सुफुरो मंत्र
ईश्वरी वाचा.

विधि.

मसाथुना कोयलाने सणगावी एक ईटने सात वर्खत
मंत्री तेनी तणे उपर एक धरे तो भारगमां अथवा रांध-
वामां वरसाद वरसते। बंध थाय. जथाशक्ति परमार्थ.

रोजी मळवानो सुसलमानी मंत्र या सुफुरो.

विधि.

रात्रे बिस्तिभूषिर्हिमा तुरहिम ऐली २७ वर्खत
दुइ फे. जथाशक्ति परमार्थ.

दरुद.

अल्ला हुम्म सल्ला अल्ला मुहम्मद नव पारक
वसल्लम.

વિધિ:

એ પ્રમાણે પઢી પછી બારસેં વખત મંત્રને પઢી
૨૭ વખત દર્શા પઢે તો ર૭ હિન્કે ઉપરાંત લાલ નજરે
આવે. જ્યથાશક્તિ પરમાર્થ.

દરિદ્રતા નાશ કરવાનો મંત્ર.

• યા કવીયો યા ગનીયો યા મલીયો યા વકીયો

વિધિ.

પ્રભાતમાં ઉઠી અણુષ્ટેલે હાથ પગ મોઢું ધોાઈ એક
વખત બિસ્તિમલ્લાહુ પઢીને એક હળવ પાંચસો વખત
મંત્ર પઢે મંત્ર યદ્રતા પહેલાં તથા યાછળથી ૨૭ વખત
દર્શા પઢે તો થોડા દિવસમાં દરિદ્રતાનો નાશ થાય. જ્યથા-
શક્તિ પરમાર્થ.

સર્વ પ્રકારની પીડાનો મંત્ર.

ઓમ નમો લશ્કર ફરઊન દર રોદની લ-
ગર્ક શુદ.

વિધિ.

ને ડેકાણું દર્દ હોય તે ડેકાણું પીળી માટીથી મંત્રને
સાત વખત લખે અને પછી માટીથી બમણ્ણો ગોળ છોકરાને
વહેંચી આપે તો પીડા ભટે. જ્યથાશક્તિ પરમાર્થ.

દાઢના કીડાનો મંત્ર.

ઓમ નમો સવા રામે સીસી સસિમાં
મીચી મીચીમાં પીડા કીડામાં પીડા કીડા મરે

**पीडा टक्के शब्द साचा पिंड काचा सुरो मंत्र
ईश्वरी वाचा.**

विधि.

लोढानी ऐ चुंडे। सात वर्षत रविवार अगर मंब-
णवारने हिवसे मंत्री एक कुवामां नांगे ने बीज लीब-
डाना आडमां डोकी ऐसारे. ज्याशक्ति परमार्थ.

नजर बांधवानो मंत्र.

**ओम् नमो भगवते वासुकी नाग राजाय
गोप कुँडली चलना निनी स्वाहाः सुरो मंत्र
ईश्वरी वाचा.**

विधि.

रविवारने हिवसे अंडेल (हींगेणा) नी लाडी
लावी गोल चोड़े करी, धुप, हीवे अने नैवध लाडी
आगण धरी पछी १०८ वर्षत मंत्र जपवे तेथी सिद्ध
थये. पछी ज्यारे घेल करवे छाय त्यारे लाडीने मंत्र
पढी सात वर्षत पछी लाडीने तभासे जेनार साभी
हेरववी एटले जेनी नजर लाडी जपर पढये तेनी नजर
बंधाशे. ज्याशक्ति परमार्थ.

तीड काढवानो मंत्र.

**ओम् नमो आदेश गुरुको पश्चिम देशमें
अस्ताचल हूवा जहां अजेपाळने खोदाया कुवा
जा कुवामां निकला नीर जहा भेला हूवा बावन**

वीर जाने मिल कर समता उपर्यै हाथ पकड़
 टीड़कुं लायै सुनरे टीडी बांधुं दाढ़ जमी आ-
 स्मान बीच रहेशो गाद उतरे तो तारी परले बांधुं
 चडे आस्मान तो सरले सांधुं तीजा तेरा जाया
 पाऊं बारा कोशमें काम कराऊं इहि विधि विचरे
 बावन वीर जाई डारा समुद्रके तीर मेरी मोम
 पर हनुमंत गाजें किसीको चलाई तें चले मेरा
 ढंका चार खुट्टमें वचे इहि विधि चलाई न चलेगा
 तो एक लाख ऐंसी हजार पीर पेगाम्बर लाजे
 शब्द साचा पिंड काचा स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा
 वाचा चुके उभो सुके.

विधि.

अेक ढीकरी लध ७ सात वार मंत्र पढ़ी टथली
 आंगणीनुं लोही छांट्हुं पछी पग अथवा घोडापर ऐशी
 अेक श्वासथी होडता जह ज्यां ढीकरी मुके ल्यां आगां
 तीड पडे. ज्याशक्ति परमार्थ.

दांतनी पीडा मटवानो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुको हे दंता तुम क्यों
 कुलता हमें तुमें संजाइ वाह मराकसर तुमहो
 वत्तीस हमारी तुमारी कोनसी रीती हम कमाये

तम बेठे खाओ मृत्युकी पिरिया संगही जाऊ
युरुकी शक्ति मेरी भक्ति फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा
वाचा चुके उभो सुके.

विधि.

हातणु करती वर्खते भेदुँ धुअे त्यारे हाथमां पाण्डी
बधु ७ वर्खत मंत्री डेगणा करे ऐवी रीते सात वर्खत
करवुं तेथी हालता दांत बंध थशे ने भीडा भटी जशे.
जथाशक्ति परमार्थ.

काखोलाई (बांमली) नो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुको काखलाई भरी
तलाई जहां बेठे हनुमंता आई पचे न फुटे चले
न नाल रक्षा करे गुरु गोरख वाल स्फुरो मंत्र ई-
श्वरी वाचा.

विधि.

लीषडानी सणीओ पांडां सुङ्धां लावी तेनाथी मंत्र
पढता जवुं ने उंजणी नाखवी ऐवी रीते सात वर्खत
करवुं. जथाशक्ति परमार्थ.

कंठमाळनो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुको कंठमाळ तुं दुम
दुमाली सिरपर जडी वज्रकी ताली गोरखराय
जागता आया वधती वेलकु तुरत घटाया घटगई

वेल वधे ना रोग पाके फुटे पीडा करे तो गुरु
गोरखनाथकी हुहाई फिरे स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.
विधि.

बखुती लई सात वर्षत मंत्र पढ़वो। बखुती इरती
आंकवी एट्हे आराम थशे। जथाशक्ति परमार्थ।

कमलानो मंत्र.

ओम् नमो रामचंद्र सर सांधा लछमन
साधा बाण काळा पीछा राता नीला थोथा पीछा
पीछा चारो झडजो रामचंद्रजी थाकेना मेरी भक्ति
युक्ती शक्ति स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा वाचा चुके
ऊभो सुके.

विधि.

पीतलनी वाडीमां पाण्यी लरी सोयूमंत्रूलखु पा-
ष्ठीमां इरते एवी रीते हीन सात करवुं हरदेवू मंत्र
एकवीक्ष वर्षत लखुवो लेथी आराम थशे। जथाशक्ति
परमार्थ।

गर्भ स्तंभवानो मंत्र.

ओम् नमो ओम् वैवा अंगदे बांधी राख
नृसिंह जति जती सीस तें बांधी राख श्री गोर-
खनाथ कांखते बांधि राख हुलीका राजा सूंडी
ते बांधी राख द्वासन देवी यह मन पवन काया

को राव थंभे गर्भ ओर बाधे घाव थांभे माता
पासवती गाडो बांधे ईश्वर जती जबलग गाडो
कटिपर रहे तबलग गर्भ कायामें रहे युरुकी शक्ति
मेरी भक्ति स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा, वाचा तुके
ऊमो सुके.

विधि.

कुमारिकाना हाथनुं कांतेलुं सुतर लावी गर्भवती
अीनी पगनी पानीथी ते भाथा सुधी होर भरी लध तेनी
सात शेरो सरभी करवी. पछी मंत्र पढीने सात गांडो
वाणे पछी तेने शुगणने। धुप हेवो, सुगंधीहार युष्प यढावे,
सवाशेर मिठाईनो लोग धरे, पछी ते भीठाई छाकराने
वडेची हे ने होरा अीनी कम्भरे खांधे ल्यां सुधी होरा
केडमां रडेशे ल्यां सुधी गर्भ पडेहे नहीं. पछी नव मास
पुरा थये होरा छोडवो. ज्याशक्तित परमार्थ,

गर्भ स्तंभवानो मंत्र.

ओम् नमो जंभीर वीर परधान हर अठोत्त-
से गर्भ ही ताणों तणे पाचे न फुटे न पीडा करे
तो जंभीर वीरकी आज्ञा फरे युरुकी शक्ति मेरी
भक्ति स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

सात पुष्टीचो कुमारिका पासे कांतावी सात तार अीना
पगथी ते भाथा सुधी भरी तेने मंत्र लखी सात गांडो
वाणवी. पछी तेने शुगणने। धुप हृद केडे खांधे तो गर्भ
पडे नहि. ज्याशक्तित परमार्थ.

रोगने दोरो करवानो मंत्र.

बंध तो बंध मौला मुर्तजा अलोका बंध कीडे
 ओर मकोडेका बंध ताप ओर तिजारीका बंध
 जूँडी ओर बुखारका बंध नजर ओर युजरका बंध
 दीठ ओर मूठका बंध कीये ओर करावेका बंध
 भेजे ओर भिजायेका बंध नावत पर हाथनका बंध
 न बंध तो बंध मौला मुर्तजा अलीका बंध राह
 ओर वाटका बंध जमीन ओर आस्मानका बंध
 घर ओर बहारका बंध लौह ओर कलमके बंध
 बंध तो बंध मौला मुर्तजा अलीका बंध.

विधि.

भांदा माण्डुसना पगथी भाथा सुधी दोरा। भरी सात
 तार अंडेका करी भंत्र अखी ७ सात गांडे। वाणवी अने
 लोभाननो। धुप इच्छ भांदा माण्डुसना गणामां खांधवो। अने
 सवाशेर भिठाई मुर्तजा अखीना। नाभथी नांना। छेकराने
 वेढ़वी आपे। अथाशक्ति परमार्थ।

अनाज जमेलु पचाववानो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुको अगस्तं कुंभ कर-
 णं च समं च वडवानलः आहार पाचनार्थीय स्मरत
 मीमस्य पंचकमं फुरो संत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

अभ्या पछी सात वर्षत मंत्र धर्वो ने पेट उपर

हाथ इत्यवो नेथी आधिका ज्ञानात् पाचन थरो. ज्ञान
शक्ति परमार्थ.

हडखाया कुतरानो मंत्र.

ओम् नमो आदेश गुरुको अकट कुकरा
पिकट बाण विषकुं झाङुं वारंवार कोरा करबाई
ब्रतन इया गोरो ढोले इर्षर न्हाई कुन्नाको विष
उतर जाय दुहाई महादेव पारवतीकी फुरो मंत्र
ईश्वरी वाचा.

कुंभारना आङ्गनी माटी लावा तेनी गोणीच्या ८ नव
जनार्दन, पछी भन्न पढी तेना उपर छरीथी लीटो करवा.
ज्ञेको शीते हरेक गोणीने करी दोणीने आपे. ने त्रिषु गोणी
आय अन्ने आङ्गनी गोणीच्या तथा ट्यु पैसा ऐ उपर
हास्यी भाटो भाषि तो आराम थाय. ज्ञानाशक्ति
परमार्थ.

जनावरने कीडा पडया होय तेनो मंत्र.

ओम् नमो आदेश गुरुको महंत पटवारी अरज
गाती वया जिनके पायों किडा गया फुरो मंत्र
ईश्वरी वाचा.

विधि.

आर रक्ताना यक्तामांथी ७ सात कांडरीच्या लई
तेन सात वर्खत भंत्र अष्टी झेने कीडा पडया ढाय तेनु
नाम लई तेना खण्डीने कांडरीच्या आपे, पछी ते कांडरीच्या

दोरने भारे ने पुछे हैं क्षीड़ा गया त्यारे क्षेत्रुं जे क्षीड़ा
गया, शनी, रविवार अने मंगलवारने रोज़ करवाई
आराम थई लगे, अथाशक्ति परमार्थ,

कोइए सुठ मारी होय तो आ मंत्रथी मुठने
पोतानी पासे बोलावी सामी तेना
तरफ मोकले तेनो मंत्र.

ओम् नमो काला कलवा चौसठ वीर मेरा
कलवा मंगा तीर जहाँको भेजु वहाँको जाई मांस
मच्छीको छुवन न जाई अपना मारा आपहि खाई
चलत वाण मारुं उलट मूठ मारुं मार मार क-
लवा तेरी आस चार चौमुखा दीया न वाती जा
मारुं वाही के छाती ईतना काम मेरा न करे तो
तुजे अपनी माईका दुध पीया हराम हे गुरुकी
शक्ति मेरी भक्ति फुरो मंत्र इश्वरी वाचा.

विधि.

साठ लीटोवार सुधी प्रत्येक वर्षत २१ वर्षत मंत्र
पढ़, धीनो भीरो आणे, शुगानो धुप करे, लवानि पान
सेपादी भीडाई धुल वीरेर धरे, वडी मुठ आवे तो नेने
उलटी भोक्त्रे, अथाशक्ति परमार्थ.

दश रोगनो मंत्र.

ओम् नमो आदेश गुरुको परवत ऊपर

परवत परवत ऊपर फाटिका शिला फाटिका शिला
 ऊपर अंजनी माता जिन जाया हनुमंत वीर
 नेहला टेहला काखकी कखलाई पीछेकी अदीठ
 कानकी कनफेर रागकी बद कंठकी कंठमाला
 घुटणका डमरु हाडनी हाडशूल पेटनी ताप तल्लि
 फिया इतनेकुदुर करो भस्मंत नीकर तुजे अंजनी
 माताका दुध पीया हराम हे युरुकी शक्ति मेरी
 भक्ति स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

शतिवारता दिवसशी २१ दिवस सुधी हनुमानलक्ष्मु
 निधिपूर्वक पुजन करवुं, अने १०८ वर्षत मंत्रने पाठ
 करे, शुगणने धुप करे. होणी हीवाणी अहशुने दिवसे
 इसी जपे मंत्र सिद्ध थशे. पधी केने कर्जोलाई, अहीठ
 कानहैर खह, कंडभाणा होय एने राखथी उंजणी ना
 अवी, अने तापतद्वी डाय तेते शुद्ध करेली छरीथा
 उंजणी नांखवी. हड्डुगने लींबडानी पांडडावाणी स-
 गीओथी उंजणी नांखवी. उमडमां आकडाना पांडडाथी
 उंजणी नांगे. तेने एकी रीते ११ वर्षत उंजणी नाए
 तो तेथी आराम थशे ए नठकी समजवुँ. ज्याशक्ति
 परमार्थ.

आंखना रोगनो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुको श्रीरामकी धनी

लछमनका बाण आख दर्द करे तो लछमन कंज-
रकी आण मेरी भक्ति गुरुकी शक्ति स्फुरो मंत्र
ईश्वरी वाचा. सत्य नाम नारायणका साचा.
विधि.

काणीचैद्याद्यने हिंदू रात्रे १०८ वर्षत मंत्रनो पाठ
उरे, शुगणनो धुप करे तो सिद्ध लाय. अहंकुने हिंदूसे कृतीथी
सिद्ध करवा. पछी तीरथी १४ वर्षत मंत्र लालूता जवु ने
उज्ज्वली नांभनी. ज्याशक्ति परमार्थ.

गाम मोहनी मंत्र.

ओम् नमो आदेश गुरुको जती हनुमंत करे
मेरे घट पिंडका कोन हे वौरी छतीस पवन मोहि
मोहि जोहि जोहि दह दह गुरुकी शक्ति मेरी
भक्ति सत्य नाम नारायण साचा.

विधि.

अथम सात शनीवार हनुमाननुं विधिपुर्वक धुप,
धीप, नैवेद्य, साथे पुज्जन कर. प्रत्येक शनीवारे १२१
वर्षत मंत्रनो पाठ करे तो सिद्ध थाय. पछी शनीवार
आगर भगणवारने हिंदूसे चार रस्ताना चक्षामाथी कं-
करीये। उ लेइ आमना कुवा उपर जाय. हरेक कांकरी
१०८ वर्षत मंत्रथी लाण्ही कुंक हृषि कुवामां नांचे ए
प्रभाव्ये सात कांकरीने करवु ऐट्टे सिद्ध थशे. ज्याशक्ति
परमार्थ.

राजा कोपायमान थअेलो होय तेने शान्त करवानो मंत्र.

ओम् नमो आदेश गुरुको हथेलीनो हनु-
मंत वसे भैरव वसे कपाळ नारसिंहकी मोहनी
मोहा सबसंसार मोहनरे मोहन्ता वीर सब वीरनमें
तेरा शीर सबकी दृष्टि बांधी दे मोहि तेल सिंदुर
चढाऊं तोहि तेल सिंदुर कहाँसे आया कैलाश
पर्वतसें आया कोन लाया अंजनीका हनुमंत
गौरीका गणेश काळा गोरा तोतवा तीनो वसे
कपाळ बिंदा तेल सिंदुरका दुश्मन गया पाताळ
दुहाइका मिया सिंदुरका हमें देख शीतल हो
जाय गुरुकी शक्ति मेरी भक्ति सत्य नाम नारा-
यण साचा.

विधि.

अर्कवारने हिवसे नरसिंह हेवतानु विधियुक्त
पुजन करी तेवनो दीवो लेभाननो धुप अने चुरभाना
बाडुनु नैवेद धरवु अने पछी उरा वर्षत मंत्रनो पाठ
कर्वो. अखी रीने सात चार करवाथी सिद्ध थये. पछां
ज्यारे राजा पासे ज्वु थाय त्यारे सिंहर सात वर्षत
मंत्र लाखी भाये नांगीने जाय तो राजा शान्त थाय.
ज्याशक्ति परमार्थ.

आंखमां फुल पड़युं होय तेने कापवानो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुको उतर फुल काछ
सुत योगीकी वाछ इसाईल जोगीकी दो बेटी
एक पाथे चुला एक काटे फुलीका काछ फुलीका
काछ फुलीका काछ स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

छरीने शुद्ध करी जभीनमां काप करे ने मंत्र अक-
ताणीम् वर्खत पढे अवा रीते दीन नव करे तो आंखमांथी
फुल कपाशे अने आराम थशे. जथाशक्ति परमार्थ.

गर्भ रोकवानो मंत्र.

ओम् न्हां न्हीं चल चले हुः चल मले हुः
ठः ठः ठः स्वाहा युरुकी शक्ति मेरी भक्ति स्फुरो
मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

रविवार अगर भंगणवारने दिवसे उपरने। मंत्र
सात वर्खत लाञ्छी जात गांडो वाणी, अने शुगणनो धुप हृ
कमरमां खांधे तो गर्भ गरे नहि. जथाशक्ति परमार्थ.

सर्व प्रकारनो वशीकरण मंत्र.

ओम् राजा मोहे प्रजा मोहे मोहे ब्राह्मण
वाणिया हनुमंत रूपमां जगत मोह्युं तो रामचंद्र

परमाणिया युरुकी शक्ति मेरी भक्ति फुरो मंत्र
ईश्वरी वाचा. वाचा चुके उभो सुके.

(विध.)

प्रथम रामयंद्र लग्नाननुं १०८ वर्खत स्मरणु कर्त्तुं,
अने पध्नी हिवस ३७ सुधी इररोऽ १४१ वर्खत मंत्रने।
७५ करे, दीनो, धुप गुगगनो करनो एट्से मंत्र सिंह
थरो. पध्नी ज्यारे ७३२ पडे त्यारे चार रस्ताना चक्लामां
७४ उभा रही मंत्र नव वर्खत पढी धुणनी एक चपटी
लध चांद्वो। करे तो पध्नी जे भाष्युस जेशे ते वश थरो.
७थाशक्ति परमार्थ.

राजा वश करवानो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुको भास्कराय त्रिलो-
कात्मने अमुकं महीपते मेवस्यं कुरु कुरु स्वाहा:
फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

(विध.)

रविनार अगर भगवानने हिवसे लगानुं कुल लावी
राजने अवरारे तो राजा वश थाय अने धारेष्टुं काम पार
पडे. ७थाशक्ति परमार्थ.

स्त्रीने पुरुष वश करवानो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुको महा यक्षणी पति
मेव वस्यं कुरु कुरु स्वाहा: फुरो मंत्र ईश्वरी
वाचा.

४८५

ખીના ચેનિદું ઇધિર, ગોડા ચંદન, અને કેળને
રસ એ સર્વને અફું મેળવી ચાંદવો કરે તો પુરુષ વશ
થાય. જથાશક્તિ પરમાર્થ.

जंजीरानो मंत्र.

• ओम् नमो आदेश युरुको सात समुद्रके बीच अला सलेमान पैगम्बर वैशा सलेमान पैग-म्बरकी चारिम वक्तील तारिया सारिया जारिया जमारिया एक मवक्तील पश्चिमकी ध्याया देव दानवकुं धाव लाया दुसरा मवक्तील पूर्वकुं ध्याया भूत प्रेत बांधि लाया तिसरा मवक्तील उत्तरकुं ध्याया, अयुत पितृकुं बांधि लाया, चोथा मवक्तील दक्षिणकुं ध्याया, डाकिनी साकिनीकुं पकड़ लाया चारि मवक्तिला चहुं दिस ध्यावे. छल छिद्र कोऊ रहन न पावे युरुकि शक्ति मेरी भक्ति फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा. वाचा चुके उभो सुके.

६८४.

કાળીચૈદ્ય અગર અહુણને હિવસે મધ્ય રાત્રિને
સમયે સમશાન બુમિમાં જઈ લોણાનનો ધુય કરી આ-
ગ્રનો બાપ ૧૨૧ વખત કરવો. પરંતુ તેમાં સિદ્ધ કરવા-
વાળો માણુસ વ્યક્તિચારી હોવો ન જોઈએ. સિદ્ધ કર્યા
પછી જ્યારે જડુર પડે ત્યારે અડફના સાત દાષ્ટા ૧૨૩

बथन भंवी भाथामां राखना तेशा धारेली धारणा पुरी
थरी व्याशक्ति परमार्थ.

जंजिरानो मंत्र.

ओम् नमो आदेश उरुकुं बिस्मल्लाहिर्र
हिमानिर्रहिम गजनी सौं चली महमदा पोर
चल्या सवाशेरका तोसा खाय असी कासका
धावा जाय स्वेत घोडा स्वेत पलान जिह पर
चढ़या महमदका ज्वान तो कुतका पाछेको चले
काँधा पाछे भात डाला ध्याया चले चालि चालिर
महमदा पीर मौता लिया सिलार हमारा चोरुकुं
लाख परवत सो लाव जाव जहां होय तहां सो
लाव गढ़ परवत सो लाव कोटी सो किला सो
लाव चौहया सो लाव मेत खाना सो मोहोलो
चोहोलीसो नालापुर नालासो बगीचासो कुवासो
बेरासी सोहलकुं सिवारीसो बतीस आभरणसो
काजल कज रोटीसो मटीकी मोटसो रोली मोटी
साहाटी बजारसो खाटमें पायामें नव नाडि बहो-
तर कोठकि बुमती बोलावकुं लाव. हाजरी करि
हाड हाड चाम चाम नख रोमसै ल्यावरे ताई पा-
सिलार जिंद पीर मारतौ पीठतो तोडतो पिछाडतो

हाथमें हाथकड़ी पायामें बेड़ी गलामें तोष ऊल-
या कबजा चढाय सुख बुलाय सिस खिलाय
गुरुकि शक्ति मेरी भक्ति फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा-
चुके उभो मुके.

विधि.

काणीचैदश अगर अहुल्लने हिवसे भैय रात्रिए नहीं
किनारे जृष्टि स्नान करी शुद्धिथी कम्भर अरापर जणमां
उभा रही एक हाथमां क्लैपानने। धुप करवा। अने मंत्र
१०८ वर्षत पठवाथी सिद्ध थशे। मात्र सिद्ध कर्या पहेलां
अगर पछाथी पथु पुड़वे जर ठर्मि करवुं न बेहुमें। अने
जृदर पडे त्यां अडहना हाया। कात १०८ वर्षत मात्री
नाथामां राखवा, एटले धारणा। पुरी थही। ज्याशनि
परमार्थ.

आगीआ वैताळनो मंत्र.

ओम् नमो आदेश गुरुकुं आगिया वीर
वैताल पेठी सातमें पाताल लाव अमिको झाल
बेठी ब्रह्माके कपाल मछली चीलहका गली युगल
हरताल ईन वस्तुलै चालीनलै चलै तो माता
कालिकाकी आण गुरुकि शक्ति मेरी भक्ति फुरो
मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

बीबागली भाष्टीनुं भास, शुगण, हरताल

तेनो धुप करो. કાળીચૈહશ અગર અહણુને દ્વિસે રમણાન જુમિમાં જઈ શુદ્ધ થઈ ૧૦૮ વખત મંત્રનો જપ કરવો. એટલે સિદ્ધ થશે. પછી જડે પડે ત્યારે સાત કાંકડી લઈ ઉપર સુજબ કહેલો. ધુપ કરી ૨૭ વખત મંત્રો ને ઠેકાણે નાખે ત્યાં સણળી ઉડે. પણ જરૂરી ન હોલું જોઈએ. જ્યાશક્તિ પરમાર્થ.

સોપારી મોહનીનો મંત્ર.

ઓમ નમો ખરી સોપારી કામનગારી રાજા
પરજા ખરી પ્યારિ મંત્ર પઢ લગાऊં તો રહી યા
કલેજા લાવે તોડ જીવત ચાટે પગતલી મુવે સેવે
મસાણ થા શબ્દકી મારી ન લાવે તો જતી હનુ-
મંતકી જાણ શબ્દ સાચા પિંડ કાચા ગુરુકી
શક્તિ મેરી ભક્તિ સ્ફુરો મંત્ર ઈશ્વરી વાચા.

વિધિ:

દ્વિસે ૩૭ સુધી મંત્ર દરરોજ ૧૦૮ વખત ધૂપ,
ધીપ રાખીને પદ્ધતો. અગર અહણુને દ્વિસે મધ્ય રાત્રી
પછી અહણમાં ૧૨૧ વખત મંત્ર પઢી સોપારી સિદ્ધ કરી
શેવા. પછી તે સોપારી ને ખવરાવે તે વશ થાય. જ્યા-
શક્તિ પરમાર્થ.

રિદ્ધિ સિદ્ધિનો મંત્ર.

ઓમ નમો ગણપતિ વીર બસે મસાણ જો
જો માયું સો સો આણ પાચ લાડુ સિર સિંદુર

हाटिकी मांटी मसाणकी खेय रिद्धि सिद्धि मेरी
पास लावे युरुकी शक्ति मेरी भक्ति शब्द साचा
पिंड काचा स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

हडेक माषुभने जमणुचार करवो डोय तो प्रथम
अधी भराभर रसोधि तेपार करी आभन्या राखती, पछी
पांच लाङु लधि ते उपर सिंहुरना चांह्हा करवा. लाङु
लधि कुपा उपर जर्हि तांभाना लोटामां १ लाङु मुझी कुपामां
सीधि ने ते लाङु कुपामां नांझी हे ऐवो रीते बीजे लाङु
कुपामां नांगे पछी कागश अरी थेर वगर आदि आवे मे
रसोधिवाणा डेढारमां एकांतमां जगा शुद्ध कर्त्ती कणथनुं
स्थापन करी दीवो करी हुप करवो. अनं बाकी रहेला
त्रषु लाङु आगण धरवां. पछी जमाडे तो कही पषु रसोधि
झुड़ नहिं. जथाशक्ति परमार्थ.

जमीननी अंदर दाटेहुं धन जाणवानो मंत्र.

ओम् श्री नंहीं कीं सर्वैषधी प्रणते नमो
विच्चे स्वाहा:

विधि.

काणी गायनुं दुध अने काणा कागडानी ज्ञाने
एने लेजां ओटावी जमावे ने पछी तेहुं धी काढी ते
धीने १०८ वर्खत मंत्रीने आंभमां अंगे; अथवा तेनो
दीवो करी तेनी काजणी करी जे माषुस पगथी अवतरेलो।
होय नेनी आंभमां ते काजणी लगावे तो जमीननी
अंदर दाटेहुं धन ते जाणे. जथाशक्ति परमार्थ.

कर्या कराव्यानो अगर शरीर रोग काढ्वानो मंत्र.

ओम् नमो जोम् अपर केश विकट मेष खंभ
श्रति प्रह्लाद राखे पाताल राखे पांच देवी जंघा
राखे कालिका मस्तक राखे महादेवजीको इया
पिंड प्राणको छोडे छेडे तो देव दाना भूत प्रेत
डाकिणी शाकिणी गङ्डता पति जारी जुडी एक
पहरुंदो पहरुं सांजको सवारको कीया करायाको
उल्ट वाहिके पिंड पर पडे ईस पिंडकी रक्षा श्री
नृसिंहजी करे युरुकी शक्ति मेरी भक्ति शब्द
साचा पिंड काचा फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

नव वर्षत भंत्र खटी उज्ज्वली नामे, अने द्वारे
करी धुप इर्द छाथे भाँधे तो रोगीने आराम थाय. ज्या-
शक्ति परमार्थ.

पेटनी पीडानो मंत्र.

ओम् नमो स्याम युरु पर्वत स्याम युरु
पर्वतमें बड बडमें कूवा कूवामें तीन सूवा कोण
कोण सूवा वाय सूवा जहेर सूवा पीड सूवा भाज
माजवे जहेर आई गाजती हनुमंत मार करेगा

भस्मंत गुरुकी शक्ति मेरी भक्ति शब्द साचा
पिंड काचा स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

नव हिंस सूधी हररोऽन नव वर्खा पाण्डी भत्री
पाय. ज्याशक्ति परमार्थः.

महालक्ष्मी भिञ्ची मंत्र.

ओम् नमो श्री शुक्ले महा शुक्ले कमल दल
निवासे श्री महालक्ष्मी नमोनमः लक्ष्मी भाई
सत्तकी सवाई आओ चेतो करो भलाई न करो
तो सात समुद्रकी दुहाई रिञ्चि सिद्धि खगे तो
नवनाथ चोरासी सिद्धकी दुहाई गुरुकी शक्ति
मेरी भक्ति स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

ज्यारे भाण्डुकान उधारी छडे अट्टें गाढ़ी उपर
बेसे ते वर्खत १०८ वार या मंत्रने ४५ करे पछी
वेपार करे तो लाल थाय अने लक्ष्मी वधे. ज्याशक्ति
परमार्थः.

जंगलमाँ रहेवानी रक्षानो मंत्र.

ओम् नमो अचल गुसाँइ वन खडे राव चोर
न झंके वाघ न लाय सूते सर्प न घाले घाव
खिण वाया खिण दाहिना फिर फिर वाया होइ

अबल युसाँइ समर्ता मेरी काया नाश न होई
केशोरा इसदा सहाय तीन लोकको मास्वन खाई
कीडा कांटा दिया वहाय अलेख अलेख बजरंगी
सदा सत संगी ओम् स्वाहा. युरुकी शक्ति मेरी
भक्ति स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

लेखा गुगणनी जोगी २७ बोर ज्वेवडी करी १०८
वर्षत हरेक जोगी भंडी ढेवताभां होमे अने पछी नव
शनिवार सात वर्षत भंड घडी पढीने चेताना शरीर
उपर पुङ भारे तो साप, वाघ, चौरनी धार्ती न रहे.
ज्यथाशक्ति परमार्थ.

कामण आदि दोष जाणवानो मंत्र.

ओम् नमो दुर्घ दुर्घ धवलेश्वरी आदि मूल
परमेश्वरी तोहि देखी बालक कंपे तरत बेड राजा
कंपे नरनको कलेजा कंपे आप चक्र फेरि दर
चक्र स्थिर रक्ष रक्ष गोरखनाथ डाकिनी शाकिनी
कुलदेव कामणादे प्रगास आई इह हंस प्रकाश
दे स्वाहा: युरुकी शक्ति मेरी भक्ति स्फुरो मंत्र
ईश्वरी वाचा.

विधि.

सोण दीवा तेलना ४२वा अने तेनी तणे सोण नाम
जुडां जुडां लभवां. ते नीचे मुझभ. १ छाकिनी, २
शाहिनी, ३ झुतनी, ४ प्रेतनी, ५ जड़ी, ६ अजित, ७

ਪਿਤਰ, ੮ ਨਾਰਸਿੰਹ, ੯ ਕਾਮਯੁ, ੧੦ ਕੁਣਡੇਵੀ, ੧੧ ਜਗ-
ਦੇਵੀ, ੧੨ ਕ੍ਰੈਤਪਾਣ, ੧੩ ਕਾਣਾ ਕ੍ਰੈਤਪਾਣੀ, ੧੪ ਕੰਮੰਦੋਖ, ੧੫
ਸ਼ੀਤਹੋਥ, ੧੬ ਮੁਣੀ, ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਨਾਮ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲਮੇ
ਵੀਚਾ ਤਣੇ ਸੁਕਵਾਂ; ਅਨੇ ਵੀਚਾ ਉਪਰ ਤੋਹਾਂ ਕੁਝਾਂ ਟਾਂਕਵਾਂ।
ਮੰਤ੍ਰ ਭਾਣੀ ਭਾਣੀਨੇ ਅਡਹਨਾ ਛਾਣਾ ਰਵਿਵਾਰਨੇ ਫਿਵਸੇ ਮਾਰੇ。
ਕੇਨੇ। ਹੋਥ ਹੁਣੇ ਤੇ ਵੀਚੇ ਰਣੇ ਅਨੇ ਘੀਲ ਵੀਚਾ ਆਡ-
ਵਾਇ ਜਥੇ। ਏਵੀ ਰੀਤੇ ਕਾਮਯੁ ਆਫਿ ਹੋਥ ਭਾਣੁਵਾ। ਜਥਾ-
ਸ਼ਾਂਕਿਤ ਪਰਮਾਰਥੀ।

ਮਾਰਣਨੋ ਮੰਤ੍ਰ.

ਓਸ੍ਰ ਨਮੋ ਆਦੇਸ਼ ਗੁਰੁਕੋ ਜਲਕੀ ਜੋਗਣੀ
ਪਾਤਾਲਕਾ ਨਾਗ ਊਡ ਅਚੀਰ ਜਹਾਂ ਲਾਗਾਇ ਤਹਾਂ
ਦੋਡਕੇ ਮਾਰ ਦੋਡਕਰ ਮਾਰ ਦੁਹਾਇ ਸੁਹਮਮਦਾ ਪੀਰਕੀ
ਤੁਰੰਨੀਕੇ ਪੁਤਕੀ ਦੁਹਾਇ ਮਾਲਾ ਚਕਨੀਕੀ ਸ਼ੁਹੌ
ਮੰਤ੍ਰ ਈਸ਼ਵਰੀ ਵਾਚਾ, ਗੁਰੁਕੀ ਸ਼ਾਕਿਤ ਮੇਰੀ ਮਕਿਤ ਫੜ
ਸ਼ਵਾਹਾ:

ਵਿਧਿ.

ਅਚੀਰ ਨੇ ਗੁਗਣਨੇ। ਧੁਪ ਫਲ ਪਤਾਮਾਂ ਖਰੀ ਮੀ-
ਦਾਮਾਂ ਰਾਖੀ ਪਾਣੀਮਾਂ ਤੁਅਕੀ ਮਾਰੀ ਸਾਤ ਵਖਤ ਮੰਤ੍ਰ ਭਥੇ
ਪਛੀ ਬਣਾਰ ਨੀਕਣੇ ਏਟਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਲਿਛ ਥਥੇ। ਪਛੀ ਤੇ
ਅਚੀਰ ਦੁਖਮਨਨਾ ਮੋਢਾ ਪਰ ਨਾਂਘੇ। ਜਥਾਸ਼ਕਿਤ ਪਰਮਾਰਥੀ।

ਮਾਰਣਨੋ ਮੰਤ੍ਰ.

- ਓਸ੍ਰ ਨਮੋ ਕਾਲ ਰੂਪਾਧ ਅਸੁਕ ਮਸਿਮ ਕੁਝ
ਕੁਝ ਸ਼ਵਾਹਾ: ਫੁਰੋ ਮੰਤ੍ਰ ਈਸ਼ਵਰੀ ਵਾਚਾ।

विधि:

प्रथम शुद्ध थर्ड अडांग शुद्ध करेली लगामा ७४
आजन वीछावया पछी सतावील हजार मंत्र पढे, धुप
द्वारा करेतो मंत्र सिद्ध थाय. पछी विजया अने रामरस
ऐडनुं चुरखु करी दीवो करी धुप हे अने उपर लघेहुं
चुरखु दीवा आगण धरी १०८ वर्षत मंत्री हुश्मनने मारे
तो हुश्मन मरे. ज्याशक्ति परमार्थ.

तावनो मंत्र.

ओम् श्रीकृष्ण बलभद्रश्च प्रतुम्न अनिरुद्धया
उषा स्मर्ण मात्रेण ज्वर व्याधि विमुच्यते फुरो
मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

जे भाजुसने ताव आवतो छोय ते भाजुस आ
मंत्रनो पाठ करे तो ताव ज्वर रहे. ज्याशक्ति परमार्थ.

आंखो दुखती मटावानो मंत्र.

ओम् क्षां क्षुं क्षः क्षेत्र पालायनमः स्वाहाः
युरुकी शक्ति मेरी भक्ति फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

२७ वर्षत विकुन्ती मंत्री नेत्रे लगावे तो आंखो
दुखती भटी जाय. ज्याशक्ति परमार्थ.

झेर ऊताखानो मंत्र.

ओम् नमो गंगा गौरी दोय राणी टांकण
मारी करो विष पाणी गंगा बांटे गौरा खाय अ-
ठरा भार विष निर्विष हो जाय युरुकी शक्ति
मेरी भक्ति फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा. वाचा चुके
उभी सुके.

विधि.

२१ वर्षत मंगलवारने हिन्से २१ वर्षत मंत्र
पढ़ी छुके हो तो उत्तरी ज्य. ज्याशक्ति परमार्थ.

बीछीनो मंत्र.

ओम् नमो क्योरे बीछी तें तो काढ्या गोद
गिरी मुख चाष्यो में काढ्याने पाणी पाऊं काढ्यो
ऊतर जाय उतरे तो ऊतरुं चढे तो मारुं नीकर
गरुड मोर हंकारुं लंकासे कोट समुद्रकी खाई
उतर बीछी जती हनुमंतको दुहाई युरुकी शक्ति
मेरी भक्ति सफुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

२१ वर्षत मंत्र पढ़ी पासी ज्यानी ज्यमीन पर ढाणे
तो बीछी उत्तरी ज्य. ज्याशक्ति परमार्थ.

सर्पना झेरनो मंत्र.

ओम् नमो आदेश युरुको धर्म युरु महे-
श्वर सिसि अब कायकी पाणी पियाले अब कोई

होउ निर्विष न होऊ बोलीका हार आज्ञा गुरु
गोविंदकार कोटी आज्ञा गुरुकी शक्ति मेरी भक्ति
झरो मंत्र ईश्वरी वाचा,

विधि.

કोरा ખડામાં શુદ્ધ થઈ પાણી જરી લાવતું પછી
આ મંત્ર અણી જેને સર્વ કરાયો હોય તેને પાણી છા-
ટવું એમ કરવાથી સર્વતું જેર ઉત્તરી જશે. જથ્યાશક્તિ
પરમાર્થ.

શુદ્ધનો તથા કંઠમાળનો મંત્ર.

ओમ् નમો આદેશ ગુરુકો વાયુ ઉત્તર ખાડકા
માડકા પોટચ્યા પોટશુદ્ધચ્યા ધાંવરે ડિવર ગલ-
યાચ્યા ગંડમાળ જિરો ગુરુકી શક्ति મેરી ભક्तિ
જરો મંત્ર ઈશ્વરી વાચા સતગુર શબ્દ સાચા.

વિધિ.

ગળીઓલ કાળો હોરો લઈ તેને પાંચ તાંત્રણ એકઢા
કરી એક ગજ લેવો. પછી તેને આ મંત્ર અણી જાંઠ
વાળવી એવી રીતે સાત જાંઠ વાળવી. પછી તેને ધૂપ ધૂ
જમણે હાથે બાંધવું અગર શુદ્ધ થઈ કુવામાંથી તાંત્રાના
પાત્રમાં જળ જરી લાવી તે પાણી સાત વખત મંત્ર અણી
ચેટ ઉપર ચોળવું તેથી આરામ થશે. એ પ્રમાણે નવ
હિવસ કરવાથી ચેટનું શુળ તથા કંઠમાળા ભરી જશે.
જથ્યાશક્તિ પરમાર્થ.

हडकाया कुतराना झेरनो मंत्र.

ओम् नमो आदेश गुरुको कामरूदेश कामा-
क्षा देवी ज्हाँ वसे ईस्मायल योगी ईस्मायल योगीने
पाली कुत्ती दश काला दश कावरी दश पीला
दश लाल इनको विष वीर हनुमंत हरे रक्षा करे
गुरु गोरख बाल गुरुकी शक्ति मेरी भक्ति फुरो मंत्र
ईश्वरी वाचा.

विधि.

हाथमां निखुती शुद्ध थृष्ण लेकी, पछी आ मंत्र
लघु ते निखुती करडेला भागनी पाठ्य आंकवी. ऐवी
रीते एकवीस वर्षत कस्तुं. ऐ प्रभाषे दिन सात कस्तुं
ऐट्टे आराम थृष्ण ज्ञेये, ज्याशक्ति परमार्थ.

पैसौ ऊडाववानो मंत्र.

ओम् नमो आदेश गुरुको हनुमंत वीर हुवा
चलेरे पैसा रुखा चिरखा तेरा बासा सबकी दृष्टि
बाधी दे मोहि मेरा मुख जोबे सबका यबाद करता
बादी रोवै भरी सभामें मोहिबी गोयै गुरुकी शक्ति
मेरी भक्ति स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा.

विधि.

रत्तानी चपटी धुन लध सात वर्षत मंत्र लघु
पैसा उपर भारे ते। पैसा ऊडी ज्य. ज्याशक्ति परमार्थ.

प्रथम भाग सभाम.

માગ ૨ જો.

યમતકારીક પ્રયોગ—તંત્ર.

કાગળપર લખેલા દસ્કત ઉરાડવા વિશે.

નાસાગર, સુહાગો, અને રીદુર એ ત્રણું ચીજને સર્વે આગે લઈ તેને વાટી અંહર પાલ્યી મેળવી દસ્કત લખુવા પછી તે કાગળ તડકે સુકવવાથી દસ્કત ઉરી જશે ને કાગળ ઢોરા હેખાશે.

લીંબુનો રસ ઉરાડવા વિશે.

એક શીશીમાં લીંબુનો રસ ભરી તેમાં થાડી પીળી કાડીની ભર્મ નાંખવી અને આંગળીથી શીશીનું માં બંધ કરવું એટલે તેમાંનો રસ ઉડી જશે.

પાણીનું ફુથ.

જાંચી જીણી મલમલનો કકડો એક ગજ કેદને બેસના ફુથમાં બોળી છાંયડે સુકવવો. એવી રીતે પચીસ વખત ફુથમાં બોળી સુકવવો. પછી જયાદે એવ કરવો હોય ત્યારે પાણીમાં તે કકડો ઘાવો એટલે પાણીનું ફુથ થયેલું જણુશે.

શીસામાં અંગાર દેખાય.

સારા ઉચ્ચા આનંદીના શીસામાં થોડો ગંધક નાંખીને તે શીસાને અધારામાં મુકવો. એટલે શીસો દેવતાથી ભરેલો હેખાશે ને તેને હાથમાં લીધાશી હાશે નહીં.

ઓછળનું લીંબુ,

પારા તથા નવસાગર સરખે વજને લેઇ એક લીંબુમાં

કીણું કાળું પાડી તેમાં ભરવું પછી તે લીધુને તડકે સુકવાથી પટોપટ ઉછળવા માંડશે. જેનાર લીધુમાં જુત ભરાયેલું જાણ્યી આખ્યા પામશે.

હેવતા વીના ધાણી શેકાય.

જુવારને શુવેરના ફુધના સાત પટ આપીને તડકે સુકવી રાખવી. પછી જ્યારે એલ કરવો હોય ત્યારે તે જુવારને કપડામાં કે સુપડામાં નાંખી થોડી હંવાની આંચ સાથે ઉછાળશે તો તરત ધાણી પુટશે.

મેથીની ભાળ ઉગાડવાની રીત.

પ્રથમ મેથીને ચણાના ખારમાં ભીજવી સીકે સુકવી. એવી રીતે પંદરવાર પટ ફિલને છાંયડામાં સુકવી રાખવી, જ્યારે એલ કરવો હોય ત્યારે થોડી મટોઈ તથા છાણું પાથરી પાણી છાંટી તેમાં મેથીની ભાળ તૈયાર થઈ નીકળશે.

પાણીમાંથી ડોરી રેતી કાઢવી.

જુની ઠિઠને ખાંડી તેને હીવેલનું મોયણું હેલું અને તેને કલેનમાં નાંખીને શેકવી પછી તેનો ડોરી ભરી રાખવો. બાદ જ્યારે એલ કરવો હોય ત્યારે સુધી ભરી પાણીમાં નાંખીએ તો તેને બીજકુલ પાણી લાગશે નહીં ને ડોરીની ડોરી રહેશે.

કોયલા બતાવી મીડાઈ આપી.

પ્રથમ એલ કરનાર જ્યારે એ એલ કરવા માંડે છુત્યારે એક થાળીમાં કોયલા ભરી લાવે છું અને બધાને બતાવે છે પણ તે કોયલાની નીચે રેવડી, સાકરીયા ચણા,

પીંપરમીઠ એવી એવી મીઠાઈ થાતી થોડી સંતાડી રાખે છે પછી કોયલાના વાસણુપર કપડું હંકી તળેની મીઠાઈ કાઢી લોકોને આપે છે. જોનારમાંથી વેહેમાઈ તેને કોઈ પીર સાધ્યા છે એમ ગાંની શાખાશી આપે છે.

દોરો બણે પણ વીંટી ન પડે.

મીઠાના પાણીમાં દોરાને એ ચાર વાર પલાળીને સુકવો પછી તેને છેડ વીંટી બાંધો તેને ડાંચા ટાંગવો આદ તે દોરાને સગગાવશે તો દોરો બળી જશે પણ વીંટી પડશે નહીં. સંભાળ એટલી રાખવી કે તે વખતે દોરો હાલે નહીં.

વીંટી ઉત્પન્ન કરવા વિશે.

ગધીણું સુતર શેર પાંચ, તથા કોંસનું છાણ, ખા-જરીનો લોટ, ખજુરીના જલાં, ને પીલી મટોડી, અધાને એક ઢીકરાના વાસણુમાં ભરવું, અને લુગડે વતી તે વાસણું મોં બંધ કરી રાખી સુકવું. પછી ત્રીજે ફાડે તે ઉઘાડયાથી સેંકડા વીંટી અંદર દેખાશે.

પાણીનું લોહી.

એક કાચના વાસણુમાં પાણી ભરવું પછી અધા લોકોને બતાવવું કે જુઓ આ પાણી છે, એમ કરી તેના પર તે વાસણ દંકાઈ રહે તેટલો ઝમાલ સુકવો. ડમાલ હંકતીજ વખતે વીલાયતી લાલ રંગનો કકડો ચાલાકીથી તે વાસણુમાં નાખી હેવો બાદ થોડી વારે વાસણ ઉઘાડયાથી પાણી લાલ લોહી જેવું જણાઈ આવશે.

એ આની ઉરાડવા વીશે.

પ્રથમ એ આની હૃદ્યલીમાં લેઇ લોડોને બતાવવી કે જુઓ આ એ આની છે તેને હું ઉરાડી સુકું છું, પછી સુડી વાળવી. પણ સુડી વાળતા પેહેવાં વચ્ચેલી આંગળીને પાછળથી નખ ઉપર મીઠું ચોટાડી રાખવું, કે જેથી સુડી વાળવી. તે કરા આંપીને વાળવી કે એ આની મીઠું સાથે મલગી જાય પછી સુંડી ઉધાડી રાખવાથી એ આની ઉડી હૃદ્યલી જણુશે.

છાતીપર પથ્થર લાંગવો.

એક પથ્થર આચારે દશ શૈરના વજનનો લેઇ તેને ડોયલાની ભડીમાં ઘાલો ખુખ તપાવવો પછી તેને પાણીમાં સુકવો એવી રીતે એ ત્રણું વખત પથ્થર પડવવો બાદ જાયારે ખેલ કરરો લોઅ ત્યારે એક માણુસને ચતો સુવાડવો, પછી બાડી બનાત યા સેતરંણની દસ ગડી વાળી તે ઉપર પથ્થર સુકવો બાદ તેના પર ધીમેથી હૃદોડા મારવાથી પથ્થરના ચુરેચુરા થઈ જશે ને માણુસને કશી પણ ઈંબા થશે નહીં.

બદુંધ દેવતા.

એક લોઢાના પત્રા ઉપર થાડો સુરોઆર નાંખીને લેના ઉપર ગંધકના પુર છાંટશો તો તે પોતાની મેળે વાળતાં થશે પણ એ પ્રયોગ કરતી વખતે ગંધકનો કુમાડો શોભામાં ન જાય તે સભાળ રાખવી.

દેવતાથી કાગળ ન બળો.

એક લોઢાનો સળાયો ઢોડ ઈંચ લડો લેવો અને તેના

ઉપર કાગળ વીજાવીને સ્પીરીટના હીજા ઉપર ધરવો જેથી કાગળ બીજુકું બળશે નહીં.

લીંબુમાંથી લોહી કાદવું.

એક લોહાના ચખ્પુ ઉપર ડપાસના કુલનો રસ ચોપડી સુકવલું. એવા ત્રણું ચાર પટ દઈ સુકીયા પછી તે ચખ્પુથી લીંબુ ડાપશે. તે અંદરથી લોહીના જેવો પદાર્થ નીકળશે. જેમ ચખ્પુનું વધારે રટ હોયો, તેમ વધારે લીંબુના પ્રયોગ કરવાને સમર્થવાન થશે.

રૂપાતું ઝાડ ઉગાડવાતું.

એક શીશામાં આશરે ચાર દ્રામ નાઇટ્રોટ એષ્ટ સીલિન નાંખી તેમાં પ આંદિસ વરસાતું પાણી ભરી એક આંદિસ પારો નાંખો. પછી સીસાને એકાંત જગાએ રાખો કે જેથી તે હાલે નહીં. એટલે તુરેત તમને થોડા વખતમાં સુંદર ઝાડ હેખાવ આપશો.

થાળીમાં સોયો નચાવવી.

એક થાળીમાં સોય નાંખી પછી તે થાળીની નીચે ઢોહરુંબક ફેરવશો. તો થાળીમાં સોયો ઢોડાડોઠ કરી મુકશો.

પાણીમાં સોય તરાવવી.

એક કાચના ગ્લાસમાં ટોય સુધી પાણી ભરલું બાઢ તે પાણી સ્થીર થાય કે તેમાં એક જીણી સોય આડી મુદ્દવી. તે જ્યાં સુધી પાણી હાવશે નહીં ત્યાં સુધી તર્યાં કરશે.

પગે પાવડી ચોંદાડવી.

પ્રથમ યાતરને માલગના શુંહરનું જણું પડ ચોંદાડી સુકશી હેઠો, બાદ અધારે ખેત કરવો લોય ત્યારે પગ ધોઈને પાવડીપર જોરાતી હાજરી ઉમા રહેણું કે તુરતા તુરત પાવડી પગે ચોંદાડી જણો બાદ તમે જેમ રીત ચાહતા જણો જેમ તેમ પાવડી મજબૂત ચોંદાડી જણો ને લોકો અજયભીમાં અંધળા થણો.

પાણીમાં ભડકા.

ગોટાસીયમ નામનો ધાતુ પાણીમાં નાંબે તો પાણીમાં જુતના જેવા ભડકા માલમ પડયો.

આડપર હીવા ટેખાડવા.

હૈસિક્રસ, વીથ, ધથર, એ નામની અશેલ હવાઓ આવે છ તેને લાવીને પીચકારીમાં ભરી આડ પર છાંટે તો આડ પર હીવા ટેખાય.

મેંઢામાંથી ભડકા કાઠવા.

થાડા હૈસિક્રસ લઈ તેને આંગાંગી ગોટલોમાં કાણું પાડી ભરવો અને પાછળથી સોય વતી જીણા વેહ પાડવા. આવી રીતની બનાવેદી ગોટલી મોંમાં રાખી બહારની કુંક મારવી એટલે ભડકા થશે. પણ એટલું યાદ રાખવું કે ગોટલોમાં પ્રથમ ભીતું કપડું સુકી હૈસિક્રસ ભરવો.

શીશામાં દ્યંડુ ઉતારવાની રીત.

પેહેલાથી મરધીના દ્યંડાને હરાખના સરકામાં બોણી

શુક્ર અને તે નરમ થાય એટલે શીશામાં ઉતારી તેમાં
પાણી નાખવું.

શીશામા દુધીની તુમડી ઉતારવી.

પ્રથમ એક ચોઢાળા મેંઢાની બાટવા લઈ દુધીના
તુમડાનું ચાડું તે બાટવીના મેંમાંથી અંહર ઉતારી શુક્રનું.
જારે મોડું થાય એટલે હીંડું તોડી નાંખવું.

વગર દેવતાએ ચાહા કરાવો.

પ્રથમ એક સાંકડા મેંના વાસણુમાં ચુને જરવો.
અને પછી તે વાસણુમાં પાણી રેડવું અને તેના પર ચાહા-
દાની, ચાહા તથા પાણી સુકીને તે વાસણુપર સુકવી એટલે
વગર દેવતાએ ચાહ ગરમ થશે.

અગિનમાં હાથ નહિં બળો.

નોસાર તથા કપુર એ બન્નેને પાણીમાં વાઠી હાથે
દ્વેષ કરે પછી દેવતા પકડે તો બળો નહીં.

ગુલાબને સહેદ કરવું.

ગુલાબનું કુલ લેઈ તેને લાકડીયા ગંધકનો ધુમાડો
આપશો તો પુલ સહેદ થશે અને પાણીમાં નાંખશો તો
પાછું લાલ થઈ જશે.

લુગડાં નહીં બળો.

સારીરીએમાં થાડા કપુર મેળવીને તેમાં કપડું બ્રેણીને
સણગાળી સુકે તો લોક જાણે કપડું અણી ગયું પણ કપડું
બળતું નથી.

કાય ખાવાની રીત.

પ્રથમ કરવી અને તો હાજર રહેતી હોય અન્ધીમાં નાણી કરી રીતે કાય કરવી અને ખાવાના રસમાં ભોંકવા પછી શુદ્ધિ ચાવવા.

ઇપીઓ ઉરાડવો.

પ્રથમ એક હળો એવો કરાવવો કે જેમાં બે ખાનાં હાય પછી જ્યારે એલ કરવો હાય ત્યારે એક ખાનામાં ઇપીઓ સુકવો ને બીજું ખાલી રાખવું. પેહેલાથી ઇપીઆવાળું આતું બનાવી પછીથી ખાલી આતું ઉંડાડયાથી લોકો અભયબ થશે.

પાણીમાં ડાયવાનો બુડો નાંખી માંછુલી ઉત્પન્ન કરવી.

માંછુલીના ઢાને ડાયવાના બુઝામાં મેળવી રાખવા અને જ્યારે એલ કરવો હાય ત્યારે તે બુડાને પાણીમાં નાંખવાથી થોડા વખતમાં પાણીમાં સેંકડો માંછુલીઓ ઉત્પન્ન થયેણી જણાઈ ચાવશે.

શરીરમાં છરી ભોંકવાની રીત.

પ્રથમ છરી એવી કરાવવી કે તે છરીનો હાથો પોલો હાય અને તે છરીને પાના સાથે અંદરની બાંનુથી ચાંપ હાય. જ્યારે તે છરી શરીરના કોઈ પણ ભાગમાં મારવી હાય ત્યારે પેલી ચાંપ જરા પાછળથી જોંચી લેવી એટલે છરીનું પાતું હાથામાં જતું રહેશે, અને જ્યાં છરી મારશે ત્યાં ધળ નહીં થતાં માત્ર લોકોને અભયબ કરી ચોણી જશે.

પાણીમાં બળતું કરવું.

એક સાકરનો કટકો લેછ તેના પ્રર થોડો હૈસફરસ વગાડો અને તેને એક પાણી ભરેલા વાસણુમાં નાખો એટિં સુંદર બળતું હેખાશે પણ હૈસફરસ વાપરતાં સાપચેતી રાખવી.

અખંડ દીવો બાળવો.

સમુદ્રધીષુને તથા ગંધકને વાટીને દીવેટમાં ઘાલી તેલના ડોડીયામાં તે બતી મુકી દીવો કરે તો તે ગમે તેવા પવનમાં પણ હોલવાઈ જશે નહીં.

ઇમાલમાં ધડીઆળ ગેણ કરવી.

એ ઇમાલ એક લેડાના વ્યો, અને તેને ચારે ગમથી એવી ઝીણી સીતણીથી સીતો કે કોઈને માલમ પડે નહીં કે આ ઇમાલ સીવેલો છે. પછી એક ઇમાલમાં વચ્ચોવચ્ચ ધડીઆળ જ્યા એલું કાણું પાડવું. પછી જ્યારે એલ કરવો હોય ત્યારે ઇમાલ પાથરવો તેમાં ચતુરાઈ એ રાખવી કે કાંણાવાળા ભાગનું નીચે રાખવો. પછી ધડીઆળ લઈ ઇમાલની નીચે સુકવું બાદ ઇરી ધડીઆલ લઈ ઇમાલને નીચે સુકવાને બાને ધ્યારેથી ઇમાલમાં સેરવી જડપથી ઇમાલને ઉચ્ચકી જે ખુણ્ણામાં ધડીઆળ જાય તે ખુણ્ણાને ચાલાકીથી પકડો એટિં કોઈ જાણું નહીં. આ ઇમાલમાં બીજા એવો પણ ચાલાકીથી કરી શકશો.

વીઠીનો ઇપીઓ ચેક થાય.

ચેલેલાથી એક ઇમાલને છેડે ઇપીઆને એવી રીત બાંધો કે જ્યારે તમે છાડવા માંગો ત્યારે સહેલાઈથી છુટી શકે. પછી એ માણુસને બોલાજો અને ઇમાલની અંદરનો

ઇંગ્રીચો પકડાવી ઇમાલને ગાંડ બાંધી હો અને બીજા માણુસના હાથમાં વીઠ આપો અને તે વીઠી આપતી વખતે તમે બાંઝે એક ઇંગ્રીચા હથેવીનાં છુપાવી રહ્યો. વીઠી તે માણુસના હાથમાં આપી ઇમાલની ગાંડ બાંધતી વખતે હળવેથી ઇંગ્રીચો લેગો બાંધી હો અને પ્રથમ ઇંગ્રીચાવાળા પાસેથી ઇમાલ છીનવી લો ને ખુબ ચાલાકીથી ડોઈ ન કાણુ તેમ ઇંગ્રીચા છાડી લઈ સંતાડી હો. પછી પેલા બીજા માણુસ પાસે ઇમાલ લેધને હલાવા એટદે વીઠીને ઇંગ્રીચો એકઢા થઈ જશે.

પાણીનું દુધ ખનાવવું.

પાણીની અંદર થાડો લેટ ઓફ સ્યુગર નાંખવું, અને તેને જરાવાર હલાવવું એટદે પાણીનો રંગ બહલાઇને દુધ કેવું થશે પણ એ ડોઈને પીવા હેવું નહીં. કારણ કે એ પાણી જેરા છે. માટે ખુંબ સંભાળ રાખવી.

અડના દાણા નાંખી વાસ સણગાવવું.

દૈકુદરણની જીણી કડકાંચી કરી પછી તંની સાથે થાડો અડના દાણા લેળી ઘાસની પુણીઓમાં હેઠળથી થાડી વારમાં પુણીઓ સણગી ઉઠશે.

ચરણમાં પાણી ભરવું.

મોટા વેહેવાળા ચાલણી લઈ તેને શુંદાના ચીકણા રસથી લીપી છાંયડામાં સુકવવી એવી રીતે એ ત્રણ વખત કરી તૈયાર કરેલી ચારણીમાં પાણી ભરવાથી બીલકુલ પાણી અહાર જશે નહીં ને જેનારા અચંદ્રો પામી તમને સારી શાખાથી આપશો.

શીકાર ભરે પણ વાળ હેલાય.

બંધુરમાં ખારાની જોગી કરતી લુગડના રહેડમા રહીને
ને બંધુક ભરે તો શીકાર ભરતી જાય પણ તે શીકારને કષ્ટ
જગ્યાપર ઘાલાવ્યો છે તો જાણાય નહીં.

બંધુકની ગોળી પકડવી.

જ્યારે ખેલ કરવો હોય ત્યારે એક હાડની ગોળી
તથયાર કરવી અને એક શીશાની ગોળી તથયાર કરવી
પછી બંધુક ભરતી વખતે ચેલી શીશાની ગોળી બતાવી
તેને બદલે લોકોની નજર ચુકાવી ચેલી હાડની ગોળી અંદર
નાંખવી. પછી બીજા આદમીના હાથમાં બંધુક આપી પોતે
સામી બાળુપર જવું અને પછી બંધુક હૈડમાની રજા
આપવી. તે બંધુક હૈડ કે ગોળી પકડવાના ચાળા કરી
ગોળી બતાવવી ને કદેખું કે જુઓ આ ગોળી મેં પકડી.

ગુલાખનાં પુલ કાઢવાં.

ગુલાખનાં અથવા બાળ ડોઈ પણ જાતનાં કુલ કાઢવાં
હોય તો તે જાતનાં પુલ તમારે તમારી યાંતે છુપાવી રા-
ખવાં અને જરૂર પડે ત્યારે ચાલાકીથી ડોઈ ન જણે તેમે
તે છુપાવેલાં કુલ કાઢવાં પણ હુંશીયારી રાખવી કે તમે
તે ક્યાં છુપાયાં છે તે ડોઈ જણે નહીં.

ચાર રાજી બેડે રાખવા.

ગંલુઝાના બાવન પત્તામાંથી ચાર રાજી જુદા કહાડો,
બાદ એક રાષ્ટ્રી કાડો ને પછી એક ગુલામ કાડો. તે પહેલાં
તમારે ત્રણ ઝાલતું પતાં વધારે સાખવાં હવે તમે તે ચાર
રાજીનાં એકમેક મેં જથ્યાય તેમ ઉધાડાં રાખી છેક નીચે
ત્રણ પતાં રાખો. પછી ડોઈ અણાયા ભાણુસ પાસે બાળ

શીપાવો. ને તેની બોક સુકી એક બાળુ રાણી તથા એક બાળુ શુલામ સુકો. પછી તમે તમારા હાથમાંના રાણ બાળપર સુકી લોકોને ધ્યાન રાખવાનું કહો. હવે તમે એક પતુ ઉદ્ધું ઉપાડી બોક કહે તેમ તે જગાએ સુકો એરી રીતે ત્રણ પાંસ સુકયા પછી ચોથા રાણને પકડાવવો. બાદ તેને ઠપકો દેઈ પેલા ત્રણ બાહ્યાહને પકડી લાવવાનું કેદેદું ને તેને બાળપર સુકી ત્રણ પુંકે! મંત્ર ભણુતાં હોધાએ તેવાં રીતે હોઠ હલાવી મારવી. પછી એકેકું પતું ઉપાડ્યો તો ચારે બાહ્યાહ જોડે નીકળી આવશે.

પથ્થરપર પૈસો ચોંટાડવો.

મરાડી ભાષામાં ટઠી નામની વસ્તુ ઓળખાય છે. તેનો સર્કેદ બુકો પથ્થરપર સુકીને તેના પર પૈસો સુકવો. પછી તેના પર પથ્થરનો ધા મારવો એટલે પૈસો સજજડ ચોંટી જશે, પણ બુકો સુકતી વખતે જોનારને જણુવાનું જે એ મંત્રની બુકી છે.

લોટાપરનું લુગડું ન ખળો.

એક મોટો લોટા ઉંધો સુકીને તે ઉપર લુગડું એ. ચીને બાંધવું તે એવી સક્ષાધિશી કે એક પણ કરચોલી રહે નહીં પછી તેનાપર હેવતા સુકી કુંક મારીએ તો પણ લુગડુ ભળતું નથી.

હીલા વીના અજવાણું.

એક નહાની શીશીનાં હોસ્ટિલની એક કરચ નાખવી. પછી તેને ગીલ હીસા જેટલી ઉકળતા જળપાઈના તેલથી જીને મજબૂત થુચ મારવો ને પછી રાતની વખતે ગમે.

લારે તેનો ખુબ ઉંડાડીએ ત્યારે તેમાંથી અદ્ભુત અજ્ઞવાળું
પડશે કે ઘડીઆળ પરના ટાઇએ જોઈ શકાશે.

ઓદું સોણું અગળાવવાની રીત.

સોળ ભાગ જ્વારી નામની ધાતુ, તથા સાત ભાગ
ચોખખું ત્રાંખુ, એક ભાગ ચોખુ જરૂરત, એ પણ જાતની
ધાતુને પીગળાવવા જ્યાં સુધી ધાતુએ પીંગળે નહીં ત્યાં
સુધી તપાવવી. પછી જ્યારે પીંગળીને એકઢી થઈ જાય
ત્યારે ઉતારી લઈ તેને ફરબા દેવી એટલે સેનાના જેવી ને
તેવીજ ભારે ચળકાટ ભરી ધાતુ તેથાર થઈ જશે.

કાગળપર હોડતો અગનીહેવ.

હળદરમાં ભીજવેલા કાગળનો એક કટકો લેવો ને
તેની ઉપર પોટસિય એક કરવ નાંખવી કે તે કરશે કાગળ
પરના પાણું સાથે મળશે તેવીજ બળી ઉઠશે ને જાણું
પાણુંની શોધમાં ડોષ તેમ કાગળપર ધુમ્યા કરશે.

બતીને ખુબી પોતાની મેળે સણગાવવાની રીત.

એક વાસદ્વારમાં થોડો ગંધક નાખી પીગળાવશો, પછી
તેમાં ગંધકનો અધી ભાગ સુરોખાર નાખી એક રસ કરવું
અને તેમાં ઇની દીવટ કરી ભીજવવી, પછી તેને સુકાવા
હેઠ એ દીવટને સણગાવી ખુબાવશો તો પણ તે પોતાની
મેળે સણગી ઉઠશે.

ડમાલ ઉપર છુપી વાત લખવા નથે.

પ્રથમ ચોખખું પાણું લઈ તેમાં ફટકડી ઓગાળવી
પછી તે પાણુથી સહેદ ડમાલ ઉપર કાઢુ પણ છાની વાત
ડોય તે લખવી. આ અસરાને સુકાવા દેવા સુકાવા પછી

તે બિલકું ડેખાશે નહિ. પછી તે લખેલું વાંચવું હોય ત્યારે તે રૂમાલને પાણીમાં બોળી કાઢનો. એટલે પેંબા રૂમાલ બધી ભી જાઈ જશે. અને ફુટકડીના પાણીના લખેલા અક્ષરો સાંકે ડોરા જગાશે. તેમજ કાગળ ઉપર પણ જો લખે તે કાગળ પણ ભી જાય જીવાય વાંચાય નહિ માટે તેને પણ ઉપર સુજર્ય કરવું.

‘હળદરમાંથા કંકુના જેવો રંગ બનાવવા વિષે.
હળદર બારીક કરી તેથાં પાણી અને ચુનો મેળવશે
તો કંકુના જેવો રંગ થશે.

પાણીને રંગવાળું કરવું જ્યા તેને પાણું
રંગ વિનાન્તું કરવા વિષે.

જ્યાં સુધી પાણી રંગવાળું ન થાય ત્યાં સુધી તેમાં
મીસશુશુ નાખ્યા કરવું. અને ત્યાર પછી થોડા એમોનીયા
સુરોખાર નાખવો એટલે આ મેલવણીથી બહુજ વેરો આ-
સમાની રંગ થશે. અને વળી તેમાં થોડા ગંધકનો તે-
બાબ, થોડાજ ફેસ્ટીક એમોનીયા નાખશો એટલે પાણી રંગ
ઘણશે. આ રીતે રંગ બનશે તથા જતો રહેશે.

અભિન બુઝાવવા વિષે.

થોડાનો નખ શુશળના પાણીમાં લીલાવી સળગતા
અભિમાં નાખે તો અભિ બુઝાધ અય.

માણસને માંકડું (વાંદર) બનાવવા વિષે.

કોઈ માણસની મસ્કરી કરવી સાય તો તેને કહેવું
જે તમારો અવતાર માંકડાનો છે. ત્યારે તે ના કહેશે. પછી

તેને કહેવું કે તમારું મોડું હરપણુમાં એઈ લો. એમ કહી હરપણ આપી તેને જેવા દેવું. પછી તેને કહેવું કે જુઓ કેવું કાળું દેખાય છે. તે કહેશે કે ના એતો જેવું છે તેવું કરું છે, ત્યારે કહેવું કે ટીક છે. પછી તેને કહેવું કે ટીક, લારે હું જ્યાં સુધી કહું ત્યાં સુધી તારી આંખો બંધ કરી રાખ. હું તને અડકયા જિવાય તારું મો તથા હાથ કાળા કરી દેખાડું. એમ કહી તેની આંખો બંધ કરાવવી. પછી એક થાળી હીવે ધરી તળે મેસ પાડવી ને થાળીમાં પાણી ભરી થાળી તે માણુસના હાથમાં આપી ફેરવવાને કહેવું એટલે તે ફેરવવા માંડશે એટલે ચોટેવી મેસ તેના હાથે લાગશે. પછી પેલી થાળી તેના હાથમાંથી લધ લેવી અને પછી તે હાથ તેના મોઢ ફેરવવાને કહેવું તો તેનો ચેરા માંકડાના જેવો કાળો માલુમ પડશે.

વીષ વીહારણું તંત્ર.

સર્વ કરડયો હોય તેનો ઉપાય.

વાંલુચા કંટાલાનો લીલો કંદ લાખી સરપેડાખેલા માણુસને આશરે એથી ત્રણ તોલા સુધી અવરાવવો, ને એજ કંદ ગાયના સુતરમાં ઘસીને કંદ ઉપર લેપ કરવો એટલે જાપનું છેર ઉતરી જશે. આ કંદ કંઈ હરેક વખતે મળી શકતો નથી. માટે ચોમાસામાં ખાતરીહાર માણુસ પાસે મંગાવીને તેના ચાર પાંચ તોલા જેવડા કટકા કરીને માટીની કુંદીમાં ગાયનું અથવા બકરાનું સુતર નાંખી તેમાં એ કકડા સુરજના તાપમાં સાત હડાડા રાખીને તેને સુકવી શાખવા. પછી જ્યારે ખપ પડે લારે જિપયોગમાં લેવા. આ ઉપાય ખાત્રીહાર છે.

સાપનો દંગરેણ ઉપાય.

સાપે ડંખ કીધેલી જગ્યાપર “દ્વાનાર કાસ્ટીક” એટવે કાટીખાર એક મીનીટ સુધી ઘસવાથી સાપનું ઓર ઉતરી જશે. “ અથવા લાઇકર એમોનીયા ” યા નવસાગરના અરકમાં લુગડાની ઘડી લીજવીને ડંખપર સુકવી તેથી પણ ઓર ઉતરી જઈ જરા શાંતી મળશે.

વીંધીના ઉપાય.

કોઇ પણ જાતનો પીવાનો જીવા હાર પાસે રહેઠ તેમાં આર તોલા વારેદું શ્રીહું નાંદી તે કોણ રી જવ ત્વાર લુગડાની ઘડી બાળને તેમાં વર્દીનીને ડંખપર ચુકના જને વારે વારે હારુંનાં વીયાં તેપર પાડવો તો ઓર થોડીવારમાં ઉતરી જશે. પણ જે કારણ યા એવનાં આંગણાના કરડાયો હોય તે ઉપરી મેળવલુભૂં તે આંગણાં બોળી રાખવાં આ છતાજ સહેલો ને શુણુંનારક છે.

ઓઝ—રાતા કણ્ણુરના તાળ સુળીયાં અને કાળાં મરી એ બેને પાણીમાં વાટીને ડંખ કીધેલી જગ્યાપર લેપ કરવો, એટવે ઓર ઉતરી આરામ જશે.

ઉંદરનો ઉપાય.

જીકોટાના જાડનાં કુમળાં પાંઠડાનો રસ કાઢીને આશરે એ તોલા કષને તેમાં થાખું મધ્ય એક તોલો અનુભીને સત્તારના તથા સાંજના એંડ વખત પીવું એ અમાણે સાત દીવસ સુધો એને વખત તાજુ જનાવીને પાણું. તથા તે સાત દીવસ સુધી ધી, ભાત અને તુવેની હાળ અગર મગની હાળ એટવાં વાનાં ખાવા, ધીજું આણું નહીં.

હંડરનો ઉપાય બીજો.

ડંખ કુષેલી જગ્યાપર બીજાડીનું 'હાડકુ' અથવા હાત પાણીમાં ધસીને ત્રણું હંડાડ લગાડવાથી એર ઉતરી જશે. અથવા ચુલાપરનો ધુમાસો, મળુઠ, અને સિંધાલુણ ઓમાં શાકું પાણી નાંખીને ડંખપર લેપન કરવો, એટલે એર ઉતરી આરામ થશે.

ગીલેડી [ધરોળી]નો ઉપાય.

સુંઠ, ભરી, પીપર, કરંજના બીજ, આંબા હળહર, કવચના બીજ, બાવચી અને હળહર સરએ ભાગે લેઇને પાણીમાં વાટવાં બાદ ત્રણું દીવસ સુધી શરીરપર ચોપડવાં. ઉપાય બીજો—મળુઠ, હરડાં, બેડાં, આમળાં, કંકુ, હલહર, હાઝેલહર, ઉપલેટ, ધમાસો, ને ઈંદ્રવરણુના સુલીયાંને સરએ વજને અધખોખડું કરીને ત્રણું શેર પાણીમાં ઉકાલવું ને પાણી શેર રહે સીસામાં લરી રાખવું. તેમાંથી ત્રણું દીવસ સુધી સાંજ સવાર બીજે પુરું કરવું. એ પીધાથી શરીરમાંથી એર નીકળી જશે.

કાનઅનુરાનો ઉપાય.

કંટાલાના થોરાના દુખમાં પીપર ધસીને ચોપડવી. બીજો—ન્યાં ડંખ હોય તે જગ્યાપર શુગલના ધુપનો ધુમાડો હોવો. ત્રીજો—નવસાગર વાટીને ચોપડવો.

વશીકરણ.

સીદુર, ક'કુ, તથા ગોરોચન તે સધળાને ખાડી તેને ચાંદો કાપળે કરવાથી જેનાર લોકો વશ થાય.

કળીચુનો કથ તેમાં પાણી રેણી ચુનાનું પાણી હેઠું ને પછી તેને કરવા હેલું પછી ઉપરથી નીતરતું પાણી કપકથી જાળી લેહું પછી તે પાણીને એક નળીથી પુંડ મારયો તો તે પાણી થાડા વખતમાં હુધ કેહું બનશે.

ચોપણું જસત બનાવવા વિષે.

એક રતલ સીસું ને પાંચ રતલ કલાઈ એ બેને એ. કઠાં મેળવી ગાજ્યાથી ચોપણું જસત બને છે.

નાળીઓર પોતાની મેળે કુટવા વિષે.

આકડાનું અથવા ચોરનું હુધ લાવી તેના, નાળીઓરનાં છીતરાં કાઢો નાખી તેના વચ્ચા ભાગે જોગાકારે લીટા સાત વખત કરવા પછી તેને તડકે સુકાવા હેલું. એટલે પછી નાળીઓર પોતાની મેળે પુરી જશે.

કાચા મારીના ઘડામાં ભરાઈ રહેવા વિષે.

મારીના કાચા ઘડાને કુંવરના પાડાના રસના સાત પુટ હેવા પછી તેને સુકાવા હેતો પછી તેમાં પાણી ભરશો. તોપણું કુટશે નહીં.

જ્યાસ લાઈટ બનાવવા વિષે.

એક મોટી તમાણુની નળી લઈ તેના જ્યાલા જેવા મોદામાં ડેલકસાનો ભુકો કરવો અને મોદાને પાઈપ કલેથી બંધ કરી લેલું. જ્યારે મટોઈ સુકાઈ રહે ત્યારે નળીનું ચોકું આતસમાં ઝુકલું અને તેનો ઉડા અહાર રાખવો. પછી થાડા વખતમાં નળીના ઉડા તરફથી જ્યાસ નીકળશે

અને તેને સાંગાંધ્યાથી થોડા વખત સુધી ઘણીજ સરસ
શાશની થશે.

જસ્તપર અક્ષર લખવા વિષે.

જસ્તનાં ખતરાં ઉપર સીસાની પેનથી લખયું હોય
તો પ્રથમ તે અક્ષરો કાંખા હેખાય છે અને તેના ઉપર
નેરથી હાથ હેરંયો હોય તો તુરત કુંસાઈ જાય છે પણ
બે તે ઘણું વરસ સુધી એમને એમ રહે તો પછી તે અ-
ક્ષરોને છરીથી એતરી કાઢયા વગર નીકળતા નથી અને
વધારે કાળા ને ખુદ્દા હેખાય છે.

કાળા લુગડા ઉપરથી ડાઘ કાઢવા વિષે.

ને કાળા લુગડા ઉપર કોઈ પણ એસીડથી (ખટાશથી)
કાલ ડાઘ પડયા હોય તો તે ઉપર નવસાગરનો અરકે
કંગાડવો એટલે ડાઘ જતા રહેશે.

ચામડા ઉપરથી ચીકણા ડાઘ કાઢવા વિષે.

ચામડા ઉપર ડાઘ પડયો હોય તેના ઉપર ઢંડાની
સહેઠી લગાડી તડકામાં સુકવવું પછી સુકાએથી ખુશ-
થી સાદે કરવું.

ચાપડી ઉપરથી તેલના ડાઘ કાઢવા વિષે.

ચાપડી ઉપર તેલનો ડાઘ પડયો હોય તો તે ડા-
ખની ઉપર તથા નીચે મેગનીશીઆ અથવા ચાડનો ભુકો
પાથરવો અને તેના ઉપર પાતળો લોઢાનો ગરમ કરેલો
કટકો સુકવો એટલે તેલ ચુશી લેશે ને ડાઘ જતો રહેયો.

હુધને ખાડું થતા અટકાવવા વિષે.

અડધી શેર હુધમાં બાર ટીપાં રાઈના તેવનાં નાંખવાં એટલે તે હુધ પંદર હિવસ સુધી તેવું ને તેવું મીઠું રહેશે અને બગડશે નહીં.

હુધને એક અડવાડીયા સુધી તાળું રાખવા વિષે.

એક વાઈન ગ્લાસ રૂબચું પાણી લેવું અને તેમાં સલક્ઝાઈટ ઓફ સોડા નામનો ખાર જેટલો પીગળી શકે એટલો નાંખ્યા કરવો. અને પછી આ ખારની એક ચમચી પાણીની પાંચ શેર હુધમાં નાંખીએ તો એક અડવાડીયા સુધી હુધ તાળું રહેશે ને બગડશે નહીં. આ ખાર નાંખવાથી માણુસને કોઈ પ્રકારનું તુકદાન કરતો નથી. તેમજ હુધમાં નાંખવાથી તેની કાંઈ અસર માલુમ પડી આવતી નથી.

હુધમાં પાણી કેટલું છે તે જાણવા વિષે.

(જે હુધની તપાસ કરવી હોય તે હુધને એક પેપર-મીન્ટની તાંકણું નેવી એક શીશીમાં નાંખવું અને તેમાં લેક્ટોમીટર નામની એક કાચની લાંબી નળી (જે હુધમાં પાણી તથા મલાઈનો ભાગ કેટલો છે તે જાણવાને માટે અનાવેલી હોય છે તે) હુધાવશો તો તે નળી ઉપર આંકાણની મહદ્દ્યી તુરત ખબર પડશે. આ લેક્ટોમીટર બાર આનાથી એક ઇપીઆની ફીંમતે મળી શકે છે.)

ચામડા ઉપર સોનેરી અક્ષર પાડવા વિષે.

પ્રથમ ચામડા ઉપર રાળ ચોપડવી અને પછી તે ઉપર સોનેરી વરખ લગાડી નામની અથવા ખીલુ ફરકોઈ જાતની છાપ પાડવી હોય તે છાપ અથવા નામના ખીલાને ગરમ કરી ઉપર વરખ લગાડેલા ચામડા ઉપર ખુલ

લેરથી હાખવું અને પછી કુગડાથી આસપાસનો ભાગ
આકી વરખ લાગેલો હોય તે લુછી નાંખવો. આ કામ
કરવાને સારુ સીસાના ટાઈપ અથવા છાપ કામમાં આપશે
નથીં કારણ કે તાપની જરમીથી તે પીગલી જય D.
માટે લોઢાના અથવા પીતલના ટાઈપ કામમાં લેવા.

ચામડા ઉપર ઇપેરી અક્ષર પાડવા વિષે.

ઉપર મુજબ સોનેરી વરખને બદલે ઇપેરી વરખ
પાપરવા. બીજી રીત ઉપર મુજબ.

ગુંદરને પુગ લાગે નહિ તે વિષે.

ગુંદરને પલાળી રાખી મુઠવાથી તેના ઉપર થોડા
હિવસ એમને એમ રહેવાથી પુગ લાગે છે તે ના લાગ-
વાને માટે કુઈનીનની એક ચાપાઈ અથવા કારણોલીક
આસીડના એ ટીપાં નાંખવાં એટલે ગુંદરને બિલકુલ પુગ
લાગશે નહિ.

કાચ ઉપર કોતર કામ કરવા વિષે.

જે કાચ ઉપર નકશી અથવા નામ ડોતરવું હોય
તેને પહેલાં સારી પેઠે સાઝ કરીને તે ઉપર તાવેલા મીથુનું
એક સરખું પઠ કરવું અને જે ડોતરવું હોય તે એવી
રીતે ડોતરવું કે કાચની સપાટી સારુ હેખાય. ત્યાર પછી
તેની આસપાસ મીથુની પરનાલ બાંધવી અને તે ઉપર^{ફોર્ઝિન્ફોર્મેરીક}
મેંદ્રા જેવી લુકી પાથરીને તે ખુડે એટલી સત્યાફ્યુરીક
એસીડ નાંખવી. તણુ કલાક સુધી રાખ્યા પછી તે મેલ-
વણી કાઢી નાંખવી અને કાચને ટર્પીટન તેલણી પોઇં
સારુ કરવો એટલે ડોતરાએડો ભાગ તણ ખુલ્લો હેખાય.

કારણ હે જેવી સલદ્યુરીક એસીડ ફલ્યોરટપારીની બુકી સાથે મળી જાય છે, તેવીજ એક જાતની જ્યાસ જિતપણ થાય છે તે કાચને ડેટરે છે. આ જ્યાસને ફરમાં લેવાથી શરીરને તુકશાન થાય છે અને ચામડીને લાગવાથી તે બિલકુલ શુન્ય થઈ જાય તે માટે આ ખાત્મત કરતી વખત બરાબર કાલજ રાખવી.

હલકું સોનુ બનાવવા વિષે.

એ ભાગ સોનું, એક ભાગ ઇપુ, અને સોળ ભાગ ત્રાંખું આ વણે ધાતુને એકઠી ગાળવી એકલે હલકું સોનું થશે.

લોઢાનો કાટ સાંક કરવા વિષે.

અહિંદી આંડિસ કપુર અને એક રતલ ચરણી, એને મેહવી ચુલાપર ધરી ગરમ કરવું એટબે તે બેં એક રસ થશે. પછી ઠંકુ પડવા હેઠું, ત્યાર બાદ ગમે તે લોઢાને કાટ લાગેલો હોય તે જે તેના ઉપર લગાવી એ હિવસ સુધી રહેવા હેશે ને પછી તેને બુછી કાઢશે તો નવા જેવું ચહેરતું થશે.

વીજળીથી બચાવ કરવા વિષે.

ચોમાસામાં જ્યારે ગડગડાટ સાથે વીજલી પડતી હોય તથા વરસાદ આવતો હોય ત્યારે વરસાદથી બચવાને માટે કોઈ પણ જાડ નીચે ઉભા રહેવું નહીં પણ ધીરજથી લીંબતા લીંબતા ચાહ્યા જવું. લીંબવાથી પડતી વીજલીથી બચાવ થશે. વળી લોઢાની તેમજ સીસાની કોઈ પણ વસ્તુથી છેટે ચાલવું. એવા વખતમાં ઘરમાં પણ વચ્ચમાં એસવું સંચા, પણ હિવાલ આગલ એસવું

નહિ તેમજ સુધ રહેવું નહીં. વળી ખારી આગલે જઈ
ઉભા રહેવું નહીં. આ અધી જગાએથી છેટે રહેતાનું કારણ
એ છે કે તે અધી ચોંલે વીજલીને પોતાની તરફ એવે
કે. માટે જે તેવી વસ્તુઓની નાલુકમાં એસીએ આગસ
હઠીએ તેથી ઉપર વીજલી પડયા વગર રહે નહિ. માટે
તેથી સંભાળીને ચાલવું.

ઓદું રૂપુ બનાવવા વિષે.

ચાર રતલ નાંખુ અને ત્રણુ આંજિસ કલાધ આ એજિને
ઓક્કી ગાલવાથી રૂપા જેવી સહેલ ધાતુ થાય છે.

દેવતા વિના પાણી ગરમ કરવા વિષે.

એક અહિયી શીશી પાણીથી. લરી ડાણા હાથમાં
પકડી રાખો, તેમાં ગંધકનો તેનાખ (સલફ્યુરિક એસિડ)
થાડો થાડો નાખવો એટલે પાણી તરત ગરમ થશે કે
હાથમાં શીશી પકડી શકાશે નહીં.

આઈસ વિના પાણી થંડું કરવું તે વિષે.

નવસારને વાટેને તેની થોડી ઝુકી અને નાનો
શીશીમાં નાંખી તેને હાથમાં રાખવી પછી તેમાં થોડું
પાણી નાખી હલાવવું એટલે તુરત પાણી ઠંડું થઈ જશે
અને તે ઠંડક હાથને લાગશે.

ઓધાઈથી કપડાને નુકશાન ન લાગવા વિષે.

સુતરાઉ, રેશમી તથા જિનનાં કપડાં જ્યારે ધંધો
વખત વાપરવામાં આવતાં નથી ત્યારે તેને જિંદે લાગ્યી
કપડાં કરણી આય છે. એનો સહથી સહેલો અને સુધે.

ઉપાય કપુર અને મરીનો બુડો છે. જારો એ પ્રેરણે જેકઢી મેલવી કપડાં જે જગાએ મુક્કામાં આવે ત્યાં રાખો મુક્કું.

કપડાને ભાડ ઘુસાયો વિષે.

કેવડાની જડાની બુડો કરી તેમાં ધાળું, લવંદરનાં તથા ગુલાબનાં કુવ, તજ, અને લનીગ આ સધવી ચીજ સરખે વજને લઈ ખારીક કરી તેમાં થોડાં ટીપાં લવંદરનાં, લીંખુંનાં અને નારંગીના તેલનાં નાંખનાં, પછી તેને કોથાં ભીમાં ભરી તે કોથળી કખાટ અગર જેમાં કપડાં રાખવામાં આવે તેમાં મુક્કવી.

કરમાયેલાં કુલને પાછાં તાજાં કરવા વિષે.

કરમાયેલાં કુલની ડાંખલીએ પોણું ભાગની ગરમ પાણ્ણીમાં પ્રેણવી અને તે પાણી ઠંડું થાય ત્યાં સુધી તેમાં રાખી મુકવાં ત્યાર ખાદ તેઓને નરમ થાયેલી ડાંખલીએને કાપી નાંખી તેને ખીલ ઠંડું પાણ્ણીમાં પોળી મુકવાં.

કાગળ તથા ઝમાલને બળતાં હેખાડવાં તથા તેઓને પાછા જોવાં હોય તેવાં કરવા વિષે.

એક ઝમાલ અથવા કાગળના કટકાને આનંદીમાં સથળી બાળુંએથી પોળી કાઢવો અને પછી તેને બત્તી આગળ ખરવો એટલે તે સંગગ ઉઠશે તથા થોડીવારમાં આખા ઝમાલ અથવા કાગળની આસપાસ બળતું થશે. પણ ઝમાલ અથવા કાગળને તુકશાન થશે નહિ; કેમકે જ્યાં સુધી આનંદી બળશે ત્યાં સુધી ઉપકી ચીને સંગગનાર નથી ભાડે બળતું સથળી બાળું તરફ વળે કે તેને ખુલાવી નાંખવું.

એક પણ આડને વગર મૈસ્કમે ફુળ લાવવા વિધે.

આતરની સાથે ચુનેં અને નવસાર કેળીને નાંખે
તો કમોસમે તે આડ ઉપર ફુળ આવે.

ઝેરી ઠોલ ચઢાવવા વિધે.

નાઇટ્રૂક એસીડમાં (સુરાખારના તેલખમાં) થાટો
કપાડેં પીંગલાવવો અને એક સાંદ્ર ચળકતા ત્રાંબાના કકડા
ઉપર આ મેળવણીનાં થાડંક ટીપાં નાંખી ધીમેથી એક
હુગડાના કટકાથી ઘસશો તો તાંબુ રૂપાના જેવું થઈ જશે.

ભાગ થીને સમાપ્ત.

માગ ૩ જો.

— માગ ૩ જો —

વૈદક જ્ઞાન.

નાડીની પરીક્ષા.

જમણું અંગુઠાના સુળની ચાલતી નાડી તે આખા શરીરના સુખ ફુઃખની સાક્ષીભૂત છે. તેમાં પ્રથમ વાયુ, પિત અને કદ્દ હોય છે. જે નાડી વાંકી સર્પની રીતે ચાલતી હોયતો વાયુની જણવી. જે જલદીથી ચાલતી હોય તો પિતની અને ધીમે ધીમે ચાલતી હોયતો કદ્દનો ડાપ જણુંબો. અને જે એ ત્રણુનો ડાપ હોયતો ધીમે ધીમે ચાલતાં કરી જલદ ચાઢે છે. એવી રીતે ત્રણુના મળવાથી જન્મનીપાતની નાડી જણુંબો.

મુત્ર પરીક્ષા.

સવારના પાંચ વાગે દરહી માણુસને ગલાસમાં અથવા કાંસાના વાડકામાં પેસાખ કરાવવો. પછી તેમાં મીઠા તેલનું ધીરું નાખું ને તેને ટાંકી સુકું. પછી સૂચીદ્વય થતાના અરસામાં તે જોલીને જેલું. કે તેથી નાખતાંજ ઝીલાઈ લાય તો વાયુ ડાપ જણુંબો અને તે લાલ વર્ષું અને ઠંકુ હોય છે. પિતનો ડાપ હોયતો તેલનું બુંદ પડતાંજ ઝીણું આવે અને રંગે પીળું ને ગરમ હોય છે, અને કદ્દનો ડાપ હોય તો તેલનું બુંદ પડતાં સરખું અને સહેલ રંગનું હોયાય છે. વાયુ, પિત અને કદ્દ એ ત્રણું મિશ્રાત હોયતો પિશાખ લાલ, પીળો, કાળો. વગેરે અનેક રંગે મળેલો.

હેખાય છે ને તેલતું ટીપું નાખતાંજ નીચે બેઇને એસે તો
તે રાગ અસ્થાદ્ય જાણુવો.

આડાના પરીક્ષા.

જ્યારે વાયુના ડોપથી આડા થચેલો હોય છે ત્યારે
આડો ફાંજ ભરેલા, ઝક્ષ, કણાસનો અને ચુથા પાણી જેવો
હોય છે; ને પિતના ડોપથી લે થચેલો હોય તો આડો
લીલો, યાલો, હુર્ઝ ભરેલો હેખાય હે. કદ્દના ડોપથી થચેલો
હોય તો આડો સદેદ, શુસો, થાડો બીજાથેલો હોય અને
ઉપદા ઉઠ પણુ મળેલા હોય તો ને નિશ્ચાત જાણુવા.

જીબની પરીક્ષા.

વાયુના ડોપથી જુલ કરડરા અને ઝાટેલી હોય છે.
પિતના ડોપથી રૂપે લાગાય અને કાગ રૂપે હોય અને
કદ્દના રોગમાં સદેદ અને ચીકાય ભરેલી ડોય છે.

નેત્ર બ્લેઇઝ દરરદની પરિક્ષા કરવા વિષે.

વાયુના ડોપથી આંખો ઝક્ષ, ધુમ્ર વર્ષો, બળતરા
સાથે અને અંચળ હોય છે. પિતના ડોપે પીળો હળહરના
બેકી અથવા બળતરા સાથે અજવાળું અથવા તડકાની
સામું જોવાય નહિ. કદ્દના ડોપમાં આંખો સદેત તેજ વિનાની
ગળતી અને ચીકાસ ભરેલી હોય છે.

સરીરના ચેહેરા ઉપરથી રોગની પરિક્ષા જાણુવા વિષે.

સવારમાં દરરી માણુસને જોતાં લે તે નિસ્તેજ
તથા જરા કાળાસનો હોય તો વાયુનો ડોપ જાણુવો,
અને પિતનો ડોપ હોય તો પીળો અને થાડો સુજીલો
હોય અને કદ્દનો ડોપ હોય તો કળાહીન અને ચિકાસ
ભરેલો ડોય.

શ્રીલવા ઉપરથી પરીક્ષા કરવા વિષે.

ગળામાંથી શ્રીલતાં શખદ ધીમે હલકેથી જણ્યાયતો વાયુનો કોષ જાણુંનો અને બહુજ જીણો હલકેથી શખદ નીકયેતો પિતાનો કોષ જાણુંનો અને બારે તથા જોખરો નીક્યો તો કર્કનો કોષ જાણુંનો.

શરીરે હાથનો સ્પર્શ કરવાથી પરીક્ષા કરવા વિષે.

વાયુના કોષમાં શરીર ખરમચડું હોય પિતાના કોષમાં ગરમ અને કર્કના કોષમાં ઠંડું અને બિનાશવાળું હોય.

પરહેણુ (કરી) રાખવાની જરૂર.

હરદી માણુસે જરૂર પરહેણુ રાખવી જોઈએ, હરદ વધારનાર ચીજ નહિ આવાથી તે વખતે એની મેળે પણ સાડ થાય છે ને પરહેણુ નથી કરતા તેને ઉત્તમ પ્રકારની હવા કરવાથી પણ આરામ થતો નથી માટે હવા કરતાં પણ પરહેણુ એ વધારે બ્રેષ્ટ છે માટે હરદી માણુસે પરહેણુ ઉપર ધ્યાન રાખીને તે કરવી. જેથી હરદનો જલદી નિકાલ થશે ને પિડામાંથી સુક્તા પણો.

વૈદોએ સાવચેતીથી વર્તવાની જરૂર.

રોગી માણુસને નજરે જોઇ, કાળને અતુસરી તથા દેશ હવાને જોઇ હરદીને જેમ બને તેમ મહેનત કરી જેથી સુખ ઉપજે તેવી હવા આપવી. વખતે વખતને અતુસરીને હવા પોતાની જાતેજ આપવી. તેથી રોગી માણુસ જલદી આરો થશે. ને પોતાને પણ શાખડો થશે માટે વૈદોએ હવા કરવામાં કાળજ રાખવા જુલવું નહીં.

તાવ પાડો કરવાનો ઉપાય.

તાવને પ્રથમ પાડો કરવો જોઈએ માટે પ્રથમ હેવ-
ડાર, ધાણા, સુંઠ, રીગણીનું મુળ, અને ડારલીનો ઉકાળો
પાવો.

વાણુના તાવ ઉપર.

વાળો, પીડવણુ, સુંઠ, કરીઆતુ, નાગરમોથ, આણ-
વણ, રીગણી મુળ, ડારલી મુળ, ગળો, ગોખર એનો
ઉકાળો આપવો.

પિતના તાવ ઉપર.

પિત પાપડાનો ઉકાળો પીધાથી તાવ જાય તેમજ
રતાંજલી, વાળો, સુંઠ, એ નણેનો ઉકાળો પીધાથી નહીં
તાવ જાય.

અન્નો ઉપાય.

કાળી દરાખ, પિતપાપડો, ગરમાળાની શીંગનો જર,
કડું, નાગરમોથ, હરડેનો ઉકાળો પીધાથી પિતનો તાવ,
સુર્ખી, પાણીનો શોખ વીજેરે હુર થાય.

શ્રીનો ઉપાય.

ધમાસો, અતિવિખની કળી, કરીઆતુ, કડું, અરડુસા-
નાં પાંછાં, પિતપાપડાના ઉકાળામાં સાકર પીધાથી તૃષા,
ઢાક, તથા લોહી ઉકાળાનો રક્તપિત જવર પણ જાય.

શાથો ઉપાય.

ગળો, હરડે, પિતપાપડો એનો ઉકાળો પીધાથી પિત
જવર જાય.

પાંચમો ઉપાય.

વાળો, કાળો વાળો, નાગરમોથ, પિત્તપાપડો, સુંઠ,
લાલચંદન અનો ઉકાળો પીવાથી તાવ નાશ પામે છે.

વાયુ અને પિતના તાવ ઉપર.

ગળો, પિતપાપડો, નાગરમોથ, કરીયાતું, સુંઠ,
અનો ઉકાળો પીવાથી વાયુ પિતનો તાવ જાય ને રોગી
સારો થાય.

પિત કફેના તાવ ઉપર.

લાલચંદન, પદમકાંઠ, ધાણુા, ગળો, કડવા લીંગડા-
ની છાલનો ઉકાળો પીવાથી પિત કફેનો તાવ જાય છે
અને શરીરે બળતરા, ટુલ્યા, ઉલટી બંધ કરી લુખ
કળાડે છે.

પિતના તાવમાં બળતરાને શાંતી કરવાનો ઉપાય.

હજાર વખત પાણીથી ધોઅલા ધીને દિવસ ચાત સુધી
શરીરે લગાડવાથી શાંતી થાય છે.

ભીને લેપ.

કડવા લીંગડાના પાંડાનો રસ કાઢી શરીરે લગાડ-
વાથી શાંતી થાય છે.

કામાતુર તાવનો ઉપાય.

સુગધીદાર ચંદનાદિક લેપ આખા શરીરે કરવાથી,
રસિદ ગાયન અને લાખણું સાંભળવાથી તથા મિષ્ટ લોજન
કરવાથી, અને સુંઠર સ્થી સાથે લેટવાથી કામાતુર તાવ જાય.

શરીરની બળતરાનો ઉપાય.

સહેલ ચંદન, કપુરકાથલી, અને વાળાનું ચુંબુ કરી
પાણી સાથે મેળવી શરીર લેપ કરવાથી શાંતી થશે.

કોડાની બળતરાનો ઉપાય.

સાખારથુ ગરમ પાણીમાં ધાથુનું ચુરથુ કરી તેમાં
નાંખી રાતે પલાળી રાખતું, સવારમાં તે પાણી જાળી
ક્રેચું પછી તેમાં ચીનાઈ સાકર નાંખી પીવાથી કોડાની બ-
ળતરા મટશે.

હમ, તાવ અને કુખ લાગવા ઉપર.

આરંગ સુળ, ગળો, નાગરમોથ, દેવદાર, ડારલી, સુંઠ,
પીપર, ઉપલેટનો ઉકાળો પીધાથી હમ એસે, તાવ જાય,
કુખ લાગે અને ઝચી થઈ આવે.

તાવ અને આડુચી ઉપર.

કડુનો ઉકાળો પીવાથી તાવ જઈ ઝચી થઈ આવેછે.

આડુચી ઉપર.

સીધાલુણ, ધી અને ખાલેરાના ઝળનું ખમણ મેળવો
આવું.

ચાલતાં થાકે નહીં તેનો ઉપાય.

ઓરંધી સુળને તલના તેલમાં ઉકાળી પગે મરહન કરી
ચાલીએ તો નભળાઈ મટે તથા થાક લાગે નહીં ન વધારે
કોશ જવાય તોપણું થાકે નહીં.

અધ્યા રોગપર ઉપાય.

આસોપાલવના સુળને ગરમ કરી પાણીમાં ઉકાળી કરવાથી કરી અંદર ફુલ તથા ધી નાંખી ત્રણેને સાથે ઉકાળી પીધાથી શરીરને વિષે ને રોગ હોય તે ફર થાય.

દરાજ-ખરજલુંનો ઉપાય.

ગૈમુત્ર, હડતાલ, હળહર, હરાઈ, સીધવ, મીહુ, એંગોને એકડા કરી મેળવી પળતી રાખવું તેનાથી દરાજ, ખરજલું એ બણ્ણા વર્ષિનું હોય તો લેપન કરવાથી જાય.

ભીજે ઉપાય.

કુંવાર મીડા સાથે ખાય તો દરાજ, ખરજલું નાશ કરે, રોગ ફર થાય. માઝક આવે.

આંખના ઉપરના રોગનો ઉપાય.

કુંવાર તવના તેલ સાથે ખાય તો આંખનો રોગ જાય.

અશકૃતીને શકૃતી આણુવાનો ઉપાય.

હરડા, મધ, સાકર, ધી, આખરના ધી, સમભાગે ખલ કરી તોલાપુર સુતી વેળા ખાય તો શરીર બળવાન થાય (અશકૃત હોય તો) માઝક આવે.

સુખ, આંખ, નાક, કાન, ફુલવાના રોગનો ઉપાય.

હરડાનો જુકો કરી મધ, ધી, સરખે લાગે મેળવી પેસાભાર ચાટવું. ઉપર પાણી પીવું તો, સુખ, આંખ, કાન, નાક, એ દ્વારનો રોગ જાય.

ધોળા વાળ કાળા થવાનો ઉપાય.

કુંવાસુ' પાતડું લેલું, તેટણો ગોળ લેવો, એ બંને ચીજ વરસ ફાડો આય તો જાય જે ધોળા કેચ થયા હોય તે કાળા થાય.

ઢાંત તથા પળીનો ઉપાય.

નગોડના સુવ લાવી શીળે સુકાવી તેને ચુલ્હ કરી સાઠે સાથે મેળવો અરધા પૈસાબાર ઝાડી જાય તો પુષ્ટી આવે. ઢાંત મજબુત થાય. પળી હોય તો કાળા થાય થાને આવે નહીં.

ભળાંધરનો ઉપાય.

ચેટ મોદુ' થાય—કાલી ગાયના સુવીયાં વાટી જાચમાં પાય તો જલાંધરનો રોગ નાખું થાય.

ચેટ દુખવાનો ઉપાય.

કડાનો બાત બાંધો. પછુ તે ગરભવતી માટે નહિ.

ધાતુ પુષ્ટીપર.

ગવારને છડવી, વખગાલ કરી ખાંડ તથા પાણી સાથે ઝાડી ભારવી.

અહેરાના તેમ અનેક પ્રકારના રોગપર.

અજમો, અજમોં, ઝુરાશાની અજમોં, કરમાણી અજમોં, એ સર્વ લાગો વખગાલ કરી ભીલામાને તેના મોઢાના ડીચાં કાઢી તેલમાં તળી લુકી સાથે આંદી ગોળમાં ગોળી કરી (બોર જેવાની) ફરરોજ ધીમાં મસ્તળી આવી.

એના ઉપર ઉતાર-તલ, ખારેક, કોપડિં, ચાવી આણું તથા
આમલીને રસ, કોપડિં, ખારેક તલીને ચોપડણું.

એના તાવ ઉપર.

એરકચુરો (શેડીને, ટીકરાપર) વળતી વાઈને પીડ.
સાથે ક્રાડી મારવી.

વા પર.

ભીલામાંના તેલને લાવી હુઃએ ત્યાં ચોપડણું.

બગંદર, નાસુર, ઘા, પાઠ્ એના પર.

ભીલામાવાળા ઉકળેલા તેલમાં, રાળ, મીણુ, જરા સા-
ખુકરી નાંખી ઉકળી, ચોપડનાથી સાઇ થાય છે.

પ ચનશક્તિ.

હરડાં, બેડાં, આમલાં, લુઢ, શાળજી, ભાંગ, હીંગ
એ સર્વને ખાડી ચુંબી કરી પાણી સાથે ક્રાડી કરવી.

આંખ હુઃએ તે પર.

ગાબણુ (ફરકી) ને ડેવતાપર પુલાવી વળતી પાણી
સાથે વાઈ આંખની આળુભાળુ લગાવવી.

પરમા પર.

ઉટકટાના મુળીઓં લાવી તેને વાઈ તેનું પાણી કરણું
ન તે પીવું ને જીપર જુરા તથા અડીસાકરની ક્રાડી મારવી.

ચાંદીપર.

ઉટકટાના આડણું હુધ લાવી (પીળું) તેને ચોપડી
છાણુના અંગારથી શેડ કરવો.

ગારમીપર જુદ્ધાય.

ઉટકટાના થીને વાટી ચુંબ કરી પણી સાથે ફાડી
જરા મારવી.

ઉધરસ.

ગાભણુ, હીરાદ્ધકણુ ચોથો લાગ મધ સાથે યા નહીં
તે વાંદુલા સાથે ને સુંઠ સાથે ફાડવું.

પેટમાં દુઃખે તે પર.

લસણની કળીમાં અફીણુ જરા નાંખી બાછી કળ આ-
વાથી દુઃખતું બંધ થાય.

સીની ધાત જાય તે પર,

માથુ, ફટકી, એલચી, સાડર એ જુદી જુદી ખાંડી
ફટકી ને સાડરને વાટકામાં મુકી તાપપર અહખહાવી વળતી
ઉપરની એ ખાંડેલી વસ્તુને નાંખી ફં મેળવી તેમાં જરા
દી નાંખી ચીકણી બોર જેવડી ગોળી જીણું કપડામાં મુકવી.

ચોની સંકોચ.

કમળના પુલને દાંડી સમેત ઉખેડી લાવી વળતી તેને
દુધ ધીમાં તુરત વાટી નાંખી ધરમાં શીળે સુકવી ગોળી
કરી જિપર ચોપડવું તેથી સંકોચ પડે.

શરીર ઉપરના વાળ જાય.

ચુનો તોલો આઠ, હડાલ તોલો એક, હીરાદ્ધકણુ
તોલો એક, એલચી તોલો એક એ સઘળાને બારીક વાટી
જરા લઈ તેમાં પાણીમાં પલાળી ચોપડી સુકાવાથી
અખેરી નાંખવું.

કલ્પના.

મેણીને વાટી ચોપડવી ત ઉઘેડી નાખ્યા પછી ગળના
પાતરાં વાટી ચોપડવાં એટિએ કેશ કાળા થાય.

તાવ પર.

એળીએં, ભરી, લીએડાના બીજ, પસ્તાં એની વઠાણા
બેંકી ગોળ કરી વાપરવી.

કરમ પર.

એરકચુરો એને વાટી હુધમાં જરા પાવું.

દાંતે તે પર.

રાળને ધીમાં મેળવી મલમ કરી ચોપડવું (ચા-
મડાંની રાખ).

ટાંકી પર-ચાંહી પડે તે પર.

ઓદાપથરી ધરીને ચોપડવી. ઓદાપથરીને એ ડોડી-
આં વચે સુકી તે પર કાપડ વીટાળી મટોડું ચોપડી લડીમાં
સુકી પાકે જરા જરા અવડાવવું.

દરાજ.

ગંધગુજર, અડીએંખાન, શહેરમરી, શેરીલેખાન, શા-
કેરમાંયુ, ઇટકી, ડાયકુળનું પ્રકું જોણ જુતી ખાંડી મેળવી
ગોળી કરી પાણીએ ધસીને ચોપડવી.

લક્ષ્માની હવા.

(અધ્યાત્મ સહી જાય ત) મધ તોલા એ, પાણી શેર

અરધી, જયદળ માસો એડ એ ત્રણનો કાવો કરી હીંગની ગોળી સાથે પીવો.

તાવનો ઉપાય

કાથા સહેદ ત્રણ ભાર, સખીઓ સોમલ એક વાલ જેને વાટી ગોળી કરવી જરા લોયરીંગણીના રસમાં બાંધવી ભાર (સાડા પાંચ) આપવી.

ગરમી પર દુઃખે તે પર.

અવરકંઈ અણીસુર વાટીને ચોપડવું. ખાવાને ચોઆની ખીર કરી શાકર નાંખી સવારમાં ખાવી.

આરી આઠી ગોળી.

મરી તોલો એક, લવેંગ તોલા એ, સુંદ તોલો અરધી, ખીપર તોલો એક, અકલગરો તોલા ત્રણ, સંચળ તોલા એ એ સર્વને વાટી વલ્લગાળ કરી લોણુના રસમાં ગોળી વાળીને ખાવી.

ખદ ઉપરના ઉપાય.

આમલીના ચીચોડા, સુખડ, કપુર, એ એકઢાં બસી ખદ ઉપર ચોપડવું. તે લીલુ સુકુ રાખવું. એમ ચોપડયાજ કરવું. રગદાયોરની અંદર પારો મેળવી પટી કરી મારવી કે દોઢી વીખરાઈ જઈ આરામ થશે. પાકયા પહેલાં.

ચીથીઓ તાવ.

ગુઝડતુપર, ગુગળ, કાળી ચીથડીમાં બાંધી ધુષ્પી ડેવી કે તાવ જાય.

આધારીશીરી.

કમળકાડીના પાતરાં લીલાં એ તથા કાળાં મરી ટાંક
એ, બંનેને વાટી પાણી કાઢી જે તરફ હુઃએ તે તરફની
આંખમાં અંજન છરવું. એ બાળુ હુઃએ તો બંને આંખે
અંજન કરવું.

આધારીશીરી. ૨

રાયથુના બીજેને વાટી નાચ કેંગે. મીડાનું પાણી
કરી હુઃએ તે બાળુના નશકોરામાં ટીપાં સુકવાં.

આધારીશીરી. ૩

હુઃએ તે બાળુના નશકોરામાં અરીઠાને પાણી સાથે
ઘરીને ટીપાં સુકવાથી જાડ થાય.

લોહીવા આયડીને થાય છે તેનો ઉપાય.

તાંદળજના મુળનો રક કાઢી ટાંક પાંચ તેમાં મધ્ય
ટાંક એક મેળવી પીવું.

હરસ (લોહી પડે) તેનો ઉપાય.

અંગાડીના ઝી ગઢીઆણ્ણો એક (અરધો તોલો) લાવી
વાટી ગાળી ચોખાના ધોણુમાં ફ્રાકી મારવી. ફ્રાકી કુલાવી
એક રૂપીઆમારના ત્રણ લાગ પાડી સાફર સાથે ફ્રાકી મા-
રવાથી લોહી પડતું બંધ થાય.

દાંતે તેનાપર ઉપાય.

શળ ટાંક એક, કાથેા ટાંક એક, ગાણુંમાં મેળવી દા-
નેવાપર ચોપડે તો સુખ થાય.

હરસપરના ઉપાય.

ટંકણુખાર ટાંક ત્રણ પુલાવી પડીકાં ચઉદ કરવાં, હર-
રોજ એક પડીકું અનુરમાં ખાવું તે ઉપર ખજુર આવે.

બંધેજ ઉપર ગોળી.

અકલગરો એ તોલા, ડેસર એ તોલા, તજ એ તોલા,
ઝાયફુણ એ તોલા, હીંગળોઠ એ તોલા, લવીંગ તોલા એ, અફીષુ
તોલા એ, બધાને વાટી પાનના રસમાં ચંદ્રોઢી કેવડી ગોળી
કરવી. પાન ન ભણે તો તુળશીના રસમાં ગોળી બાંધવી ને
વળતી આવી ને તેપર ફુથ સાકર ચાર ઘડી પણી પીવું.
જ્યારે લીંખુ ચુસે ત્યારે બંધેજ છુટે.

ધાત વંદવાના ઉપાય.

ગોખર શેર પા, મેથા શેર પા, શુંદર શેર પા, લી-
અડાની છાલ શેર પા, કાંકર શેર પા કપડાણુ કરી ફુથ
આથે ફાડી મારવી.

અણ, ઉપરના ઉપાય.

ચીનીકાલ, એકદા, મોઢામાં ચાવી ઢંદ્રીપર
લેપ કરી લોગ રહેણી જમ વધે બંધેજ રહે.

બંધેજ ઉપર ગોળી.

ટાંક લવીંગ, કેશર, તજ, શેતાણી અકલગરો એ
સરેને વાટી કાાઢાણુ છરી, મધમાં ગોળી એ માસાની કરી
હરરોજ એક ગોળી મોઢામાં રાખી શુંક રનીધાફુપર ચ્યાપ-
ડચાથી કામ વિષય વધે અને બંધેજ રહે. કમળકાકડીના
બીજ વાટી મધ સાથે મેળવી નાભીપર ચ્યાપડે તો બંધેજ
રહે, પતન થાય નહીં.

સ્નીખાયુ લુલી યા બાંઝી હોય તે પરના ઉપાય.

આકડાતું ફુખ શેર અરધી, ગાયતું માખણું અખદેર,
બંનેને એકરસ કરી થાળીમાં નાંખી તહકે સુધી તે તપે
ત્યારે ધી નીતરે તે લઈ શીશામાં ભરી હેલું, ને તે ધીમાંથી
સ્નીખાયુપર લેપન કરી એક નાગરવેલ યા તો ખંતુરાનાં
પાતરાં બાંધવાથી સાડું થાય.

દમ ખાંથી ઉપરના ઉપાય.

પીપર, લાખ, ગુંદર, એ ત્રણું ટાંક ટાંક લાવી વાઠી
જીણાં કરી પડી શાત કરી એક પડી એ પેસાલાર મધમાં
આઠવી.

કૌવત—નામરદ મરદીમાં આવે.

ટાંક અઠી જાવંથી, પંદર ટાંક મધ, એક ટાંક તલતું
તેલ, ટાંક અઠી જાયરળ એ સધળું મેળવી ટાંક ટાંક સ-
વારમાં ખાતું કે મરદી આવે, ધાતુ વધે.

ચાંદીપરના ઉપાય.

સુવેલા જિદરના હાડકાંની રાખ કરેવી તેમાં કાણી સ-
સુદર્શિલુ, મોરથુથુ, સાકર સમલાગે લઈ સૌનો લુડો કરી
ચાંદીપર માખણું ચોપડી ઉપર લુડો બબરાવવો.

કાનના ચસકા જિપરના ઉપાય.

કપાસના પાકાં પાંડડાં ઉપર ધી ચોપડી અગ્નીપર
શેડી રસ કાઢી કાનમાં સુકયાથી ચસકા મટે.

ખીત નાશના ઉપાય.

ધી સાકર ખાધાથી ખીતનો નાથ ઉ. તથા જળાનો

કાવો કરી અંહર મધ્ય નાંખી પીધાથી નાશ થાય છે, તથા
કરું દુટે છે.

કાળી દરાગના ઉપાય.

યારો, હડતાળ, ગંધક, મોરથુથુ, મનસલ સૈંચે સરખે
લાગે ખલ કરી લીંખુના રસમાં ચોપડવું.

પરમાના ઉપાય.

શોકટાળા કુમળા પાન લીંખુના રસમાં દીન એકવીસ
આય તો સારુ થાય.

અંખના ઉપાય.

શાહેરીના જડ ધીમાં ધરી આંજે તો મુલ મટે.
મધ્યમાં આંજે તો ગળતી બંધ થાય, લાંગડાના રસમાં
આંજે તો અરજ મટે, પાણીમાં આંજે તો અંધકાર મટે.
આરથુના પાતરાંનો પાટો બાંધે તો અંખ દુઃખતી રહે.

કંઠમાળનો ઉપાય.

સીંહુર, ભીઠું, ભરી, એરંડીજિ, સાખુ, ભીઠું તેલ
સરખે લાગે નાખી કળશીઆ વડે ધરી એને ચોપડેથી
મટે છે.

વાવરીના ઉપાય.

આસેપલવનું મુળ ચોખાના ધીવથુમાં ધરી પાયે-
થી મટે.

મુંઆરાનું ઓસડ.

ક્રાડીકલારનો રસ કાઢો પીવો કે આરામ થાય.

વાળો.

ગ્રામીણ મોરથુયાની ભરતમ તોલો ૧, મરી તોલો એક,
હીંગ અરધો તોલો, કરોડીયાના પઠ નંગ ચંદ્ર કાતરી
નાખવા. ગોળ તોલા આડ, એ સર્વેને વાટી ગોળી ૨૪
કરવી. રોજ એક ગોળી આવી. વાળો બંધ થાય.

વાળો.

કરોડીયાના પઠ ત્રણુ લાની ગોળમાં ગોળી કરી હર-
રોજ એક એમ ત્રણુ ગોથી આવી કે સાફ થાય.

પગ કૂટે તે પર,

મીથુ, સીંધવ, ગેર, ધી, મધ એટલી જણુસનો મહમ
કરી ચોપડે સાફ થાય.

અની મંદ થયલો ખુલે.

આઢાનો રસ શેર ૦૧ લીંબુનો રસ શેર ૦૧ એ એ
રસ લેગા કદી સવારમાં ખાધા અગાઉ પીવાથી અની વધે.

હીંગાષ્ટક ચુરણ.

જમતી વખત પ્રથમ ધી સાથે ખાવાથી અની ખુલે
૧, હીંગ ૧, શુંઠ ૧, મરી ૧, પીપર ૧, અજમોઠ ૧,
અર્જ ૧, શાળુર્જ ૧, સીંધવ ૧, એનું ચુરણ કરી પા તોલો
હરરોજ ઝાડલું કે અની બળવાન થાય.

ટણુકીયા વા પર.

પીપર પૈસાભાર, કાળીમુશળી પૈસાભાર, લાયકુળ
પૈસાભાર, શાકર ચાર પૈસાભાર, કાળીમુશળીના બી પૈસા-
ભાર. બાળી મુશળીના બી પૈસાભાર, એ જર્ણ જણુસને

વાટી કરદ્યોથું કરી ખાંજ સવાર લીલુણુના રસમાં ગોળી અરદા પેસાલાર પાણી સાથે ગળવી, ઉપર છડા, છી, સાકર ખાવાં, બીજું ખાવું નહીં.

વાનો ઉપાય.

ઇસપંદ શેર એક, બીલી મેંદીનો રસ શેર એક, સરસીયું તેલ શેર એક એ બધાને જિકાળી શીશામાં ભરી જઈ, દરરોજ વા થયતા લાગમાં પચાવી ચોપઢવું.

ઓને છોડ થયલો નાખુદ કરવાનો ઉપયાર.

આર વરસનો જુનો ગોળ શેર ઠા, બારમાહી રીંગ-કુનાં સુળ ટાંક નવ, ગાજરનાં બી ટાંક આઠ, પાણી શેર પાંચમાં સહુને જિકાળી પાણી શેર ઠ રહે તે પાવું. એમ હીન ત્રણું પાવાથી છોડ નિકળી પડે. ઉપર ગરમ વસ્તુ આવી, ઠંડી વસ્તુ આવી નહીં.

પીતનો નાશ.

ગળેનો રસ સાકર નાખી પીધાથી મટે ૩.

ખરબજું.

દાડુલિઅનાં બી સેકીને વાટી કરલુણા તેલમાં મેળવી ચોપડવાથી સાડું થાય.

ખરબજું.

તાંબાકુનું લીલું પાતડ લાવી પાણીમાં છુંદી ચોપડેથી જાય ૩.

વીષફોટક.

દ્વારી શાહેરીના સુણ લાવી ચડાવતું તે સુમારે આંગળ આઠના એ કુકડા સવારે ચંચાડી રસ ગળાવવો એમ ચંદ હિવસ ચવડાવવો પછી મરી ગયા બાદ વરસ એક તેલ ખાવું નહીં. ભુલથી તેલ ખવાય નો ઈંદ્રવાયણું સુણ પાંચલીભાર ઘસીને પાવું કે તેલવીષ મટે. શાહેરીના પાતરાં જીણું પાછળથી સહેદવેલી થાય છે.

આધારીશી.

આકડાનાં ડળાની ભુંગળીમાં કેશર કરી તેનો ધૂમડો નાકમાં લીધાથી મટે.

પીશાખ બંધ થયો હોય તો છોડવાનો ઉપાય.

સસુદ્રશીલ ઝપીઅા ચારલાર ગરમ પાણી સાથે ઝાક-વાથી મટે.

આમ વાયુ.

ખસખસ ૦૧, હોંગ ૧, અરીશુ ૦૧, ચુવા ૧ એ ચાર વસ્તુ તોલાબંધ લાવી ચુર્ઝ કરીને અરધી બીલામાં અને અરધી ફાડમમાં ભરી બાઇવી. તેમાંથી બીલામાની અવારે પા તોલો વાપરવી ને સાંજે ફાડમમાની પા તોલો વાપરવી કે સારુ થાય.

લોહી.

પેસાભાર પતંગીઓ, ગુગળ એ પેસાભાર, લુઙ પેસા-ભાર ખાંડી પાણી સાથે ક્ષાકે લોહી બંધ થાય.

આડો.

આડાના કુલ પેસાભાર શેર પાણીમાં છાળી પાશેર
રહે ત્યારે તે પીધાથી બધ થાય.

કમળો.

કંસડીના મુળ ચોખાના ધોણીમાં બસી પીધાથી કમળો
સારો થાય તથા શાહેડીના મુળ જાયના દુધમાં પાચાથી
કમળો સારો થાય.

લોહીના.

નરમા કપાસના પાંદડાનો રસ નવટાંડ પતાસામાં
મેળવી પીધાથી સારું થાય.

અંતરગળો.

તંબાકુના પાતરાંપર સંચોરો ભભરાવી બાંધેશી તરત
થચેલો સારો થાય.

અનેક રોગ ઉપર.

ઓહીકલાર લાવી શીળે સુકવવીને જીણી કરવી. બકરી-
ના ધી સાથે ખાય તો સર્વે રોગ જાય. સુંદ સાથે ખાય
તો કાયા પુષ્ટ થાય, લર્ણિગ સાથે ખાય તો કદ્દવાં જાય,
કપુર સાથે ખાય તો હરસ જાય, એરંડીના તેલ સાથે ખાય
તો જળંધર જાય, લોંસના દુધ સાથે આડ ભાસ ખાય
તો આગમ સુજે, અમીરાગ જાય, એની જડ ખાય તો
મરદી વસે, હીન ૨૦-૩૦ એની જડ દુધમાં ખાય તો ફેલ
કાળા થાય.

દમ ખરથી પર.

સાખરશી ગને તળસીના રસમાં એક હિવસ પલાળી રાખવું, કુંવારના રસમાં અધો હિવસ પલાળી રાખવું. પછી અજિન પર સુકી બાળી હેવું, પછી એ વાલ મધ્ય પીપર સાથે ચટાવી હેવું કે સાડું થાય.

કંભર રહ્ણી ગયા પર ઈલાજ.

ગુગળ ડ. ૧૦ ભાર, રાઇ ડ. ૨૧૦ ભાર, વાટી ઘીમાં ગોળી કરી ગળવી.

આરતને પ્રદરને રસ્તે લોહી પડે તે પર.

રસવંતી ઝૂપીઓ એક ભાર લાવી તેના ત્રષુ ભાગ કરી એક ભાગ સાકર ને લીંખુના રસમાં મેળવી એક પઢીકું ખાવું.

સાતવડો પગમાં યા હાથમાં નિકળે તે પર.

ગુલબાસનાં પાત્રાં વાટી બાંધવા તેથી પાકે તથા ઝૂંઝે.

મશા બહાર નિકળ્યા હોય તે પર.

માયા એ પૈસાના તથા એલચી ત્રષુ પૈસાની લણ અનેને તુળસીના રસમાં ખલ કરી ગોળી કરી સુકવવી. વળતી ધસીને ચોપડવી કે મશા અરી પડે.

મશા અંદર થયા હોય તે પર.

નાગડેશર ઝૂપીઓ ચાર ભાર પાણી સાથે ઝાકવું. તેલ અવાય નહીં ખાય તો અળુ બંધ થાય.

નસડોરામાંથી લોહી પડે તે પર.
ચુવા ડીકરામાં બાળી રાખ કરી સુંગાવ્યાથી મટે.

ખરોળ ગુલમ જોળો.

એ પેસાલાર ટાંકણું કુનવવો, સુંઠ પણ એ ભાર ખાડી
ઓણી કરી આડ કાથે વાસ્ત્વ પાછીએ હ્રાકી મારવી.

ભીશાખ છુટે.

સાબરસીંગ, બીલીની રાખ ટાંક પાંચ ફ્રેકાવવી તથા
છદ્રિયે કણુતરની હાર, કીધું, મધ જેનો લેપ કરવો.

રક્તભીત.

આંગળાનો રસ, લીંખુનો રસ, ટાંક એક, એ એક રસ
હિન એકવીસ પાથ તો સારું થાય.

મખારકી.

૧ મધ, ૧ કુઠનાનો રસ મેળવો પીઘાથી જામ.

પાણી લાગે તેનો ઉપાય.

કોપડાં, મરી સંમ લાગે નિવસું ૩૦ આખાથી જામ.

ખરજવું.

ચીનાએ લીલી બંગડીનો બુડો, કાણો, કુસાઈન, કણુણુણા
તેલમાં ત્રણને ડિકાળી, મલમ કરી ચોપદવું.

પુરુષની ધાત ઇટેલી બંધ થાય.

અલ્લુર શેર ૧૦ સોનેરી ડેગું એક, સાહર નવટાંક,
આખના ફુખમાં બોળી મુચા કાઢી પીવા.

સર્વો પ્રકારના પરમા પર.

કેશર, લવીંગ, બાયિઝન, જાવંત્રી, ચીનીકબાલા, જી-ગયું, મરી, કંડોડી, કપુર, અર્પીણુ, અછેવગરેઠ, હોંગળો, અમભાગે લઈ વાટી બદ્ધગાળ કરી પાનના રસમાં ચીલ્ખીયોર કેવી ગોળી બાંખી સવાર સાંજ એક ગોળી કરી આવી. ઉપર તેથી, અટાશ તીખાશ કશું ખાવું નહીં.

એડક્ષી.

કુંવારનો રસ તથા સુંઠ પાવાથી મટે.

દાદ ફુઃખ.

કરેડાને મોભાં રાખી પાણી છુટવા હેલું.

ઓડો—ઓફરી.

લીંઓડી ગાયના સુતર સાથે વાટી બૈપ કરવો.

આધાથીથી ફુઘે તે ખંધ થાય.

નેપાળાની ભીજ, રીંધવ, પાણીમાં ધસી, ફુઃખે તે પર બૈપ કરવાથી આરામ થાય.

રગપીત.

શાહેડીનો રસ મધ સાથે ટાંક એક સેવીએ તો રગપીત જાય.

રક્તપીત.

અરકુથાનો રસ, મધ, ખાંડ સાથે સેવીએ તો જાય.

શુળ.

આહાના રસને બી સાથે કાલવી ટાંક એક ચાટે મટે.

શુળ.

ઓરંડાના મુળ, તથા સુંદ ઉકાળી પીધાથી મટે.

હેડકી.

મારપીછ બાળી રાખ કરી, મધ્ય પીપર સાથે ચાટે
તો મટે.

આકારીયા ઉલટી.

કુંવારનો રસ પાણી સાથે ટાંક એક પાયે મટે.

દાંત સજડ કરવાનો ઉપાય.

લાલ હાંડીની ગરબેલ, બાવળ યા લીમઠા પર થાય
તેને લાવી દાતણું કરવું.

મોડચી.

કેળાં બહુ ખાધાથી યાય તો અલચી ચાવી ખાવી.

મોઢે ધાત જય તે પર.

સાસાણીડીના ડીચાં લાવી ખાંડી, ફુકી મારવી.

ખાળતોડો.

સુંદ, આમળુ, જુના વાંસની ઝાંઠ, એ ત્રણુંને ઘસી
ગરમ કરી ચોપડવું.

દુધ ધારું પીવાય.

“ એં શાંસંશારીર, અન્ત, માકર્ષિય, સ્વાહા ” એમ હળાર જપ કરી કમળના જી લઇ તેનો ભુડો કરી, બકરીના દુધમાં નાખી ખાઈ જવું. પછી ગમે તેટલું દુધ પીયે તો ધરાય નહીં:

અદીણુના તેરનો ઉપાય.

સુવા, મીઠા, સુળાનાં ભી તથા મધ એ ચારે જાણુસેં બણે તોલા લઇ તેમાં પાણેશેર પાણી નાખી ઊકાળવું. જયારે પાણેર પાણી રહે લારે તેને ડતારી લઇ ઠંડુ કરી તેને ચોળીને કપડાથી ગાળીને પીવું તેથી જે ઉલ્લટી નથાય તો મરદીનું પીછું ગળાજાં ઘાલીને ઉલ્લટી કરાવવી. એ હવા આપ્યા પછી તેના પગ દુંટણું સુધી ગરમ પાણીથી આરવા તથા ગરમ કપડું લપેટવું. પછી ચોખ, તથા છીંગ માસો ૧, લઇ વાટીને મધ અને પાણી સાથે ઊકાળી તેને ગાળીને પાવું તેથી ઉલ્લટી થશે. ને અદીણુનું જેર નરમ પડે છે.

અરધું માથું દુખે તેનો ઉપાય.

સુંઠ, તથા ફેસર માસા અઠી અઠી તથા ગાયનું ભી ૧૬॥ ઉપલી જાણુસેને ભીણી કરીને ગાયના ધીમાં મેળવીને સુંધરવાધી માથાનો રોગ નરમ પડે છે.

આખું માથું દુખે તેનો ઉપાય.

પાણી, ગુલાબના પુલ, વરીઆળી, એ દેરેક ચીજ દેરેક ચીજ તોલો લેવી ને પાણી બણેર લેણું તેમાં ઉપલી જાણુસે નાખીને તેને ઊકાળવું. પાણેર પાણી રહે લારે

ઓતારીને તેને ગાળી ઠંડુ કરી પીવું. અદ્યાધિ તેથી નરમ ન
પડે તો ચુનામુંખી તોલા ૦॥ હીમલુહરડે તોલા ૦॥, કાળી
દ્રાખ તોલા ૧, તેમાં નાખી ઉકાળીને પીવું.

આખ અરતી હોય તેનો શિપાય.

ગણેડીના વેલાના કંદનો રસ ટાંક ૫, મધ્ય ટાંક ૫,
અને સનધરવટી ટાંક ૧, એ સરવે એકહું ખાણીમાં ઘસીને
આખમાં અંજન કરવું. વળી ધોળું આપરીણ લીંખુના
રસમાં ઘસીને અંજન કરે તો તેથી પણ આંખ જરતી
આંખ થશે.

ધોળા વાળ કાળા કરવાનો શિપાય.

નેચોને ધોળા વાળ ગમતા ન હોય તેસણે સમહર-
કુળ ટાંક ૧, અને ગાયતું વાં માસા ૬, એ હરરોજ આય
ધોળા વાળ કાળ આય.

ઉભગરાનો શિપાય.

એ રાતે ઉભગરા થયો હોય તો બીજે હણડે સાકર
તોલો ૧, લીંખુનો રસ તોલો ૧, તથા પાણું શેર ૦। મેળવી
નેનો સરબત કરી છુભડે ગાળી પી જવાથી ઉભગરાતું એર
મટી જાય છે. બીજું ગાયતું દુધ લઈ તેમાં સાકર તથા
પાણું નાખીને પીવાથી પણ આરામ થાય છે.

કમળાનો શિપાય.

શીકોતરીઓ એળીઓ તોલા ૨, હીશાળ તોલો ૧,
કેશર ૦ તોલો, વિલાયતી સાંખ તેલો ૧, એ સરવેને
એકઠાં મેળવી પણી તેની વટાણા જેવી ગોળીઓ કરવી.
તેમાંથી સવાર તથા સાંજ બેથી ત્રણું માસા ચુધી ૨ ગી
જવી તેથી આરામ થશે.

કભર હુખતી હોય તેનો ઉપાય.

આસન શેર ૦, દેવદાર શેર ૦, સુંઠ શેર ૦, એ અધાને ઢોઢ શેર ગોળમાં મેળવી તેની બે તોલાની ગોળી બનાવવી. સવારે ખાવી તેથી આરામ થશે.

પેશાબ બંધ થઈ ગયો હોય તે છોડાવવાનો ઉપાય.

ઉદ્દરની લીધી તથા સુરોખાર એ બંને જણુસો લઈ તેને ખાંડી કપડાણું કરી તેનો હુંગી ઉપર લેપ કરવો તથા પેટ ઉપર ચોપડવો, અને તે ઉપર મુળાના પાતરાં બાંધવાં એટલે પેશાબ છુટશે ને આરામ થશે.

ભીજે ઉપાય.

હુંગળીના બી, ગોખડુ, કપાસ તથા કાડળીના બી એ અધી ચીજે તોલા ૨) બે લઈ ખોખરી કરી છ શેર પાણીમાં જીકાળવું અને એક શેર પાણી રહે ત્યારે તેમાં સાકરની ચાસણી નાંખીને પાઇ દેવું જેથી કરીને એક કલાક પછી પેશાબ છુટશે.

હરધડી પેશાબ થતો હોય તેનો ઉપાય.

શુંદર શેર ૦૧, સુવા શેર ૧, તથા મેંહો શેર ૦૧, રાતી ખાંડ શેર ૦૧, અને ચોપખું ધી એ સરવે જણુસોને બારીક કરીને તેના લાડવા શેર ૦૧ ના આશરેના વાળવા, અને હરરોજ સવારમાં નરણે ફોડે એક લાડુ આવે, તેથી આરામ થશે.

ભીજે ઉપાય.

હરરોજ સવારમાં ટાંક ૬) નવ કાળાતલ ખાખાથી પણ પેશાબ બંધ થઈ આરામ થશે.

ઘીશાખમાં ખળતરા થતી હોય તેનો ઉપાય.

એમચી, અરહુસો, પાખાણુલેદ, સહેદ એરંધાની જડ,
શીલાળત, આમલસારૈ ગંધક, અને જવખાર એ બધી
જણુસો ટાંક ૧ ના વજને લેવી પછી તેને બારીક કરી
કપડછાણ કરી દરરોજ ટાંક ૧ ની ઝાકી લઈ ઉપરથી ઠંડુ
પાણી પીવું.

પેટમાં દુખે તેનો ઉપાય.

ચીનકખાલા, અકલકરો, સુંઠ, અને પીપર એ સરવે
સરખે વજને લઈ બારીક કરી દરરોજ સવારમાં તોલો ૦॥
ના આશરે લઈ તેમાં મધ્ય મેળવી ચાટવું.

ભીજે ઉપાય.

વાંસકપુર, આલુભોખાર, હોરના ઠળીઓ, એલચી,
સુંઠ, સમાઠ, સરખાઓ, કેશર, કસ્તુરી, અને કપુર એ સરવે
સરખે વજને લઈ તેને બારીક કરી તેમાં ત્રણ ભાગ ખાંડ
નાંખવી, અને પછી દરરોજ સવારના હુથેળી ભરીને ઝાકું
એટલે આરામ થશે.

હોડ ઝાટે તેનો ઉપાય.

૨ આંઊસ સહેદ મીણુ, અને ૬ આંઊસ મીઠીબદ્ધામનું
તેલ આ બંનેને તાવી ગરમ હોય તેટલાંજ તેમાં ચુલાખના
આતરની ચમચી ભરીને નાંખવી પછી તેને હોડ લગાડવાથી
ધણ્ણોજ ઝાયદો થાય છે.

૭૩ પ્રમેહના ઉપાય.

ધાવકીની છાલ, કહમની છાલ, રક્તાચંદન, સાલરીવની
છાલ એનો ઉકાળો કરી પીએ તો એ રોગ જાય.

રક્તા પ્રમેહના ઊપાય.

વાશી પાણ્ણીમાં દ્રાખનો સરખત કરવો પછી તેમાં જેહીમધ ધોળી સુખદ નાખી પીએ તો જાય.

ક્ષાર પ્રમેહના ઊપાય.

સુંદર ઓની સાથે રતી રમે તો જાય. અથવા ધાવ-જેના આડની છાલ, ડાહુન્દકણી છાલ, અરદુસાની છાલ, કીસારો, ટેળના બિતરની ધોળી છાલ, કમળનું મુળ, દ્રાખ, એ સરવેનો ઉકાળો કરી પીએ તો જાય.

તક પ્રમેહના ઊપાય.

લોદર, કાહુની છાલ, વીરંગવાળા, લીમડાના પાન, આંખળાં, રક્તાચંહન, તેનો ઉકાળો કરી ગોળ નાખી પીએ તો છાશીયો અને પીડીકા એ એ જાતના પ્રમેહ જાય.

શુદ્ધ પ્રમેહના ઊપાય.

દ્રો સુરવા, ડાખનું મુળ, કાલનું મુળ, દાંતી મળું, સાલરીની છાલ, એનો ઉકાળો કરી પીએ તો શુદ્ધ અને કૃધીર બંને પ્રમેહ જાય.

ધૂત પ્રમેહના ઊપાય.

ગ્રીઝળાં, ગરમાળાનો ગોળ, ગરમાળાનું મુળ, સુરવા સરશુવાના પાન, લીમડાનાં પાન, ટેળના માંડેલું સાહેત છીડુ, કાળી દ્રાખ એનો ઉકાળો કરી પાય તો જાય.

ઇલ્લુ પ્રમેહના ઊપાય.

કેઠ, પીતપાપડો, કઢુ, સાકર તેનો ઉકાળો આપે તો ઇલ્લુ પ્રમેહ જાય. અથવા અરણીનાં ખમાશો, અરદુ, ખાખરાનું મુળ એનો

પિતના પ્રમેહના ઉપાય.

કમળિનું સુળ, કાહુની છાલ, અંદરજવ, ધાવડીની છાલ,
આંગલીની છાલ, આંખળાં, બીજોળીયો એમાં સાકર નાખી
શુંધીને પિયો તો પિતના પ્રમેહ સરવે જાય.

કદના પ્રમેહના ઉપાય.

વાવડીંગ, રાળ, કહુનક્ષની છાલ, કાયદળ, કદમની છાલ,
લોદર, વિજયક્ષાર તેનો ઉકાળો કરી પિયેતો કદના પ્રમેહ જાય.

સંપૂર્ણ પ્રમેહ માત્રના ઉપાય.

મોથય, ત્રીકળાં, હળદર, દેવદાર, સુરવા, ઈંદ્રજવ એ
સંભાળો લઈ ઉકાળો કરી પાય તો વીસ જાતના સરવે પ્ર-
મેહને અને સુત્રબ્રહ્મને હણે છે.

બીજો ઉપાય.

કલાર, હરદેણ, કાહુની છાલ એ સરવેનું ચુરણુ કરી
સાકર ટાંક પ મેળવીને ચુરણુ ટાંક પ મધની સાથે ખાય.

સોનના ઉપાય.

સુંઠ, સાડીનું સુળ, એરંડાની છાલ, પીપર, પીપળીસુળ,
ચવક, ચીત્રક એનો ઉકાળો કરી પીયે તો વાયુનો સોને જાય.

બીજો ઉપાય.

પટોળ, ન્રિકળાં લીમડાની છાલ, દારૂ, હળદર એના
ઉકાળામાં શુગળ નાખી પિયો તો પિતનો સોને તથા તાવ,
તરસ એને પણ એ ઓસડનો ઉકાળો ફુર કરે છે.

ભાગ ત્રીજો સસારો.

भाग ४ थो—यंत्रविधा.

रोग नीमारथ यंत्र.   सीधी प्रयोग यंत्र.   राजसभामां भान पामना-
ने। जंत्र.

१७१०	८	२
३	७१३१४	
११६१०	१	
६	४	५२१

आ भंत्रने सद्दै का-
मणि पर लभी गये वां-
खवाथी रोगोनो नाश
थाय छे.

२२०	७	८
८७	३	७१६
१८१४१६	१	
६५	६	५२८

जंगलना वांसाती
लेखगु करी सवा
लाख वर्षन आ भंत्र
लम्बे तो सर्वे काम
सीँड थाय.

४०५०	२	७
६	८७४८	
४८४४	८	१
४	५५५४७	

आ भंत्रने कस्तुरी
अने कपुरना रसमां
लभी पासे राखे तो
राजसभामां साँड भान
पामे.

शोतणा भयाइवानो
भंत्र.

आहाशीर्शीनो भंत्र.

श्री	श्री	श्री	श्री
श्री	श्री	श्री	श्री
श्री	श्री	श्री	००
००	००	००	००

आ भंत्र वडना पांडा
पर लभी ने भाणकने
शीतणा थां ढेय तेना
अके वांखवाथी शीत-
णाना रोगचाणां भाण-
कने शांति थाय छे.

२	७२८३५	
३२३१	५	३
१	१३४२८	
३३३९	४	६

आ भंत्रने कांसाती
यागीमां लभीने भं-
त्रने हुए हेवो पछी
तेमां थोडू पांशी रेडी
गर्भवाती खोने पाहुं
जेथी तेने गर्भमां
पीडा थती नथी.

७१४६३५३		
७	८	३
३	८	२
८	७२०	१

जेनु अडहुं भायुं च-
हुं ढोय तेने रवीवारने
हीवसे आ भंत्र डेना
पांडांपर लभा थापि
तो दरद दुर थाय.

અન નાંદ જંત.

ધાનવર્ષિક જંત. દાડાની રાત દેખાડવાતો જંત

૮	૫	૦	૨	૭
૬	૩	૮	૭	૮૬
૮૬	૮૪	૮	૧	
૮	૫	૮૫	૮૮	

૨	૮	૨	૨૦	
૮૪	૨૩	૭	૩	
૮	૧	૨૬	૮૧	
૨૨	૨૫	૪	૧૬	

૫	૪	૨	૧૯	૨
૩	૬	૫૩	૫૫	
૫૩	૫	૧	૮	
૫	૮૪	૫૭	૫૫	

આ મંત્રને લખી અનાજની ડાડીમાં નાંદેથી હાય તો અનાજ અગડી નાવ.

આ મંત્ર બોણપત્ર ઉપર લખી બેતરમાં મુક્યેં હોય તો અનાજ વધારે પાકે

ધરના પાછળ પીપણ લાંટા પતા ઉપર લખે તો દાડાની રાત દેખાડે.

દષ્ટીઅંધન જંત. આકાશમૃતસુનથાય તેનો જંત. બઢીઅંધન જંત.

૩	૩	૭	૨	૪
૮	૮૨	૮૮	૧૧	
૪૮	૩૭	૨૫	૫૦	
૬	૨૫	૪૫	૧	

-	=	$\cong$		
	=		-	
$\cong$		$\cong$	-	
$\cong$	1		$\cong$	

૫	૭	૪	૧	
૬	૩	૫	૩	
૩	૫	૨	૮	
૬	૪	૭	૮	

આ મંત્ર તાંધાના પત્રા પર લખી બાળકની ડારે માં રાખે તો અકાશ બાંધે તો નજર ન લાગે.

આ મંત્ર લખી પાછડી માં રાખે તો અકાશ મૃત્યુનો ભય ન રહે.

પીપળાના પાનપર લખીને ભડીમાં નાંદે તો ધાતુ ગળે ન હિ.

સીકી પ્રયોગ જંત.

આંખાની વદ્ધી જંત.

ચક્વતી જંત.

૫	૧	૭	૨
૩	૬	૮	૨
૮	૪	૧	૧
૫	૪	૩	૨

૮૮૮૫	૨	૮
૭	૩	૮૨૮૧
૮૪૮૮	૮	૧
૪	૯	૬૦૮૧

જ.	જ.	જ.	જ.
જ.	જ.	જ.	જ.
જ.	જ.	જ.	જ.
જ.	જ.	જ.	જ.

સીકાની કલમવતી
ખીપળાની નીચે લખે
તો મનવાર્યું કર્યે થાય.

કેરીના રસવતી
લખીને આંખે બાંધે
તો ઇણ નખારે થાય

કુંભારનો ચાક દેરવાની લા-
કડી વતી આ મંત્ર લખે તો
ચક્વતી વશ થાય.

ગઠ વલ્લ મેળવવાનો જંત. ભયહરણ જંત

વા વિદારણ જંત.

૫	૫	-૫	-૫
૫	૫	૫	૫
૫	૫	૫	૫
૫	૫	૫	૫

૧૭૭૮	૨	૮
૮૪૭૪	૮૧૮૩	
૮૪૭૪	૮	૧
૮	૭૧૮૫	

૬૫૬૨	૨	૮
૭	૩૮૬૮૮	
૮૧૬૮	૮	૧
૪	૬૮૭૬૦	

કનારની છામાં બેસી
અકરીના હુદમાં કલમવતી
લખે તો ગઠ ચીજ
પાછી મળે.

માટીની ઢીકડી પર
લખી આ મંત્ર કોઈ
બાંધે તો ભય
દુર થાય.

આ મંત્ર અર્દુથા-
ના રસમાં લખી-
ને હાથે બાંધે તો
વા મટે.

માગ દુ મો.—સ્વરૂપ વિચાર.

સ્વરૂપ કૃળ સંબંધી ખુજાસો.

ને પુરુષે જીતેંદ્રી, પંચ ઈંડો જેણે વશ કર્યા હાય તેના પુરુષેને સ્વરૂપ કર્ણે છે.

રાત્રીના પેહેલા પોઢરનું સ્વરૂપ એક વરસે કૃળ આપે.

રાત્રીના ખીંચ પેહેલારનું સ્વરૂપ છ માસે કૃળ આપે.

રાત્રીના નીંખ પહેલારનું સ્વરૂપ ત્રણુ માસે કૃળ આપે.

રાત્રીના ચોથા પેહેલારનું સ્વરૂપ એક માસે કૃળ આપે.

સવારે ઘડીરાત પહેલાંનું દસ દિવસે કૃળે.

સુર્ય ઉગતી વખતે આવે તે તત્કાળ કૃળે.

માર્ગ સ્વરૂપ લાગે તો પછી સુઈ રહેલું, અને ડાઢને કહેલું નહીં. સાઝે સ્વરૂપ ગુરુ પાસે કહેલું અથવા ગૌરી માતાના કાનમાં કહેલું. સાઝે સ્વરૂપ દેખ્યા સુવે તો કૃળ ન પામે. ડાઢ સ્વરૂપનું મુરખ્યને ન કહેલું.

સ્વરૂપનાં સારાં માડાં કૃળ.

૧ સિંહ રથ, થોડા રથ, બળદ રથ, તેમાં એઠાં એવું દેખે તો રાજ થાય.

૨ થોડા, વાલન, વઅ, લર ડાઢ લઈ જાય છે એવું દેખે તો રાજય ભય, શોક, બંધ, વિરોધ, અર્થ, હાથી વિગેર થાય.

૩ સુર્ય, ચંદ્ર, ગરુદું પીધું દેખે તો પૃથ્વીનો ધની થાય.

૪ સર્વેદ દાથ્યાપર બેડો, નદી કાંઠે શાલનું કરીછું દેખે તો અમરત દેશપતિ થાય.

૫ પોતાની ખાંનું હરથુ થયું દેખે તો ધનનો નાશ થાય.

૬ થોળા સરપે જમણી કુજાએ ડંખ દીધેં દેખે તો એક રાત્રીમાં સહસ્ર સેનાનધ્યા પામે.

૭ આખુસનું મરસ્તક, ચરણ, કુજ, ખાડિંછું દેખે તો રાજ્ય પામે.

૮ કાળી ગાય, થોડા, હાથી, પ્રતિમા દેખે તો સાઝે થાય તે સીવા-મની કાળી ચીજ માટી સમજાવી.

- ૮ માહું સ્વરૂપ હેઠળી પુલ દેખે તો સારી વસ્તુ પામે.
- ૧૦ ધરો, અક્ષત, ચંદ્ર—મંગળિક થાય.
- ૧૧ રાજ, હાથી, બોડો, સુવર્ણ, બગદ, ગાય-કુદુંઅ વૃક્ષ થાય.
- ૧૨ રથે બેડો જાય-રાજ થાય.
- ૧૩ તાંખું, દહી, વલ, ચંદ્ર, જાય, બકુલ, કુંદ, મચકુંદ, કુલ, વૃક્ષ-લક્ષ્મી પામે.
- ૧૪ દીપ, પાના, ફળ, પદમ, કન્યા, છત, ભવલ, હારાદિક આભ-
રણુ-લક્ષ્મી મળે.
- ૧૫ હરણુ, પ્રહરણુ, લુષણ, મણું, મોતી, કનક, રંપું, કાંસાતું વાસણુ
વગેરે લઘ જતું દેખે તો ધનતી હાતી થાય.
- ૧૬ બારણા, ભાગોળ, હીડોળા, પાવડી, ધર ભાગ્યાં દેખે તેની
ઓ મરણુ પામે.
- ૧૭ પગરભાં છત લાઘ્યાં દેખે અથવા તીક્ષ્ણ તરફાર દેખે તો
પરદેશ જવાતું થાય.
- ૧૮ લે વહાણુંાં ચકડો તે ભાગ્યં ને ચોતે તરી નિકળ્યો તો પર-
દેશ જાય ત્યાં લક્ષ્મી પામે.
- ૧૯ આંજવાથો નેત્ર રોગ રોગ છેદ દેખે ધનતો નાશ થાય.
- ૨૦ બેંસ, ઉંટ ઉપર ચઢી દક્ષિણ દિશાએ જાય-તે નક્કો મરણ પામે.
- ૨૧ કમળાડર રત્નાડર જતી પુરણું નહીં દેખે તો ધણું દ્રષ્ય પામે.
- ૨૨ કવાય પીડિંધું-અતીસારનો રોગ થાય ને ભરે.
- ૨૩ જતાએ જાય પુલ કરે-રળ વૃક્ષ થાય.
- ૨૪ દ્રદ સરોવરે કમળ ઉભ્યો દેખે-કાડ રોગે મરણ પામે.
- ૨૫ હાથી, બોડો, ગાદલું, સિંહાસન, ધરનાં વલ એટલું ગયેતું દેખે
તો રાજનો જાય થાય.
- ૨૬ હવિઆર, આભરણુ, મણું, મોતી, સેનું અને રંપું એકવાં વા-
નાનો નાશ દેખે તો તેનું ધન જાય અને ભાન પણ જાય.
- ૨૭ ચોતાની ઓને ડોધ લઘ જાય છે-સંપદનો નાશ થાય.
- ૨૮ ચોતાની ઓને ડોધ હુંઘ હે છે-કલેક્શન ઉત્પન થાય.

- ૨૬ ગોત્ર ભાડેની ઓ ડાઈ વધ જતી હેણે તો તેના બાઈ પ્રમુખ બંધીખાને પડે.
- ૨૦ ચાતાનો ઢોલીયો, પલંગ, ખાટકો, ઘોળું વખ હેણેતો પીડા ઉપજે.
- ૨૧ આખુસત્તા પગતું માંસ ખાડું છું—રાન થાય.
- ૨૨ પદમ સરોવર, સમુદ્ર, નદી ઉતારતો હેણે ખરું દવ્ય પામે.
- ૨૩ ઉતું પાણી, ગાયતું આખું ગોળમાં બેળવેલું પીધું—અતિસારના રોગથી મરે.
- ૨૪ દેવમુરતીની પુલ કરંધું—સરવે પ્રકારે વહ્દિ થાય.
- ૨૫ દવ્ય ઉપર કમળ ઉગું હેણેનો તેનું શરીર કાડ રોગ વિનાશ પામે.
-

ભાગ દ્વારા.

સામુદ્રીના લક્ષણો.

૧ જેના નખ, ખગ, લાથ, જીસ, હોઠ, તાળવું અને આંખોના ઝુંખ્યા રાતા હોય તે પુરુષ બાળવાન જાણવો અને તે સમાંગ લક્ષ્યો બોગવે.

૨ જેની કાખ, છાતી, કાટ, (ગળાની હડપચી) તથા ગળાનો છીંચ્યા, નાક, નખ ને મુંછ એ છ ખણ્ણાં ડિયા હોય તે પુરુષ સરવ પ્રકારે ઉભાતિ પામે.

૩ જો દાંત, ચામડી, કેશ, આંગળીનાં પરવ એટલી રેખાઓ અને નિચે પાંચ જેનાં ખાતળા સુકા હોય તે ધનવાન થાય.

૪ તેમ સાત અંતર નાક, ગળાનો ચણ્ણીઓ અને લુલાઓ એ પાંચ જેનાં લાખા હોય તે શખસતું આયુર્વ્ય લાંખું સમજવું, તે ધનવાન થાય ને પરાક્રમી નિપજે.

૫ લલાટ, પેટ અને સુખ એ ત્રણ જેનાં મોટાં હોય તે રાન થાય.

૬ કીલા, જંધા અને પુરુષ ચિનહી કુંડા હોય તે રાન થાય.

૭ બોલવાનો સર, હુટી સત્તવ ત્રણ ગંભીર હોય તે પૃથ્વીપતિ થાય.

૮ આંખ સર્ફ, કાખરચીની લાખ-તે સપ્ત મીળજનો એશરમ, ઝુંબ્યો અને ઓછી અક્ષણનો સમજવો.

૯ નાની દાઢી, તેજ આંખ, પોલી પેણાની, માથામાં પુષ્ટળ વાળ-તેનાથા ફુર રહેવું તે એરી સાધ જેવો સમજવો.

૧૦ લાલ શરાખી રંગના સખત-બહાદુરી દમાગની બંધુ રસ્તી નરમખાલ, નાતવાતી ધાર્તી, બીકણુ, બણુ, છતરાજ માણસ સમજવો, કાન ને ખાંખ ઉપર વાળ હોય તેઓ હિનતવાન પણ એવડુર, પેટને છાતી ઉપર ધણું બાળ હોય, રોગી થવાની નીશાની જુદુમગારીના આમો કરવાવાળો થાય. પીળા વાળ ચોરી ગુસ્સો એવડુર તથા કાળા ભમર વાળ અક્ષલ ને વિચારવંત થાય કાળા ને રાતા રંગના વિચાર સમતોલ જાણુનાર થાય.

૧૧ કપાળ મોદું, ભવાં આગળ કરયલી નહીં હોય, ટંડા બ-એડા કરવાવાળો થાય. નાની પેશાની કરીના પણ સાધારણુ પેશાની અને ભવાં આગળ કરયલી હોય સાચો હુસિયાર સમજવો.

૧૨ મોટા કાન સુરખાધવાળો, મરદીનો ભંડાર, તુડ મીળજવો હોય, નાતા કાન સુરખ ચોર સાધારણુ સમધારણુ વિચારનો જાણુનો.

૧૩ ભવાં મોટા કાળા ઘોલવામાં ધણી સખત ભાષા વાપરે, કાનની વરચ્ચેનો ભાગ સુધીમાં લંબગોળ બેચાયેલા હોય તો તે ઘોટી ડીગ મારતાર ને મગડર હોય હોય.

૧૪ આંખ લીલા રંગની ધણોજ ખરાખ ને તેજસ્વી અદેખો કરેલી, આંખ્યો, નાદાનીયત, શીતાળી, કરકત કરનારો નહારો, રાતી આંખ, બહાદુર, હુસિયાર, આંખની કીકીની આસપાસ પીળા રંગ વા તેવા પીળા રંગની આંખો તોઢાની, શીસાદગોર, આંખ લાંખી, ચોળી, નાતી, મોટી, રંગ રૂપમાં સમધારણુ અક્ષવમંદ હુસિયાર ને પાક દાનત પાર અતાવે છે.

૧૫ નાડ નાતું નરમ સ્વભાવનો, વાંકુ બહાદુર, પોહોણું-હો-સતદી, વેપારમાં મશાહુર થાય, મોટા નસડોરા વાળો, કરસ કરનારો ને લુચ્ચો હોય, ડાંડી આંખ સુધી ચોળી હોય, જુદાનો પીર સમધારણુ અક્ષલવાળો હુસિયાર.

૧૬ મોહું મોહું અક્ષલવંત ને બહાદુર થાય.

૧૭ હોઠ પીળા-એવડુર ને ખરાખ, લાલ હોઠ-ડાંડો ને ચાંદો હોય.

૧૮ હીત વાંડા ને સીધી હાર વગરના મકરખાજને ખુરી વાતનો કીદુરી સીધી સરખી હારમાં પ્રમાણીક છન્સારી.

૧૬ ગાલ કુલેલ ને માંસના ભરેલા—અદ ખાસીપતનો, જહેર ખરાબ, પીળા ગાલ-ખરાબ ખલલતનો છે. સાધારણ રીતસર સારો.

૨૦ અવાજ મોટો બહાડુરનો નાનો બદ્ધુમાની વહેભી સાધારણ સારો શાયહો. કરતાર, શુંગણો સુરખ હેવાન, આસ્તે બોલે તે બાધકાતી અતાવે છે. વાતો કરતાં હાથના ચાળા બતાવનાર શાણો ફુલિયાર.

૨૧ ગરદન દુંકી મકરખાદ, શીસાદીઓર હરામનું ખાડિ, ખી-લનું શુંદ હમેશાં છચ્છનારો અને ખીલનું સાહં થયે નાખુસ ને હગલખાજ અને લાંખી પતળા સાચો ને પરમેશ્વરનો માણુસ.

૨૨ છાતી ને પેટ, મોદું પેટ, સાદ ખરાબ ને પોટો સમજવો સાધારણ છાતી અને પેટ અસ્વચ્છવાળો અને શાણો.

૨૩ ખોધ ને પીઠ પોળા જોરાવર પણ અફ્ફ થોડી, નાજુક, ખાંખવાળો, અધરમી ને ખરાબ સમજવો.

૨૪ હાથ ને આંગળા લોાંચા, શાણો, હીટમતી.

૨૫ પગનો નળો જડો નાદાતીની નીચાની તથા તુંડાધોર સાધારણ શુદ્ધવાન સમજવો.

तैयार हे !   तैयार हे !   तैयार हे !

बेह भरभोना भडास्यी भरपूर, रक्षना सागरथी किणवती, प्रेमिकाना
हृष्मभेद प्रवारोने उद्धवती, बहादुर भद्रावतीआओनी
जहाहरीने जतावती, अभगाओना अनुपम साहसने
दृश्यवती धर्मीज भनोहर अने भनोवेघक
अतधुतम नवलधर्मा.

संतैत शयतान

अथवा

कामांधनां काणांकाम

(लेखकः—यंबुकलाल छुवराज जिशी.)

आ वारी जुदा जुहा विधोना मुद्र भनावेद्या भरपूर
ऐ. जगतमां कामथा अंध थयेता कामाध जनो हेयु काणु काम कर्ता
शक्ता नवी ? प्रेमना प्रवाइनां तस्यावती पापीयसी प्रमदाओ पतिनां
गणांपर द्वायाण्ठनी नव्यार चत्वारी हेयो जालिम जुहम करी
शक्ती नवी ?

“[नेश्या, अभगापर आइन, विनोहमां विभ, दिव्यारनां द्वीन,
अध्यमतानो आरंभ, निरहतारी परवानो, निशाभमण्ड, शसी के हेवी?
धर्मनिकेतन, ज्ञानस अनि पोलीस, तपासपर तपास, मननी रुद्धि,
अभिमां आरुद्धि, भूगमां ज्ञान, भद्रानायानुं भनोराज्य; धन्ताए,
भीमगटनो अयंकर बेह, अंतराजिन, संसार के सर्व ?; हृषीनी
कपटवीक्षा ओंपरानो भेवी बेह, डेवानामां कारस्थान, अद्भुत उद्भ-
वेण, काणो नाण ! वगेरे अद्भुत भनावो वांची तमे भावा पीतानुं
पथ जूनी जै आ योपडी संभूर्य वांचेशो. पाढं पुहुं ग्लोर हिया
कागजीख्तां कि. भाव ३. १३३ योरटेज भाव.

भोवानुं डेवाङ्क—

युक्तसेक्षर भेद्यादेव रामचंद्र जग्नुटे.

त्रिषु दरवाज—अभमहानाद.

